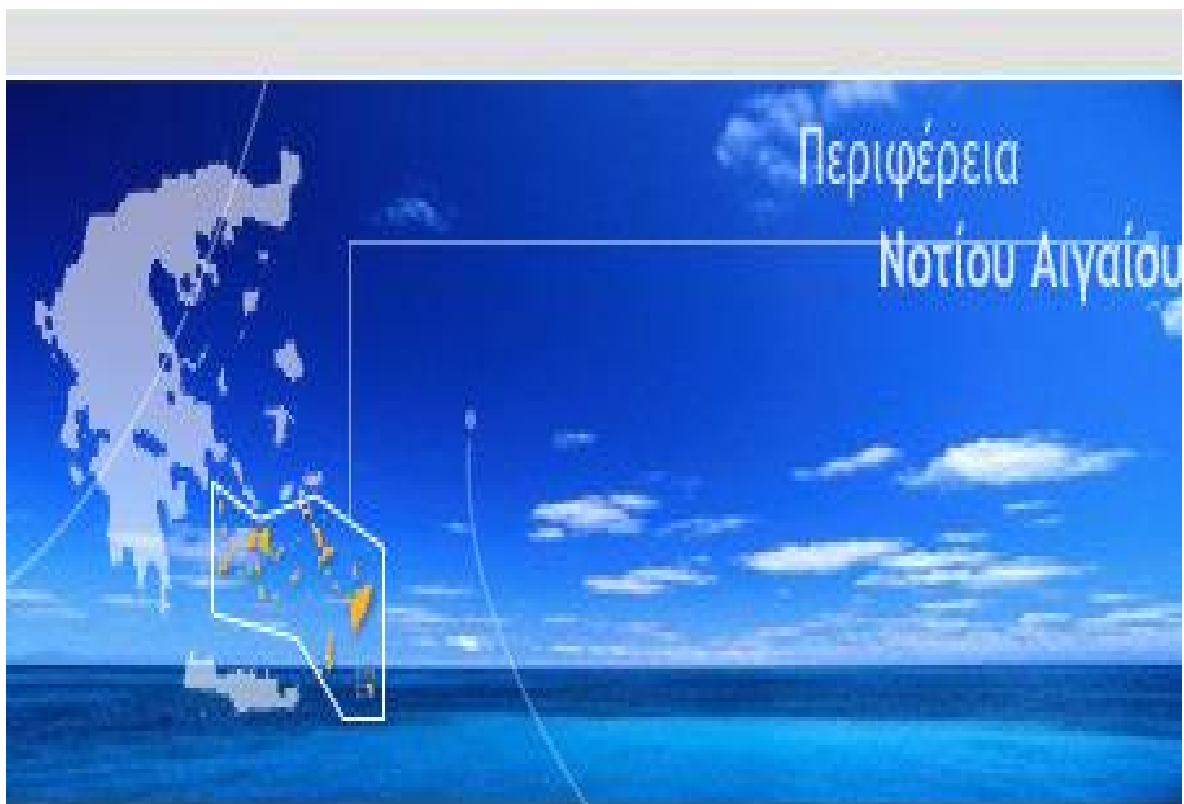

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΠΑΤΡΑ 2007

ΙΔΡΥΜΑ: ΑΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ: ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΑ: Α.Μ.:

ΜΑΤΣΟΥΚΗ ΜΗΝΑΙΣ 4418

ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ ΜΥΡΣΙΝΗ 4502

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ 4480

ΘΕΜΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ:

Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΤΟΥ

ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ 1995-2005.

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: κ. Παναγόπουλος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Εισαγωγή(σελ 6-9).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:

- **Τα νησιά των Κυκλάδων**(σελ 10).
- Δονούσα(σελ 11-12).
- Ανάφη(σελ 13-14).
- Άνδρος(σελ 15-16).
- Αντίπαρος(σελ 17-19).
- Ηράκλεια(σελ 20-21).
- Σαντορίνη(σελ 22-24).
- Θηρασιά(σελ 23).
- Ίος(σελ 24-26).
- Κέα ή Τζια(σελ 27-28).
- Σέριφος(σελ 29-30).
- Σίκινος(σελ 31-32).
- Φολέγανδρος(σελ 33-35).
- Αμοργός(σελ 36-38).
- Κίμωλος(σελ 38-39).
- Κουφονήσια(σελ 40).
- Κύθνος(σελ 41-42).
- Δήλος(σελ 43-45).
- Μύκονος(σελ 45-47).
- Μήλος(σελ 48-50).
- Νάξος(σελ 51-55).

- Πάρος(σελ 56-58).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:

- **Τα νησιά των Δωδεκανήσων**(σελ61).
- Ρόδος(σελ 61-64).
- Κως(σελ 65-68).
- Κάλυμνος(σελ 68-69).
- Σύμη(σελ 70-71).
- Πάτμος(σελ 71-72).
- Νίσυρος(σελ 72-75).
- Λέρος(σελ 75-76).
- Λειψοί(σελ 77-78).
- Καστελόριζο(σελ 79-80).
- Κάσος(σελ 80-82).
- Κάρπαθος(σελ 83-84).
- Αγαθονήσι(σελ 84-85).
- Άρκοι(σελ 85).
- Χάλκη(σελ 86).
- Τήλος(σελ 87-88).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3:

- Τουρισμός και ελληνική οικονομία(σελ 89).
- Διάγνωση του δυναμικού της τουριστικής ανάπτυξης(σελ 90-91).
- Καθορισμός στρατηγικής για την προώθηση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης της περιφέρειας(σελ 91-101).

- Προσδιορισμός στόχων προτεραιότητας(σελ 101-102).
- Δυνατότητες ανάπτυξης ειδικών μορφών τουρισμού κατά προτεραιότητα(σελ 102).
- Άξονες παρέμβασης, προσδιορισμός των προτεραιοτήτων και των δημόσιων φορέων(σελ 103).
- Τουριστική πολιτική(σελ 103-111).
- Ενταγμένα έργα Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000-2006(σελ 112-161).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4:

- Κλαδική μελέτη: τουρισμός(σελ 162-168).
- Ενδεικτική στατιστική επισκόπηση των αναπτυξιακών έργων που έχουν συντελέσει ή βρίσκονται σε εξέλιξη στην περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου(σελ 169-170).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5:

- Οργανισμοί τουρισμού στη περιφέρεια του Νοτίου Αιγαίου(σελ 171-174).
- Επίλογος(σελ 175-176).
- Βιβλιογραφία(σελ 177).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το θέμα της παρούσας πτυχιακής εργασίας είναι «**Η Τουριστική Ανάπτυξη στη Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου 1995-2005**».

Για να αναλύσουμε το συγκεκριμένο θέμα θα πρέπει αρχικά να διακρίνουμε τη **γεωγραφική θέση** της περιοχής, την **έκτασή της**, το **πληθυσμό της** καθώς και την προσάρτηση γενικών πληροφοριών ούτως ώστε να μπορέσουμε να κατανοήσουμε τι προηγήθηκε τη συγκεκριμένη δεκαετία σε αυτή τη περιφέρεια, για ποιο λόγο και ποιες θα είναι οι δικές μας προτάσεις, για ένα καλύτερο αύριο.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ:

Νοτιοανατολικό άκρο της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Καλύπτει το Νότιο τμήμα του Αιγαίου πελάγους. Περιλαμβάνει συνολικά 79 νησιά (48 κατοικημένα και 31 ακατοίκητα) και πλήθος βραχονησίδων.

Έκταση(km²) :

5.286 (4% της συνολικής έκτασης της χώρας)

Πληθυσμός:

302.686 (απογραφή του 2001).

Η περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου απαρτίζεται από δύο νησιωτικά συμπλέγματα, **των Κυκλάδων και της Δωδεκανήσου**, τα οποία αποτελούν ξεχωριστές διοικητικές ενότητες (Νομαρχίες).

Κύριο χαρακτηριστικό της είναι η Πολυνησία, δηλαδή η πολυδιάσπαση του χώρου σε νησιά, η οποία αφενός της προσδίδει μοναδικότητα και αφετέρου δημιουργεί αυξημένες μεταφορικές ανάγκες για τη σύνδεση των νησιών μεταξύ τους και με την υπόλοιπη χώρα, με σαφείς αρνητικές επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα της Περιφέρειας.

Κατά τη τελευταία δεκαετία η Περιφέρεια παρουσιάζει σημαντική πληθυσμιακή ανάπτυξη, συνδεδεμένη άμεσα με την αντικατάσταση των παραδοσιακών δραστηριοτήτων από τουριστικές.

Με δεδομένη την ιδιομορφία της Περιφέρειας και με σκοπό την καλύτερη ανάλυση των χωροταξικών της χαρακτηριστικών έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί πολλαπλά κριτήρια για την κατάταξη των νησιών σε τρεις βασικές κατηγορίες /ομάδες, που είναι:

1. **ομάδα α).** Νησιά, με σχετικά μικρή γεωγραφική έκταση, τα οποία αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα ανάπτυξης, πολλά εκ των οποίων χαρακτηρίζονται από συνεχή μείωση πληθυσμού, σοβαρές έλλειψης σε υποδομές, ελάχιστο βαθμό αξιοποίησης των πόρων τους ή περιορισμένους (ποσοτικά και ποιοτικά) πόρους και αισθητή γεωγραφική απομόνωση.
2. **ομάδα β).** Νησιά, που αναπτύσσονται τουριστικά ενώ παράλληλα διαθέτουν και άλλες παραγωγικές δραστηριότητες και εκμεταλλεύσιμους πόρους. Σε αυτά η έμφαση πρέπει να δοθεί σε δράσεις που σκοπό έχουν την αντιμετώπιση των συγκρούσεων μεταξύ των δραστηριοτήτων και την αποτροπή της εξάρτησής τους από τη μονόπλευρη τουριστική ανάπτυξη.
3. **ομάδα γ).** Νησιά, με σημαντική τουριστική δραστηριότητα όχι μόνο σε περιφερειακό αλλά σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο με αυξανόμενες περιβαλλοντικές πιέσεις, πληθυσμιακή αύξηση και

συγκέντρωση, με άμεση ανάγκη ελέγχου του είδους της ανάπτυξης τους.

Οι Κυκλάδες είναι μια από τις παλαιότερες εστίες πολιτισμού όχι μόνο στο γεωγραφικό χώρο της σημερινής Ελλάδας αλλά σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Τα Δωδεκάνησα και κυρίως η Ρόδος αποτέλεσαν σημαντική ναυτική δύναμη. Μετά από μια μακρά περίοδο ιταλοκρατίας και γερμανικής κατοχής, ενώθηκαν επίσημα με το ελληνικό κράτος το 1947. Από τα μέσα της δεκαετίας του '60 αρχίζει η περίοδος της ανάπτυξης όπου διαφαίνεται πια ότι το μέλλον της Δωδεκανήσου θα στηριχθεί στο τουρισμό και το πολιτισμό.

Μετά τη δεκαετία του '70 παρουσιάζεται σταθεροποίηση και κατά τις επόμενες δεκαετίες σημαντική αύξηση του πληθυσμού στο σύνολο της περιφέρειας (αν και παρουσιάζονται σημαντικές μειώσεις σε ορισμένα μικρά κυρίως, νησιά)

Στο Νότιο Αιγαίο δεν υπάρχουν αναξιοποίητες περιοχές με την έννοια των περιοχών χωρίς καταλύματα. Αντίθετα υπάρχουν πολλοί αναξιοποίητοι πόροι, που θα επέτρεπαν τη διαφοροποίηση και τον εμπλουτισμό του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος, που τώρα περιορίζεται στο τρίπτυχο κατάλυμα- εστίαση- αναψυχή. Με τον τρόπο αυτό μπορεί να εξασφαλιστεί υψηλότερη ημερήσια τουριστική δαπάνη ανά επισκέπτη και υψηλότερη προστιθέμενη αξία ανά προσφερόμενο προϊόν ή υπηρεσία.

Σήμερα ο τουρισμός αποτελεί το σημαντικότερο παραγωγικό τομέα τόσο για τις Κυκλάδες όσο και για τα Δωδεκάνησα. Η σημασία και η ανάπτυξη του τριτογενή τομέα στη Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου είναι συνεχής και αυξανόμενη στην απασχόληση με 61.44% και στη διάρθρωση του ΑΕΠΠ με 68.60% (στοιχεία 1994).

Ιδιαίτερα εντυπωσιακή είναι η χαμηλή ανεργία που καταγράφεται στη Περιφέρεια και η οποία αποδίδεται στη ανάπτυξη του τουρισμού, με συνεχώς μειούμενα ποσοστά με τη πάροδο των ετών, παρουσιάζοντας το 1997 ποσοστό 4,88%. Ωστόσο τα στοιχεία αυτά είναι ως ένα σημείο μη ενδεικτικά της υφιστάμενης κατάστασης λόγω της εσωτερικής αναπτυξιακής ανισορροπίας, αλλά και λόγω της έντονης εποχικότητας στην απασχόληση.

Οι σημαντικές ενδοπεριφερειακές διαφορές μέχρι και τη δεκαετία του '80 δεν ελήφθησαν σοβαρά υπόψη στο προγραμματισμό και κατά συνέπεια στη κατανομή των διαθέσιμων πόρων για την ανάπτυξη περιφέρειας. Στη δεκαετία του '90 υπάρχουν κάποια δείγματα άμβλυνσης αυτού του φαινομένου, γεγονός που αντανακλάται στη δημογραφική και οικονομική εξέλιξη σε επίπεδο νησιού. Πάντως

ακόμη και η εφαρμογή μιας δυναμικής πολιτικής προς αυτή τη κατεύθυνση θα αντιμετωπίσει σημαντικά προβλήματα λόγω της γεωγραφικής υφής της Περιφέρειας και της κατανομής του πληθυσμού.

Παρακάτω θα γίνει πιο κατανοητή η κατάσταση που επικράτησε τη τελευταία δεκαετία στη Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου σχετικά με τη τουριστική ανάπτυξη της περιοχής και δοθούν αναλυτικές αναφορές για τα νησιά των Κυκλάδων και των Δωδεκανήσων.

ΤΑ ΝΗΣΙΑ ΤΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

Το Κυκλαδικό σύμπλεγμα είναι μια ομάδα νησιών που βρίσκονται στο Αιγαίο Πέλαγος. Θεωρούνται από τους καλύτερους προορισμούς για διακοπές σε ολόκληρο τον κόσμο, παρέχοντας στους επισκέπτες ποικιλία χαρακτηριστικών.

Όλα τα κυκλαδικά νησιά διαθέτουν κάποια κοινά χαρακτηριστικά όπως είναι η παραδοσιακή κυκλαδική αρχιτεκτονική, τα στενά πλακόστρωτα σοκάκια, τα εντυπωσιακά αρχαιολογικά, ιστορικά, θρησκευτικά και φυσικά αξιοθέατα, τα γραφικά παραθαλάσσια και ορεινά χωριά και οι ατελείωτες παραλίες. Κάθε νησί όμως, διακρίνεται για ορισμένα στοιχεία που το καθιστούν ξεχωριστό και απόλυτα μοναδικό.

Οι Κυκλάδες μπορούν να ικανοποιήσουν όλα τα γούστα, αφού προφέρουν τόσο έντονες και συναρπαστικές, όσο και ήσυχες και ξεκούραστες διακοπές. Στις Κυκλάδες θα βρείτε σίγουρα το νησί που σας ταιριάζει, είτε ταξιδεύετε σαν οικογένεια ή παρέα φίλων, είτε σαν ζευγάρι ή μόνος.

Τα κύρια **Κυκλαδικά Νησιά** είναι: η Αμοργός, η Ανάφη, η Άνδρος, η Αντίπαρος η Δήλος, η Ίος, η Κέα, η Κίμωλος, η Μήλος, η Δονούσα, η Ηράκλεια, η Σχοινούσα, τα Κουφονήσια, η Μύκονος, η Πάρος, η Νάξος, η Σαντορίνη, η Σέριφος, η Σίφνος, η Σύρος, η Τήνος και η Φολέγανδρος.

ΔΟΝΟΥΣΑ

Στην αρχαιότητα το νησί ονομαζόταν Δονούσα, Δόνουσα ή Δονουσία και σύμφωνα με την μυθολογία είναι το νησί που έκρυψε ο Διόνυσος την Αριάδνη για να μην τη βρει ο Θησέας. Η Δονούσα είναι το βορειότερο νησί του συμπλέγματος των Μικρών Ανατολικών Κυκλάδων. Βρίσκεται ανατολικά της Νάξου και βόρεια της Αμοργού.

Έχει έκταση 13 τ. χλμ. και το έδαφος του νησιού είναι πετρώδες και σχηματίζει πολλούς κόλπους, ανάμεσα στους οποίους βρίσκονται οι μικρές ονειρεμένες αμμουδιές του νησιού.

Οι ανασκαφές που έγιναν στο νησί έφεραν στο φως οικοδομικά λείψανα οικισμού των Γεωμετρικών χρόνων καθώς και λείψανα κατοικιών της Εποχής του Χαλκού. Η Δονούσα αποτελείται από τέσσερις οικισμούς. Τη Δονούσα ή Σταυρό, όπως αποκαλούν οι ντόπιοι, το μεγαλύτερο χωριό και το λιμάνι του νησιού. Ο γραφικός οικισμός με την αυθεντική κυκλαδίτικη ταυτότητά του γοητεύει κάθε επισκέπτη. Είναι κτισμένος στο νοτιοδυτικό άκρο του νησιού, γύρω από έναν απάνεμο κόλπο. Στην ανατολική πλευρά του οικισμού βρίσκεται το εκκλησάκι του Τίμιου Σταυρού, στο οποίο χρωστά και την ονομασία Σταυρός.

Οι υπόλοιποι οικισμοί, Μερσίνη, Χαραυγή και Καλοταριτίσσα, ξεχωρίζουν για τη γραφικότητά τους και προσφέρονται για περιπάτους.

1. Φυσική εξέταση: Η Δονούσα είναι από τα πιο απομονωμένα νησιά των Κυκλάδων με έκταση 13,5 τ.χλμ. και 166 κατοίκους. Βρίσκεται ανάμεσα στην Άνδρο και τη Νάξο. Είναι έδρα της ομώνυμης κοινότητας της επαρχίας της Θήρας. Το έδαφός του είναι πετρώδες, άγονο και το σχήμα του ακανόνιστο. Αποτελεί ιδανικό προορισμό για όσους αναζητούν ένα ήρεμο μέρος με άγρια φύση, παρθένες αμμουδερές παραλίες και γαλαζοπράσινα νερά να βρέχουν τις ακρογιαλιές. Το ψηλότερο σημείο του νησιού είναι ο Πάπας, 383 μ. Η Χώρα του νησιού είναι η Δονούσα (ή Σταυρός) στην οποία βρίσκεται και το λιμάνι και έχει 139 κατοίκους.

2. Ιστορία: Κατά τα Ρωμαϊκά χρόνια αποτελούσε τόπο εξορίας. Αρχαιολογικές έρευνες έφεραν στην επιφάνεια, το 1968, ερείπια οικισμού γεωμετρικής εποχής και αρκετά αγγεία υψηλής κεραμικής τέχνης.

3. Αξιοθέατα: Τα άσπρα σπιτάκια και τα γραφικά δρομάκια συνθέτουν το κυκλαδίτικο ύφος. Μπορείτε να επισκεφτείτε τη σπηλιά του τοίχου με τους υπέροχους σταλαχτίτες, τη φωκοσπηλιά στα ανατολικά του νησιού, το εκκλησάκι του Αγ. Γεωργίου, την εκκλησία του Τιμίου Σταυρού, προστάτη του νησιού, της Παναγίας, του Αγ. Ιωάννη (1892), της Αγ. Σοφίας και το αρχαιολογικό μέρος με τα ερείπια του οικισμού της γεωμετρικής εποχής.

4. Κολύμπι: Στην αμμουδιά δίπλα στο λιμάνι, στο Βαθύ Λιμενάρι, στο Λιβιάδι, στο Κένδρο, στις ακρογιαλιές της Καλοταριτίσσας και στο Φύκιο.

5. Τοπικά φαγητά και ποτά: καβουρμάς (κομμάτια χοιρινού τηγανισμένα σε λίπος), κατσίκι γεμιστό με ρύζι, αξιαλομυζήθρα (τυρί παρασκευασμένο από γιαούρτι), πατατάτο (κοκκινιστό κρέας με πατάτες), γιαπράκια (λαχανοντολμάδες), παστέλι και ρακόμελο.

Το νησάκι της Δονούσας είναι ένα από τα λιγότερο δημοφιλή νησάκια, αλλά τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί ο αριθμός των επισκεπτών που παραθερίζουν σ' αυτό, αφού θεωρείται ιδανικό γι' αυτούς που θέλουν να αποφύγουν τα πολυσύχναστα τουριστικά θέρετρα και να κάνουν ήσυχες διακοπές, χαλαρώνοντας στην παραλία και απολαμβάνοντας τον ήλιο.

ΑΝΑΦΗ

Η Ανάφη είναι ένας μικρός παράδεισος, με ανέγγιχτες φυσικές καλλονές και αυθεντική κυκλαδίτικη ομορφιά. Βρίσκεται σε απόσταση 12 ν.μ. ανατολικά της Σαντορίνης. Έχει έκταση 38 τ. χλμ. και είναι ένα ορεινό άγονο νησί.

Το σχήμα της Ανάφης μοιάζει με κώνο, γεγονός που οφείλεται στο δυσανάλογο ύψος του βουνού Κάλαμος (460 μ. υψόμετρο), που βρίσκεται στο κέντρο.

Το μικρό αυτό νησάκι σύμφωνα με την ελληνική μυθολογία αναδύθηκε από το βυθό του Αιγαίου, με διαταγή του Απόλλωνα για να προσφέρει καταφύγιο στους Αργοναύτες. Ίσως λοιπόν, στο θαύμα της δημιουργίας του να οφείλει και τις αστείρευτες ομορφιές του, που το κάνουν να μοιάζει με τον κήπο της Εδέμ

Η Ανάφη, έχει έναν οικισμό, τη Χώρα στην οποία και λειτουργούν τα ενοικιαζόμενα δωμάτια που προσφέρουν άνετη διαμονή στους επισκέπτες του νησιού.

Όπως συμβαίνει με τα περισσότερα μικρά νησάκια, έτσι και η Ανάφη εκπλήσσει ευχάριστα τους ταξιδιώτες που καταφθάνουν στο λιμανάκι του Αγίου Νικολάου και τους προσφέρει ονειρεμένες διακοπές, σ' έναν τόπο ήσυχο, γαλήνιο, ιδανικό για ανασυγκρότηση δυνάμεων....

Η Ανάφη είναι ένα μικρό νησί με πολλούς λόφους και αποτελεί ιδανικό καταφύγιο για στοχασμό και χαλάρωση. Είναι ένα από τα λιγότερο γνωστά νησιά των Κυκλάδων, αλλά τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί ο αριθμός επισκεπτών του, λόγω του ότι πολλοί είναι αυτοί που έχουν ανακαλύψει τις όμορφες παραλίες και τα καθαρά νερά του.

Τι θα δείτε:

- Το Βενετσιάνικο Κάστρο, κατάλοιπα του οποίου σώζονται σε απότομο ύψωμα στην ανατολική πλευρά του νησιού.
- Τα λείψανα από την αρχαία πόλη της Ανάφης, στη θέση Καστέλι.
- Το λείψανα αρχαίων κτισμάτων στη θέση Καταλιμάτσα, στη νοτιοανατολική πλευρά του νησιού.
- Τα λείψανα του ναού του Απόλλωνα στην ανατολική άκρη του νησιού. Στον περίβολο του αρχαίου ναού χτίστηκε το μοναστήρι της Παναγίας της Καλαμιώτισσας. Σύμφωνα με την παράδοση, κοντά στο μοναστήρι βρέθηκε η εικόνα της Παναγίας κρεμασμένη σε ένα καλάμι, από όπου το όνομα αυτό.
- Τις εκκλησίες Άγιος Αθανάσιος και Τίμιος Σταυρός. Αρχαία λείψανα υπάρχουν και βρέθηκε μαρμάρινη σαρκοφάγος διακοσμημένη με ανάγλυφα μυθολογικά θέματα

ΑΝΔΡΟΣ

Η Άνδρος είναι ένα νησί με μακραίωνη ιστορία, αφού κατοικείται ήδη από το τέλος περίπου ενώ στοιχεία υπάρχουν και από την Προϊστορική Εποχή, τη Νεολιθική, Πρώιμη και Μέση. Οφείλει το όνομα του στον πρώτο οικιστή του, τον Άνδρο.

Το 133 π.Χ. η Άνδρος «έπεσε στα χέρια» της Ρώμης και για τέσσερις αιώνες παρέμεινε υπό διάστημα κατά το οποίο το νησί γνώρισε την μεγαλύτερη παρακμή του. Ανάκαμψη παρουσίασε τα Βυζαντινά Χρόνια μέχρι το 1566 που αναλαμβάνουν οι Τούρκοι τη διοίκηση της. Ιδιαίτερη ήταν και η ανάπτυξη των γραμμάτων στο νησί. Παρά τις πειρατικές επιδρομές, μεγάλη ήταν η οικονομική και εμπορική ακμή του νησιού κατ' αιώνα μ.Χ., οπότε και έγινε κέντρο βιοτεχνικού και εξαγωγικού εμπορίου μεταξωτών υφασμάτων. Από το 1207 η Άνδρος αποτέλεσε κληρονομικό φέουδο των Βενετών και τότε χτίστηκαν σε νησί.

Τι θα δείτε:

- Το μνημείο του Αφανούς Ναύτη στη Χώρα που δείχνει τους Ναυτικούς Αγώνες του νησιού.
- Τα ερείπια του Βενετσιάνικου κάστρου της Χώρας, χτισμένο από το Μαρίνο Δάνδολο.

- Το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης στη Χώρα, το οποίο είναι μοναδικό στο είδος του στην Ελλάδα φιλοξενεί εκθέσεις και ποικίλα πολιτιστικά γεγονότα.
 - Το Ίδρυμα Κυδωνιέως στη Χώρα, που είναι από το σημαντικότερα εικαστικά και μουσικά κέντρα.
 - Το Αρχαιολογικό Μουσείο της Χώρας, στο οποίο φυλάσσονται ευρήματα της γεωμετρικής, ρωμαϊκής, βυζαντινής και μεταβυζαντινής περιόδου, επιγραφές και ευρήματα της περιόδου.
 - Το Ναυτικό Μουσείο της Χώρας, στο οποίο φιλοξενούνται παλιά ναυλοσύμφωνα, ασφαλιστικά ανδριακού συνεταιρισμού, λιθογραφίες ανδριώτικων караβιών, καθώς και ναυτικά ημερολόγια.
 - Το Μουσείο Λαογραφίας και Χριστιανικής Τέχνης στη Χώρα, όπου μπορεί κανείς να θαυμάσει εκθέματα της αγροτικής ζωής, της ναυτιλίας, της μεταξουργίας και της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής.
 - Η Καίρειος Βιβλιοθήκη στη Χώρα, η οποία συντηρεί και φυλάσσει τους 3.000 τόμους της Θεόφιλου Καΐρη, καθώς και όλη τη βιβλιοθήκη του αγωνιστή του 1821.
 - Ο πύργος του Αγίου Πέτρου στην περιοχή του Άνω Αγίου Πέτρου, που χρονολογείται γύρω στον 4^ο-3^ο αιώνα.
 - Το Μεσαιωνικό Κάστρο και τις πηγές Σάριζα, στα Αποικία.
 - Τον αρχαιολογικό χώρο της Παλαιόπολης, στον οποίο βρισκόταν η αρχαία πρωτεύουσα τη Αρχαιολογικό Μουσείο της περιοχής,
 - Το φαράγγι Διποτάματα στο δρόμο από τη Χώρα στο Κόρθι. Πρόκειται για έναν σπάνιο οικοσύστημα.
 - Το Μοναστήρι της Ζωοδόχου Πηγής ή Αγίας χτισμένο το 14ο αιώνα. Εδώ φυλάσσονται πολύτιμα χειρόγραφα, καθώς και κειμήλια των αγωνιστών της Επανάστασης.
- Η Άνδρος θεωρείται ένα από τα πιο όμορφα κυκλαδικά νησιά, με την πυκνή βλάστησή της, τις πολλές υπέροχες παραλίες, τους γραφικούς ορεινούς και παραθαλάσσιους οικισμούς και δύο από τα καλύτερα Μουσεία Μοντέρνας Τέχνης στην Ελλάδα. Διαθέτει αναπτυγμένη τουριστική υποδομή και προσφέρει τόσο πολυσύχναστα, όσο και γαλήνια θέρετρα, καθιστώντας την έναν εξαιρετικό προορισμό.

ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ

Είναι γλυκιά, ήπια, με πανέμορφες παραλίες και τα τελευταία χρόνια κερδίζει όλο και μεγαλύτερη αναγνώριση. Κι αν ξεκίνησε ως αγαπημένη των εναλλακτικών, σήμερα συγκεντρώνει όλο και πιο πολλούς επισκέπτες που αγαπούν την ανόθευτη ομορφιά της.

Αντίπαρος είναι ένα μικρό Κυκλαδονήσι λουσμένο στο αιγαιοπελαγίτικο φως και βρίσκεται στην καρδιά των Κυκλάδων. Είναι προικισμένη με εξαιρετική φυσική ομορφιά. Διαθέτει ποικιλομορφία ακτών με χρυσαφένιες αμμουδιές και διάφανα νερά, που αιχμαλωτίζουν τη ματιά του επισκέπτη. Τις αμμουδιές διαδέχονται μικροί απόμεροι όρμοι, θαμνώδεις λόφοι και τοπία με κέδρους. Σπαρμένα γραφικά ξωκλήσια, κάτασπρα σπίτια, πέτρινα αγροτόσπιτα, εξοχικές κατοικίες, εντυπωσιακές βίλες και γαλήνια ηρεμία συμπληρώνουν το σκηνικό.

Η Αντίπαρος είναι ένα καλοκαιρινό θέρετρο ιδανικό για ήσυχες διακοπές. Ένα νησί «απομονωμένο» και «απάτητο» ακόμα από τα στίφη των τουριστών - όσο κι αν τα τελευταία χρόνια όλο και πιο πολλοί την ανακαλύπτουν. Κάπως έτσι προέκυψε και ο οικοδομικός πυρετός που θα παρατηρήσετε σε κάθε σας βήμα, με νέες εξοχικές κατοικίες αλλά και ενοικιαζόμενα δωμάτια να χτίζονται διαρκώς, ευτυχώς χωρίς να αλλοιώνουν αισθητά την ομορφιά του τοπίου.

Το νησί βρίσκεται σε μικρή απόσταση από την Πάρο, Κατοικείται από τους προϊστορικούς χρόνους και στην αρχαιότητα ονομαζόταν Ωλίαρος που σημαίνει δασώδες νησί. Η αρχαιολογική σκαπάνη έβγαλε από τα σωθικά του μαρμάρια ειδώλια, κεραμικά και άλλα σημαντικά ευρήματα που εκτίθενται στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Αθήνας.

Η μικρή Αντίπαρος είναι ένα πανέμορφο νησί που αποτελείται από εντυπωσιακά τοπία, αμμώδεις παραλίες, απόμερους όρμους και κρυστάλλινα νερά. Τα τελευταία χρόνια προσελκύει λάτρεις των υπαίθριων σπορ κι επισκέπτες που επιθυμούν να κάνουν εναλλακτικό τουρισμό. Η πρώτη εικόνα που αντικρίζει κανείς φτάνοντας στο λιμάνι είναι τα γραφικά ψαροκάικα, τα καφενεία και οι ψαροταβέρνες που στριμώχνονται πέριξ του λιμανιού.

Ένα πλακόστρωτο σοκάκι αρχίζει από το λιμάνι και οδηγεί στο Κάστρο, τον παλιό παραδοσιακό οικισμό της Αντιπάρου, γύρω από τον οποίο έχει ' σήμερα κτισθεί το μοναδικό χωριό του νησιού. Το χωριό έχει χίλιους περίπου μόνιμους κατοίκους.

Το πιο ενδιαφέρον φυσικό αξιοθέατο του νησιού είναι το φημισμένο σπήλαιο της Αντιπάρου, που έκανε το νησί γνωστό πριν από την επέλαση του τουρισμού. Βρίσκεται στη νοτιοανατολική πλευρά, 9 χλμ. από τον οικισμό, στο λόφο του Αΐ-Γιάννη. Στην είσοδο του είναι κτισμένο από τον 18ο αιώνα το όμορφο εκκλησάκι του Αΐ-Γιάννη του Σπηλιώτη. Εντυπωσιακοί σταλακτίτες και σταλαγμίτες κοσμούν τις αίθουσες του σπηλαίου, που καλύπτει μια έκταση περίπου 5.000 τ.μ. Το βάθος του είναι πάνω από 100 μ., ενώ η αμυδωτή είσοδος του έχει πλάτος 20 μ. και ύψος περίπου 8 μ. Ένας πελώριος σταλαγμίτης που βρίσκεται στην είσοδο είναι ίσως ο αρχαιότερος της Ευρώπης και χρονολογείται στα 45 εκατομμύρια χρόνια. Ο επισκέπτης, καθώς κατεβαίνει τα 400 και πλέον σκαλοπάτια του σπηλαίου, νιώθει δέος και θαυμασμό για το εντυπωσιακό δημιούργημα που φιλοτέχνησε η Φύση στα σπλάχνα της Αντιπάρου.

Οι παραλίες και τα νησάκια:

Ωραίες περιοχές του νησιού είναι οι οικισμοί του Αγίου Γεωργίου και του Σωρού, με εξαιρετικές παραλίες για μπάνιο που αξίζει να τις επισκεφθείτε. Για να φτάσετε στον οικισμό του Αγίου Γεωργίου θα σας πάρει περίπου είκοσι λεπτά οδήγησης με το αυτοκίνητο ή λίγο παραπάνω με την (αραιών δρομολογίων) τοπική

συγκοινωνία. Εκεί θα βρεθείτε σε μία από τις πιο όμορφες παραλίες του νησιού, με υπέροχη θέα προς το ακατοίκητο νησάκι Δεσποτικό και γραφικές ψαροταβέρνες στο φρύδι της θάλασσας. Λίγο πριν θα βρείτε την παραλία του Σωρού.

Πολύ εύκολα μπορείτε να ανακαλύψετε και τις άλλες όμορφες παραλίες του νησιού, στα Καλούδια, στον Άγιο Σπυρίδωνα ή στις Ψαραλυκές, στα Γλυφά, στην Παναγία ή στο Σιφναίικο γιαλό. Σε αρκετές από αυτές, στα ταβερνάκια που βρίσκονται δίπλα στο κύμα, μπορείτε να απολαύσετε φρέσκα ψάρια, θαλασσίνα, μαγειρευτά και άλλες τοπικές σπεσιαλιτέ,

Γύρω από την Αντίπαρο υπάρχουν διάσπαρτα πολλά μικρά νησάκια: το Διπλό, το Ρευματονήσι, ο Σάλιαγκας, το «Τσιμιντήρι», το Στρογγυλό και το Δεσποτικό. Ενδιαφέρον έχουν και κάποιες παραλίες που βρίσκονται σε αυτά, οπός είναι οι παραλίες στο Διπλό ή στο Δεσποτικό.

Το Δεσποτικό, δυτικά της Αντιπάρου, έχει όμορφες αμμουδερές παραλίες και προσφέρεται για σκαφάτες εξερευνήσεις. Σήμερα είναι ακατοίκητο αλλά παρουσιάζει μεγάλο αρχαιολογικό ενδιαφέρον. Το νησί γνώρισε ημέρες δόξας και έντονης ανθρώπινης παρουσίας. Συνδέεται στενά με τον Κυκλαδικό Πολιτισμό και την ιστορική εξέλιξη του Αιγαίου. Η αρχαιολογική σκαπάνη έφερε στο φως τμήματα ενός αρχαίου ναού των κλασικών χρόνων, ένα δωρικό κιονόκρανο, μαρμάρινα τμήματα κτιριακών συγκροτημάτων, ειδώλια αλλά και πλήθος από αντικείμενα. Οι ανασκαφές που διεξάγονται εκεί συνεχίζουν να φέρνουν στο φως σημαντικά ευρήματα της πρωτοκυκλαδικής περιόδου.

Στο νησάκι Σάλιαγκα τα ευρήματα που η αρχαιολογική σκαπάνη έφερε στο φως, περιλαμβάνουν κοκάλινα εργαλεία, κουτάλια φτιαγμένα από μύδια, αξίνες και διάφορα δοχεία και αγαλματίδια. Ανάμεσα στα αγαλματίδια που ήρθαν στο φως είναι και η Χοντρή Κυρία του Σάλιαγκου, το παλιότερο μαρμάρινο αγαλματίδιο που βρέθηκε στις Κυκλάδες,

Η Αντίπαρος είναι μικρή, οικεία και όμορφη. Εάν είστε οπαδός των ήσυχων τόπων και των χαλαρών ρυθμών, δεν έχετε παρά να περάστε τις διακοπές σας στην ήρεμη αγκαλιά της.

ΗΡΑΚΛΕΙΑ

Το νησί κατοικείται από την αρχαιότητα και τότε ήταν γνωστή ως Ηράκλεια. Μεμονωμένες ανασκαφές που έγιναν στο νησί, έφεραν στο φως ειδώλια και αντικείμενα χρήσης του Κυκλαδικού Πολιτισμού στις θέσεις Άγιος Μαμάς και στον κάμπο του Άγιου Αθανασίου που τον Μεσαίωνα αποτελούσε καταφύγιο των πειρατών, ενώ τα ερείπια του βενετσιάνικου κάστρου στην πλευρά του νησιού, είναι τα απομεινάρια της Ενετοκρατίας.

Το 19ο αιώνα στην Ηράκλεια, οι Αμοργιανοί ίδρυσαν τρεις οικισμούς: τον Άγιο Αθανάσιο, ο οποίος έχει εγκαταλειφθεί τον Άγιο Ιωάννη και τον Άγιο Γεώργιο που εξακολουθούν να κατοικούνται.

Τι θα δείτε:

- Το σπήλαιο του Άγιου Ιωάννη με πλούσιο διάκοσμο από σταλακτίτες, σταλαγμίτες.
- Τον όρμο Μέριχα, που περιβάλλεται από κατακόρυφους βράχους.
- Το Κάστρο του Λιβαδιού που ήταν φρούριο κατά την Ελληνιστική περίοδο.

1. Φυσική εξέταση: Μικρό νησάκι που ανήκει στις Μικρές Κυκλάδες, ένα σύμπλεγμα νησιών που αποτελείται από την Ηράκλεια, τη Σχοινούσα και τα Κουφονήσια. Έχει έκταση 18 τ. χλμ και η Χώρα έχει 48 κατοίκους. Βρίσκεται ανάμεσα στη Νάξο και τη Ίο. Χαρακτηριστικό του νησιού είναι η άγρια ομορφιά σε συνδυασμό με το ήρεμο περιβάλλον. Αμμουδιές ελκυστικές, βραχώδεις εκτάσεις, βλάστηση, γραφικά μονοπάτια, μαγευτικοί όρμοι είναι κάποια από τα στοιχεία που θα σας γοητεύσουν. Στις θάλασσες του νησιού ζουν αρκετά προστατευόμενα είδη, όπως η θαλάσσια χελώνα *Caretta caretta* και η μεσογειακή φώκια *Monachus monachus*.

2. Ιστορία: Με βάση τα αρχαιολογικά ευρήματα του νησιού, πιθανολογείται πως πρωτοκατοικήθηκε το 3000 π.Χ.

3. Αξιοθέατα: Το σπήλαιο του Αγ. Ιωάννη θα σας ενθουσιάσει με τους πολυάριθμους και ποικιλόμορφους σταλακτίτες και σταλαγμίτες, το φρούριο των ιστορικών χρόνων, το εκκλησάκι του προφήτη Ηλία στο ψηλότερο σημείο του νησιού με την μαγευτική θέα και ο επιβλητικός κατακόρυφος βράχος στην περιοχή του Μέρικα.

4. Κολύμπι: Παραλία του Αγ. Γεωργίου, Λιβάδι, Τουρκοπήγαδο. Με εκδρομικά караβάκια μπορείτε να μεταφερθείτε στη βορινή σπηλιά, στην Αλιμιά, στο Μέρικα, στη Βουρκαριά, και στον Καρβουνόλακκο.

5. Τοπικά φαγητά: Χυλοπίτες γνωστές ως "πιταρίδια", τυροπιτάκια με μυζήθρα γνωστά ως "μελετίνια", κεφαλοτύρι, φάβα, γεμιστό κατσίκι με ρύζι στο φούρνο και μέλι.

Άλλα χωριά και γύρω νησιά:

Παναγία: με 41 κατοίκους απέχει από τη Χώρα 4 χλμ. Στο χωριό πραγματοποιείται πανηγύρι της Παναγίας τον Δεκαπενταύγουστο και εσπερινός την παραμονή της γιορτής του Αγ. Ιωάννη στο σπήλαιο του Αγ. Ιωάννη.

Γύρω νησιά: Μικρός και μεγάλος Αβελάς ή Αβελονήσια και το Βενετικό.

ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ

Η Σαντορίνη, δημιούργημα της οργισμένης φύσης, χάρη στην ιδιαίτερη ιστορία της, τους θρύλους που την ακολουθούν, τους παραδοσιακούς οικισμούς και την έντονη κοσμική ζωή, έχει κατακτήσει την υφήλιο. Είναι το νοτιότερο νησί των Κυκλάδων.

Ουσιαστικά πρόκειται για ένα σύμπλεγμα νησιών που αποτελείται από τη Θήρα, τη Θηρασιά, το Ασπρονήσι, τη Παλιά και τη Νέα Καμένη. Είναι ένα νησί με μακραίωνη και πολύπαθη ιστορία, καθώς έχει στιγματιστεί από τις αλλεπάλληλες ηφαιστειακές εκρήξεις οι οποίες αλλοίωσαν ακόμη και το σχήμα του.

Η ανθρώπινη δύναμη αποδείχθηκε ισχυρότερη από την άγρια φύση. Έτσι, σήμερα το – σχεδόν – σεληνιακό τοπίο, με τα μαύρα, γκριζα και κόκκινα ηφαιστειακά πετρώματα, έχει μετατραπεί σε μια κάτασπρη πολιτεία. Η γλυκιά κυκλαδίτικη αρχιτεκτονική, άλλαξε την όψη του νησιού. Τα γραφικά χωριά, με τα στενά πλακόστρωτα δρομάκια, τις μικρές πλατείες και τις εκκλησίες τους, εντυπωσιάζουν κάθε ταξιδιώτη. Η θέα προς το ηφαίστειο – που διαθέτουν τα περισσότερα τουριστικά θέρετρα του νησιού - είναι μοναδική. Το θέαμα είναι ανεπανάληπτο ειδικά την ώρα της δύσης του ηλίου. Εξάλλου οι φωτογραφίες με το ηλιοβασίλεμα της Σαντορίνης έχουν κάνει το γύρο του κόσμου. Τότε όλοι οι επισκέπτες του νησιού σπεύδουν στην καλντέρα για να δουν και να θαυμάσουν τον ουρανό τον πυροκόκκινο ουρανό.

Όλο το νησί είναι ένα αξιοθέατο. Οι σημαντικοί αρχαιολογικοί χώροι (Ακρωτήρι, Αρχαία Θήρα) που μπορείτε να επισκεφθείτε, τα μουσεία, τα μοναστήρια, οι εκκλησίες, οι διατηρητέοι οικισμοί, το ηφαίστειο, όλα κομμάτια του παζλ που ενώνουν το χθες με το σήμερα και αποδεικνύουν το πόσο ξεχωριστό νησί είναι.

Αυτό που χαρακτηρίζει το νησί είναι οι έντονοι ρυθμοί ζωής. Είναι ένα από τα κοσμικότερα νησιά της Ελλάδας και από τα πιο ανεπτυγμένα τουριστικά. Προσφέρει στους παραθεριστές του υπηρεσίες υψηλών προδιαγραφών.

Στον τομέα της διαμονής θα βρείτε ξενοδοχεία και συγκροτήματα ενοικιαζόμενων διαμερισμάτων όλων των κατηγοριών που απευθύνονται σε κάθε οικονομική απαίτηση.

Όσο αφορά τις γαστρονομικές απολαύσεις, η κουζίνα της Σαντορίνης φημίζεται για τις ξεχωριστές της γεύσεις, τις οποίες θα τις συνοδεύσετε με το ντόπιο κρασί. Και φυσικά, η νυχτερινή ζωή και οι επιλογές διασκέδασης ικανοποιούν όλες τις προτιμήσεις.

Η Σαντορίνη διαθέτει αεροδρόμιο το οποίο εκτός από την Αθήνα συνδέετε με όλες τις μεγάλες πόλεις, ενώ στο λιμάνι της καθημερινά καταφτάνουν πλοία από το Πειραιά, τη Κρήτη και τα υπόλοιπα νησιά των Κυκλάδων.

ΘΗΡΑΣΙΑ

Πρόκειται για ένα μικρό κατοικημένο νησάκι απέναντι από τη Σαντορίνη. Μέχρι το 236 π.Χ. αποτελούσε κομμάτι του κυρίως νησιού.

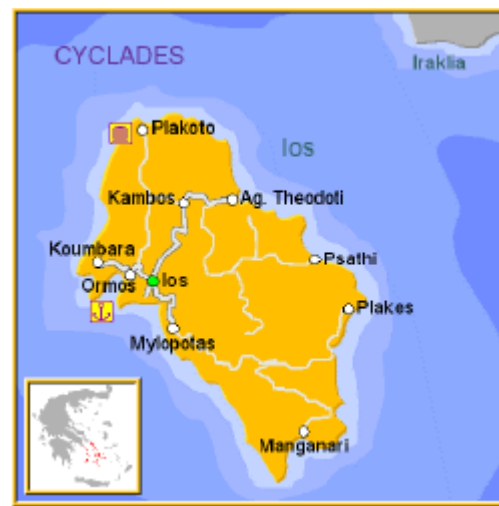
Αργότερα, όμως, εξαιτίας ενός δυνατού σεισμού διαχωρίστηκε από την Σαντορίνη.

Λόγω της ηφαιστειακής της προέλευσης έχει απότομες ακτές και ελάχιστες παραλίες.

Τι θα δείτε:

- Την εκκλησία του Αγίου Κωνσταντίνου στο Μανωλά.
- Τις εκκλησίες του Αγίου Σπυρίδωνα, του Αγίου Δημητρίου και του Αγίου Ιωάννη.

ΙΟΣ

Η Ίος ή Νιος είναι ένα νησί που κάθε καλοκαίρι ζει στους ρυθμούς της νεολαίας καθώς συγκεντρώνει όσους είναι κι όσους αισθάνονται νέοι από όλα τα μέρη του κόσμου. Γι' αυτό και η γοητεία της είναι εφάμιλλη με τη ζωντάνια της νιότης, με τα όνειρα και τις ανησυχίες της.

Είναι όμως και το νησί στο οποίο άφησε την τελευταία του πνοή ο Όμηρος, ο μεγάλος Έλληνας επικός ποιητής, που εξήρε το θάρρος των γενναίων και παράλληλα στάθηκε στη δόξα όλων όσων η ιστορία πολλές φορές προσπέρασε.

Η Χώρα συνδέεται με το λιμάνι με ασφαλτόδρομο 2 χλμ. Που συνεχίζει για την παραλία του Μυλοπότα. Ακόμη, από το λιμάνι στη Χώρα μπορεί κανείς να φτάσει και με λεωφορείο που κάνει τακτικά δρομολόγια.

Γραφικότερες εδώ είναι οι δύο μικρές κλειστές πλακόστρωτες πλατείες με τις βρύσες με πόσιμο νερό που ονομάζονται πιάτζες κι απόλαυση ο περίπατος μέσα στη Χώρα με τις πολλές κυκλαδίτικες εκκλησίες και τη θαυμάσια θέα προς τη θάλασσα.

Στην άκρη του Μυλοπότα, πάνω στα καφετιά βράχια βρίσκονται δυο πανέμορφα κυκλαδίτικα σπίτια. Πρόκειται για τη βίλα του Γαΐτη και το άλλο είναι το αρχοντικό του Drot που λειτουργεί σήμερα ως Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης.

Πρόκειται για ένα όμορφο νησί, γεμάτο ελιές και αμπελώνες, που βρίσκεται βόρεια της Σαντορίνης, (22 ν. μ.), νότια της Νάξου, ανατολικά της Σύκινου (7 ν .μ.), δυτικά της Αμοργού, με εμβαδόν 108 τ. χλμ. Και πληθυσμό 2000 περίπου κατοίκους.

Νοτιοανατολικά της Χώρας η παραλία του Μυλοπότα αποτελεί κέντρο θαλασσίων σπορ και διαθέτει μια απέραντη και θαυμάσια αμμουδιά. Στο Γιαλό, το φυσικό καλά προστατευμένο λιμάνι του νησιού, βρίσκεται το Κέντρο Υγείας της Ίου και πολύ κοντά οι παραλίες Κολιτσάνι και Κουμπάρα.

Στο λιμάνι αυτό εξάλλου πραγματοποιείται το Ράλι Αιγαίου με ιστιοφόρα από όλα τα μέρη του κόσμου. Άλλωστε το Αιγαίο προσφέρεται για τέτοιου είδους αγώνες.

Η Ίος διαθέτει ακόμη γραφικές ταβέρνες , καφετέριες, μπαρ και ντίσκο. Στην ψυχαγωγία των ντόπιών και των επισκεπτών κατά την καλοκαιρινή περίοδο συμβάλλει και ο Δήμος Ιητών με τις εκδηλώσεις που διοργανώνει στο ανοικτό θέατρο Οδυσσέας Ελύτης, χωρητικότητας 1.000 θέσεων.

Ανεβαίνοντας κάνεις προς το λόφο του Θεάτρου μπορεί να απολαύσει τους Ανεμόμυλους της Ίου, πολλοί από τους οποίους σήμερα βρίσκονται σε φάση αναπαλαίωσης την οποία έχει αναλάβει ο Δήμος Ιητών.

Το όνομά της το οφείλει στους Ίωνες ενώ η προηγούμενη γνωστή ονομασία της ήταν Φοινίκη, από τους Φοίνικες που επίσης την κατοίκησαν.

Στη χώρα σώζονται ακόμη λείψανα αρχαίων τειχών, ελληνικών τάφων και θεμέλια παλιών οικοδομών. Μεγάλο ενδιαφέρον εδώ παρουσιάζουν τα εκθέματα του Αρχαιολογικού Μουσείου όπως πρωτοκυκλαδικά και ρωμαϊκά ανάγλυφα και κεραμικά. Στην κορυφή του λόφου πάνω στον οποίο είναι χτισμένη η Χώρα βρίσκεται εξάλλου και η εκκλησία του Αγίου Νικολάου και κάτω από το Κάστρο, σε ένα απόκρημνο βράχο με πανοραμική θέα, η βυζαντινή εκκλησία της Παναγίας της Γκρεμνιώτισσας, αφιερωμένη στην Κοίμηση της Θεοτόκου. Θεμελιωμένη πλάι στο γκρεμό, πολύ σωστά η εκκλησία αυτή ονομάστηκε Γκρεμνιώτισσα. Ο τρούλος της , χρώματος μπλε, δημιουργεί μια όμορφη αντίθεση με τους κάτασπρους τοίχους ενώ πολλοί θρύλοι και παραδόσεις ζώνουν την κατασκευή της εκκλησίας αυτής που αποτελεί έμβλημα της πίστης, της θέλησης και της αποφασιστικότητας.

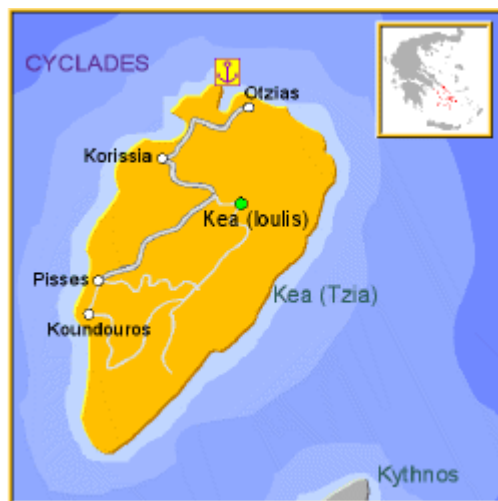
Σημαντικές είναι άλλωστε πολλές ακόμη εκκλησίες και ξωκλήσια της Ίου όπου πραγματοποιούνται και αρκετά από τα πανηγύρια του νησιού.

Όμορφος μικρός οικισμός της Ίου που διαθέτει μια εξίσου όμορφη παραλία είναι η Αγία Θεοδότη, όπου σώζονται επίσης λείψανα ελληνοιστικού πύργου που οι ντόπιοι ονομάζουν Ψαρόπυργο . Μια υπέροχη παραλία καθώς και λείψανα αρχαίου κόσμου σώζονται ακόμη στην Ψάθη (υπολείμματα αρχαίων και μεσαιωνικών τάφων) ενώ στο Παλιόκαστρο υπάρχουν τμήματα βυζαντινού κάστρου.

Τι θα δείτε:

- Τα ερείπια του Μεσαιωνικού Κάστρου στη Χώρα, το οποίο έχτισε το 1397 ο Μάρκος Κρίσπο
- Τον Ιερό Ναό της Παναγίας Γκρεμιώτισσας στο Γυάλα, αφιερωμένο στην κοίμηση της Παναγίας.
- Το Μοναστήρι του Άγιου Ιωάννη του Καλάμου στον Πύργο,
- Τον τάφο του Ομήρου στο Πλακωτό.
- Τα λείψανα από το ναό του Πυθίου Απόλλωνα στη θέση που σήμερα είναι χτισμένη η εκκλησία της Αγίας Αικατερίνης.
- Τα ερείπια ελληνοιστικού πύργου στη θέση Πλακωτό.
- Το Αρχαιολογικό Μουσείου Ίου, που στεγάζεται στο Αμοιραδάκειο Μέγαρο και περιλαμβάνει · ανασκαφικές και επιφανειακές έρευνες.

ΚΕΑ Ή ΤΖΙΑ

Η Τζια ή Κέα αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα νησιά των Κυκλάδων. Πασίγνωστη για τους σχιστολιθικούς όγκους της και την εξαιρετικής ποιότητας πέτρα, προμηθεύει με οικοδομικά υλικά όλες τις κατασκευές στο νησί. Τα ντόπια αυτά υλικά χρησιμοποιούνται υποχρεωτικά σε όλες τις κατοικίες. Σήμερα, στη Τζια, έχουν απομείνει ελάχιστες οικογένειες που ασχολούνται με την τέχνη του παραδοσιακού τρόπου χτισίματος.

Το νησί αποτελεί αγαπημένο προορισμό των ιστιοπλόων και συγκεντρώνει πολύ κόσμο ιδιαίτερα τα Σαββατοκύριακα. Απέχει μόλις μιάμιση ώρα από το Λαύριο και για το λόγο αυτό συνιστά ιδανικό μέρος για όσους επιθυμούν ολιγόημερες διακοπές. Διατηρεί, μέχρι σήμερα, αναλλοίωτη τη γραφικότητα και το παραδοσιακό της χρώμα. Η Χώρα της Τζιας, γνωστή και ως Ιουλίδα είναι χτισμένη αμφιθεατρικά στην πλαγιά του λόφου. Αποτελεί σημείο αναφοράς της ιστορίας του νησιού και

απέχει περίπου 5.5χλμ από το λιμάνι. Τη χαρακτηρίζουν τα διώροφα κάτασπρα σπίτια με τις κεραμιδένιες σκεπές, τα πλακόστρωτα σοκάκια με τις καμάρες, οι παλιές εκκλησίες με τα ξυλόγλυπτα τέμπλα, τα μικρά ξωκλήσια και οι ανεμόμυλοι.

Παρά την σταθερά αναπτυσσόμενη τουριστική της υποδομή, η Κέα διατηρεί την φυσική ομορφιά της, τη γραφικότητα και τα παραδοσιακά χαρακτηριστικά της.

Αξίζει να επισκεφθείτε την ακρόπολη της αρχαίας Ιουλίδας, η οποία βρίσκεται στη θέση του μεσαιωνικού Κάστρου. Σήμερα, σώζεται μόνο ένα τμήμα του τείχους,

λείψανα του ιερού του Απόλλωνα και λιγοστά τμήματα από το Κάστρο, το οποίο είναι χτισμένο με τους ογκόλιθους των αρχαίων τειχών.

Λίγο έξω από τη Χώρα βρίσκεται και ο πενταόροφος πύργος υστεροκλασικών χρόνων, ένα από τα ψηλότερα σωζόμενα αρχαία μνημεία της χώρας μας.

Μην παραλείψετε να βρεθείτε στη χερσόνησο της Αγίας Ειρήνης και να επισκεφθείτε τον οικισμό της εποχής του Χαλκού. Πολλά κτίσματα θεωρούνται ότι βρίσκονται ακόμα θαμμένα κάτω από τη θάλασσα. Επίσης στην κοίτη του χειμάρρου Βαθυπόταμου, βρίσκεται ο αρχαιολογικός χώρος της Καρθαίας. Σε αυτόν συναντάμε τμήματα του τείχους, του θεάτρου, του υδραγωγείου, καθώς και θεμέλια αρχαίων ναών. Στην ανατολική πλευρά του νησιού είναι χτισμένο, πάνω στους απόκρημνους βράχους, το μοναστήρι της Παναγίας της Καστριανής, προστάτιδας του νησιού.

Η Τζια φημίζεται για τις μαγνητικές παραλίες της με τις αμμώδεις ακτές (Μαυράμπελης, Ξύλα, Κεφάλια, Σπαθί, Συκομιά, Γυαλισκάρι, Οτζιά, Πήσες, Χαλιδονίκη, Κουνδούρος, Βρόσκοπος, Καλίσκια κ.α.). Προσεγγίζονται είτε οδικώς είτε με σκάφος και πολλές από αυτές προσφέρονται για θαλάσσια σπορ και ιδιαίτερα για σέρφινγκ.

Στη Τζια θα φτάσετε με πλοίο από το λιμάνι του Λαυρίου σε μιάμιση ώρα, με δρομολόγια που πραγματοποιούνται όλο το χρόνο. Για Λαύριο είναι πολύ συχνά τα δρομολόγια του ΚΤΕΛ.

Επίσης, από το λιμάνι του Πειραιά θα είστε στην Κορρησία (το λιμάνι του νησιού που απέχει 5,5 γλμ. από τη Χώρα), με δελφίνι, σε 1 ώρα και 35 λεπτά.

Το νησί της Τζιας συνδέεται, ακτοπλοϊκώς, όλο το χρόνο με τα νησιά της Κύθνου και τη Σύρου.

ΣΕΡΙΦΟΣ

Η Σέριφος είναι ένα ξερονήσι, ίσως το νησί των Κυκλάδων με την λιγότερη βλάστηση, που απέχει από τον Πειραιά 73 ναυτικά μίλια.

Η πρωτεύουσα της Σερίφου, η Χώρα, σύμφωνα με πολλούς η ωραιότερη χώρα των Κυκλάδων, είναι χτισμένη αμφιθεατρικά πάνω σε ένα λόφο, με θέα τον κόλπο και το Λιβάδι, το λιμάνι. Όπως πολλές πρωτεύουσες νησιών των Κυκλάδων, η Χώρα της Σερίφου είναι πυκνοχτισμένη, και θυμίζει φρούριο.

Η πυκνή δόμηση έχει τις ρίζες της στα χρόνια της Φραγκοκρατίας και είχε στόχο την αποτελεσματικότερη άμυνα της από τους πειρατές που επέδραμαν στα μέρη αυτά μέχρι και τον 17ο αιώνα. Η Χώρα αποτελείται από δύο γειτονιές, την Πάνω και την Κάτω Χώρα και έχει μια από τις ομορφότερες πλατείες που θυμίζει κινηματογραφικό πλατό.

Το Λιβάδι, όπως ονομάζεται το λιμάνι, είναι η πρώτη γνωριμία του επισκέπτη με το νησί. Τα περισσότερα εστιατόρια, μπαρ, ξενοδοχεία και ενοικιαζόμενα δωμάτια βρίσκονται εδώ. Μαζί με αυτά και όλες οι τουριστικές υπηρεσίες. Το Λιβάδι εκτός από τη μεγάλη παραλία μήκους ενός χιλιομέτρου που προσφέρεται για μπάνιο, διαθέτει και μαρίνα.

Αν βρεθείτε στο νησί αξίζει τον κόπο να επισκεφτείτε το Αρχαιολογικό και λαογραφικό Μουσείο Σερίφου στην Χώρα. Επίσης, το ενετικό κάστρο στην κορυφή της χώρας, που δέχτηκε καταστροφική επιδρομή των πειρατών το 1210 και το πολύ ωραίο εκκλησάκι του Αγίου Κωνσταντίνου με υπέροχη θέα.

Μονή Ταξιαρχών Σερίφου:

Αν ακολουθήσετε τον καινούριο δρόμο που ξεκινάει από το λιμάνι της Σερίφου και κατευθυνθείτε βόρεια, ύστερα από 15 περίπου λεπτά και έχοντας εν τω μεταξύ προσπεράσει εντυπωσιακές παραλίες όπως τη Ψιλή Άμμος και τον Άγιο Σώστη, θα συναντήσετε τη Μονή των Ταξιαρχών.

Ένα χιλιόμετρο μετά τη Γαλανή βρίσκεται η Μονή Ταξιαρχών, η οποία κτίστηκε γύρω στα 1600 μ.Χ., ή και παλιότερα σύμφωνα με κάποιες εκδοχές. Πρόκειται για ένα επιβλητικό μεσαιωνικό κτίσμα που με τον ύψους 10 μέτρων περίβολό του θυμίζει κάστρο. Είναι αφιερωμένη στους Αρχαγγέλους Μιχαήλ και Γαβριήλ, προστάτες του νησιού, η εικόνα των οποίων μεταφέρθηκε εδώ από την Κύπρο. Διατηρούνται λίγα δείγματα από τις τοιχογραφίες που κοσμούσαν κάποτε το καθολικό. Έχει μαρμάρινο και ξυλόγλυπτο, επιχρυσωμένο τέμπλο, ενδιαφέρουσες εικόνες, μαρμαροστρωμένο δάπεδο και κομψό τρούλο. Εδώ φυλάγονται σημαντικά θρησκευτικά και ιστορικά κειμήλια.

Κάτω από το μοναστήρι βρίσκεται η ωραία παραλία Πλατύς Γιαλός.

Τι θα δείτε:

- Τα ερείπια του Βενετσιάνικου κάστρου στη Χώρα με εντοιχισμένα οικόσημα και λότζιες που έμειναν από τη βενετσιάνικη κατοχή του νησιού.
- Την Ιερά Μονή των Ταξιάρχων του 17ου αιώνα, με την πανύψηλη μάνδρα της.
- Το Κάστρο της Γριάς, μια περιοχή πάνω στον Κουτάλα, που διατηρούνται ερείπια σπιτιών.
- Το σπήλαιο του Κύκλωπα στον Κουταλά, του οποίου οι θάλαμοι έχουν πλούσιο σταλακτιτικό στολισμό σε παράξενα σχήματα.

ΣΙΚΙΝΟΣ

Η Σίκινος, σύμφωνα με τη μυθολογία, πήρε το όνομα της από τον Σίκινο, γιο του βασιλιά που στην αρχαιότητα ονομαζόταν Οινόη, επειδή στο νησί ανθούσε η αμπελοργία. Τον 10ο αιώνα, η Σίκινος κατοικήθηκε από τους Ίωνες, ενώ κατά τη διάρκεια του 5ου αιώνα κυριαρχία των Αθηναίων. Αργότερα, πέρασε στους Μακεδόνες, στους Πτολεμαίους οι οποίοι χρησιμοποίησαν το νησί σαν τόπο εξορίας. Το 1537 λεηλατήθηκε. Στα 1774 γνώρισε μία από τις μεγαλύτερες πειρατικές επιδρομές στην ιστορία με πολλές καταστροφές στους κατοίκους του.

Τι θα δείτε:

- Τα αρχοντικά σπίτια οπή Χώρα, που αποτελούν δείγματα της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής
- Στην Επισκοπή σώζονται τα σημαντικότερα δείγματα αρχαίας κατοίκησης στο νησί.
- Τη Μαύρη Σπηλιά, που βρίσκεται στη Χώρα και είναι από τα μεγαλύτερα σπήλαια του νησιού
- Το μοναστήρι της Ζωοδόχου Πηγής, χτισμένο στην άκρη βράχου σε επιβλητική τοποθεσία, εγκαταλείφθηκε το 1834.
- Την Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή έκθεση (κτίριο Κοινότητας, Κάστρο Χώρας Σίκινου)

Η Σίκινος, το μικρό νησί των νότιων Κυκλάδων, κερδίζει τους επισκέπτες της με την αυθεντικότητά της. Εδώ, ο χρόνος έχει σεβαστεί τις ομορφιές της φύσης και τις ανθρώπινες δημιουργίες. Οι εικόνες που κατακλύζουν τη ματιά του ταξιδιώτη από τη στιγμή που το πλοίο θα αγκυροβολήσει στο λιμάνι και κατά την περιήγησή του στο νησί, μένουν χαραγμένες για πάντα στην καρδιά του.

Η Σίκινος βρίσκεται ανάμεσα στην Ίο και στη Φολέγανδρο. Είναι ένα από τα μικρότερα νησιά των Κυκλάδων, το οποίο διατηρεί αναλλοίωτο το παραδοσιακό του χρώμα.

Το σχήμα του νησιού είναι μακρόστενο και έχει έκταση 41 τ.χλμ. Χαρακτηριστικός είναι ο απότομος γκρεμός που βρίσκεται στο βορειοδυτικό τμήμα του νησιού. Εκεί, στο χείλος του γκρεμού είναι κτισμένη η Χώρα. Στη νοτιοανατολική πλευρά του νησιού, στην οποία βρίσκεται το λιμάνι της Σίκινου, το έδαφος είναι ομαλό.

Στο μεγαλύτερο μέρος του νησιού το έδαφος είναι πετρώδες. Ένα τμήμα του καλύπτεται από ελαιόδεντρα στα οποία οφείλεται και το εκλεκτό ελαιόλαδο του νησιού.

Το νησί αντιστέκεται ακόμη στη μαζική εισβολή του τουρισμού. Βέβαια στην Αλοπρόνοια και στη Χώρα λειτουργούν ξενοδοχεία και ενοικιαζόμενα διαμερίσματα που προσφέρουν άνετη διαμονή στους επισκέπτες του νησιού, καθώς και ταβέρνες.

Τη Σίκινο την επισκέπτονται κυρίως όσοι επιθυμούν ήσυχες διακοπές, μακριά από τα κοσμικά και θορυβώδη μέρη. Στις παραλίες της θα περάσετε αξέχαστες ώρες χαλάρωσης απολαμβάνοντας τον ήλιο και τη θάλασσα. Περπατώντας στα σοκάκια της Χώρας θα ταξιδέψετε στις γειτονιές του ονείρου...

ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΣ

Η Φολέγανδρος ή Πολύκανδρος, όπως ονομαζόταν στην αρχαιότητα, ήταν κύριος τόπος λατρείας του Απόλλωνα και της Άρτεμις. Τα πρώτα ίχνη κατοίκησης του νησιού ήταν στην προϊστορική εποχή. Αυτό επιβεβαιώνουν και τα λείψανα του προϊστορικού οικισμού που έχουν βρεθεί στο άκρο της Φολεγάνδρου. Σαν πρώτοι κάτοικοι αναφέρονται οι Κάρες και αργότερα οι Φοίνικες Κρήτες άποικοι, με αρχηγό τους το γιο του Μίνωα, Φολέγανδρο, ο οποίος έδωσε και το όνομά του. Κατά τη ρωμαϊκή εποχή, η Φολέγανδρος χρησιμοποιείται ως τόπος εξορίας, ενώ την περίοδο υπάγεται στο Δουκάτο της Νάξου και διοικείται από τον Μάρκο Σανούδο. Τότε κτίζεται και ο μοναδικός οικισμός για την προστασία των κατοίκων από τους πειρατές.

Το 1617, η Φολέγανδρος καταλαμβάνεται από τους Τούρκους. Για ένα μικρό χρονικό διάστημα 1774 γνωρίζει τη Ρώσικη κυριαρχία και το 1828 εντάσσεται τελικά στο νεοσύστατο ελληνικό κράτος.

Η Φολέγανδρος είναι το νοτιότερο νησί των Δυτικών Κυκλάδων. Βρίσκεται ανάμεσα στη Μήλο και τη Σίκινο. Το όνομά της οφείλεται είτε στο μυθικό Φολέγανδρο, γιο του Μίνωα είτε στη Φοινικική λέξη "Phelekgundari" που σημαίνει «ξερός τόπος». Οι αρχαίοι ονόμαζαν τη Φολέγανδρο «σιδηρά» για το τραχύ και πετρώδες έδαφός της. Το νησί υπήρξε καταφύγιο όσων έφευγαν κυνηγημένοι από την

Κρήτη, ενώ από το 1900 έως το 1970 αποτέλεσε τόπο εξορίας πολιτικών κρατουμένων.

Η Φολέγανδρος έχει μήκος 13 χλμ., πλάτος 3,5 χλμ. και επιφάνεια 35 τ. χλμ.. Είναι ένα νησί με απότομους γκρεμούς και υπέροχες μοναχικές παραλίες. Η πρόσβαση σε αυτές είναι δύσκολη και συνήθως γίνεται με καϊκάκια. Στη Φολέγανδρο υπάρχουν τρεις κοινότητες: ο Καραβοστάσης (λιμάνι), στα 3χλμ. από την πρωτεύουσα που τα τελευταία χρόνια έχει εξελιχθεί σε παραθεριστικό οικισμό, η Χώρα και η Άνω Μεριά.

Η Χώρα, πρωτεύουσα του νησιού, χαρακτηρίζεται από λιθόστρωτα σοκάκια, κάτασπρα σπίτια με πολύχρωμες ξύλινες κάσες στα πορτοπαράθυρα, ωραίες πλατείες και τη γραφική συνοικία του μεσαιωνικού κάστρου. Αποτελείται από σπίτια χτισμένα κολλητά το ένα με το άλλο, οι είσοδοι των οποίων βλέπουν σε μία κοινή αυλή Μέσα στα τείχη του βρίσκονται οι εκκλησίες της Ελεούσας, της Αγίας Σοφίας, του Αγίου Γεωργίου και της Παντάνασσας, με εκπληκτική θέα στο Αιγαίο. Η Άνω Μεριά βρίσκεται πιο πάνω από τη Χώρα. Είναι ένα ήσυχο χωριό στη κορυφή του βουνού. Εκεί βρίσκεται και το λαογραφικό μουσείο. Στο δρόμο προς την Άνω Χώρα, υπάρχουν παντού ξερολιθιές και ανεμόμυλοι.

Στο νησί υπάρχουν δύο σπήλαια, το Φαράγγι και η Χρυσοσπηλιά. Σύμφωνα με την παράδοση τα σπήλαια αυτά, αν κι έχουν απόσταση 1,5χλμ μεταξύ τους, συνδέονται και μπορείτε να τα επισκεφθείτε πεζοί, αν και η Χρυσοσπηλιά προσεγγίζεται ευκολότερα με βάρκα. Το εσωτερικό του σπηλαίου αυτού είναι στολισμένο με λαμπρούς σταλακτίτες που θυμίζουν θρόνο μητροπολιτικού ναού. Ο Ναός της Κοιμήσεως, άλλοτε Καθολική Μονή, είναι το έμβλημα του νησιού. Σύμφωνα με την παράδοση, έχει χτιστεί στη θέση του αρχαίου Ιερού της Αρτέμιδος. Οι παραλίες του νησιού είναι στο σύνολό τους πανέμορφες.

Η πρόσβαση σε αυτές γίνεται είτε από τη θάλασσα με βάρκα, είτε από τη στεριά με τα πόδια ή με γαϊδουράκια. Μερικές από τις πιο γνωστές παραλίες είναι: η Αγκάλη, στα 3χλμ. έξω από τη Χώρα με χρυσαφένια αμμουδιά και κρυστάλλινα νερά, ο Άγιος Νικόλαος, η Βάρδια, ο Καραβοστάσης, το Λιβάδι, το Βιτσέτζο, ο Άγιος Γεώργιος, τα Βορινά, το Πουντάκι, το Λατινάκι, το Αμπέλι και το Κάτεργο. Μοναδική εμπειρία στα νερά της Φολεγάνδρου αποτελεί το windsurfing, το snorkelling και ψαροντούφεκο.

Στο νησί ενοικιάζονται αυτοκίνητα και μηχανάκια ενώ υπάρχουν τακτικά λεωφορεία που συνδέουν τη Χώρα με τον Καραβοστάση, την Αγκάλη και την Άνω Μεριά. Αν έχετε σκάφος θα δέσετε στο Καραβοστάση, όμως δεν υπάρχει δυνατότητα ανεφοδιασμού καυσίμων. Το Πάσχα στη Φολέγανδρο γιορτάζεται σύμφωνα με τα τοπικά έθιμα. Οι κάτοικοι ασπρίζουν τα σπίτια τους, ενώ η τελετή κορυφώνεται με την περιφορά της εικόνας της Κοιμήσεως της Θεοτόκου από τη Χώρα στην Άνω Μεριά και μετά στον Καραβοστάση με καϊκι γύρω στον όρμο, μία πομπή που διαρκεί τρεις ημέρες. Η εικόνα της Θεοτόκου εισέρχεται ακόμα και στα πιο απομακρυσμένα σπίτια του νησιού.

Η Φολέγανδρος συνδέεται με τον Πειραιά καθημερινά, κατά τους καλοκαιρινούς μήνες και το ταξίδι διαρκεί σχεδόν εννιά ώρες με συμβατικό πλοίο και τέσσερις ώρες με ταχύπλοο. Άλλοι κοντινοί προορισμοί είναι η Σίκινος, η Μήλος, η Κίμωλος, η Σαντορίνη και η Ίος.

Τι θα δείτε:

- Το Μεσαιωνικό Κάστρο που χτίστηκε πάνω από τον γκρεμό την περίοδο της κατοχής του.
- Το σπήλαιο της Χρυσοσπηλιάς, που βρίσκεται στη βορειοανατολική πλευρά του νησιού και από την ξηρά όσο και από την θάλασσα. Το εσωτερικό του είναι περίεργο και στολισμένο έτσι που μοιάζουν με θρόνο μητροπολιτικού ναού, ενώ στους τοίχους φαίνεται σαν να υπάρχουν αναθήματα.
- Το Ναό της Κοιμήσεως, άλλοτε Καθολική Μονή, που είναι το έμβλημα του νησιού. Ο Ναός που όπως προκύπτει από σωζόμενες αρχαίες επιγραφές, πρέπει να υπήρχε το Ιερό του Προστατηρίου Απόλλωνα.
- Τις εκκλησίες Άγιος Νικόλαος (μητρόπολη). Ταξιάρχης (με εικόνες της Κρητικής Σχολής) και Άγια Αικατερίνη – Άγιος Αντώνιος.
- Το Λαογραφικό Μουσείο Φολεγάνδρου στην αρχή του οικισμού της Άνω Μεριάς.

ΑΜΟΡΓΟΣ

Η Αμοργός είναι το ανατολικότερο νησί των Κυκλάδων. Στέκει στο κέντρο του Αιγαίου αποτελώντας το σταυροδρόμι Βορρά και Νότου, αποτελώντας την έξοδο των νησιών του ανατολικού Αιγαίου προς τα μικρασιατικά παράλια. Έχει απότομες ακτές στα ανατολικά, ενώ η δυτική της πλευρά χαρακτηρίζεται από μικρές χερσονήσους και αμμώδεις όρμους

Ο τουρισμός στο νησί γνώρισε απότομη άνοδο, τα τελευταία χρόνια, μετά και από την προβολή της ταινίας «Απέραντο Γαλάζιο», τα γυρίσματα της οποίας έγιναν εκεί, χωρίς αυτό ωστόσο να επηρεάσει τη φυσιογνωμία του και τις συνήθειες των κατοίκων του, οι οποίοι παραμένουν πιστοί στα ήθη και τα έθιμα του τόπου τους. Το νησί έχει δύο λιμάνια. Δυτικά το λιμάνι των Καταπόλων και βόρεια το λιμάνι της Αιγιάλης. Και τα δύο συνδέονται ακτοπλοϊκά με τον Πειραιά και μάλιστα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες υπάρχει πυκνή συγκοινωνία. Πρωτεύουσα του νησιού είναι Η Χώρα.

Είναι χτισμένη στο κέντρο του νησιού στη νότιο-ανατολική πλευρά του όρους Προφήτης Ηλίας ανάμεσα σε μικρούς λόφους και είναι αθέατη από τη θάλασσα, έτσι ώστε να προστατεύεται από τους πειρατές. Η Χώρα της Αμοργού θεωρείται από τις πιο όμορφες κυκλαδίτικες πόλεις, αποτελώντας αναμφισβήτητα το κέντρο της ζωής του νησιού.

Τα ασβεστωμένα πλακόστρωτα σοκάκια, τα γραφικά λευκά σπίτια, σε σχήμα κύβου, που απλώνονται γύρω από το Μεσαιωνικό Κάστρο με τον Ενετικό Πύργο, οι αριστοτεχνικά φτιαγμένες καμάρες, οι σαράντα εκκλησίες, διάσπαρτες σε διάφορα σημεία της πόλης, τα στενά δρομάκια στολισμένα με γλάστρες και λουλούδια και , οι ανεμόμυλοι στην κορυφή του λόφου συνθέτουν μία μαγευτική εικόνα μιας φρουριακής μεσαιωνικής πόλης που κεντρίζει το ενδιαφέρον κάθε επισκέπτη. Αξιοθέατα στη χώρα είναι το τείχος με τις πολεμίστρες στο Κάστρο που έκτισε το 13ο αιώνα ο Ιερεμίας Γκούζης για την προστασία του νησιού και ο Πύργος του Γαβρά στο κέντρο της Χώρας, κτίσμα του 18ου αιώνα με αρχαία γλυπτά και επιγραφές. Δίπλα σε αυτόν, στεγάζεται το Αρχαιολογικό Μουσείο, ενώ δίπλα στο ιστορικό Γυμνάσιο Αμοργού, το πρώτο γυμνάσιο που ιδρύθηκε στην Ελλάδα μετά την Επανάσταση του 1821, βρίσκεται το Μετόχι της Μονής της Χοζοβιώτισσας, ένα πολυώροφο και απρόσβλητο από κάθε μεριά κτίσμα, το οποίο ιδρύθηκε το 1088 από τον Αλέξιο Κομνηνό.

Η Αμοργός συνδέεται καθημερινά με τα λιμάνια του Πειραιά και της Ραφήνας, με πλοία κλειστού τύπου και δελφίνια, καθώς και με τα γειτονικά νησιά των Κυκλάδων.

Τι θα δείτε:

- Το τείχος με τις πολεμίστρες στη Χώρα, που αποτελεί κατάλοιπο του κάστρου. Στην είσοδο του βρίσκεται η εκκλησία του Αγίου Γεωργίου.
- Τον πύργο του Γαβρά στο κέντρο της Χώρας, ένα χαρακτηριστικό δείγμα αρχοντικού που λειτουργεί σήμερα ως Μουσείο, ευρήματα από ανασκαφές της περιοχής.
- Το Βυζαντινό μοναστήρι της Παναγίας της Χοζοβιώτισσας, χτισμένο σε βράχο 300 μέτρα. Πρόκειται για ένα πολυώροφο κτίσμα που ιδρύθηκε, σύμφωνα με την παράδοση, από τον Αλέξιο Κομνηνό το 1088.
- Τα ερείπια του ελληνιστικού πύργου στα βόρεια της Χώρας στην περιοχή Τερλάκι.
- Τα κατάλοιπα από την αρχαία ακρόπολη της Αιγιάλης πάνω στο ύψωμα Βίγλα, αγαλμάτων και λείψανο τείχους.
- Τις εκκλησίες της Αγίας Τριάδας και της Παναγίας της Επανωχωριανής στη Λαγκάδα

- Την εκκλησία των Αγίων Αναργύρων στα Θολάρια και την εκκλησία της Ανάληψης,
- Τα ερείπια της αρχαίας Αρκεσίνης στην τοποθεσία Καστρί με τμήματα τείχους, τάφους και Γ
- Τα ερείπια ελληνιστικού πύργου, που οι ντόπιοι αποκαλούν Πύργο του «Χωριού», κοντά στ ανακαλύφθηκαν και ίχνη αρχαίας δεξαμενής.
- Την Μινώα, μία από τις τρεις αρχαίες πόλεις της Αμοργού.

ΚΙΜΩΛΟΣ

Βορειοανατολικά της Μήλου βρίσκεται η Κίμωλος, ένα νησί έκτασης 36 τ.χλμ. Η Κίμωλος είναι ένα ηφαιστειογενές νησί με κοιτάσματα αργυρούχας βαρυτίνης, μπετονίτη, πωρόλιθου και κιμωλίτη, η εξόρυξη του οποίου γινόταν από τα αρχαία ήδη από τα αρχαία ήδη χρόνια δίνοντας το όνομα στο νησί. Η πρωτεύουσα του νησιού, Χωριό, είναι χτισμένη αμφιθεατρικά στο νοτιοανατολικό τμήμα του νησιού και αποτελείται από το Καινούριο Χωριό και το Παλιό Χωριό. Το Παλιό Χωριό γραφικότετα διατηρεί στοιχεία κυκλαδίτικης αρχιτεκτονικής. Τα σπίτια στο κέντρο του οικισμού είναι χτισμένα γύρω από τον αρχικό πυρήνα του μεσαιωνικού κάστρου και έχουν κριθεί διατηρητέα ενώ στενοί δρόμοι και πλακόστρωτα στενά πλαισιώνουν το όμορφο αυτό σκηνικό. Το Καινούριο Χωριό, που χτίστηκε τον 17^ο αιώνα στην εξωτερική μεριά του κάστρου, επεκτείνεται γύρω από το Παλιό και τα

κτίσματά του χαρακτηρίζονται από τετράγωνα σχήματα σε αντίθεση με τους θόλους και τις καμάρες που διακρίνονται στα κτίρια του Παλιού Χωριού.

Σε απόσταση 1,5 χιλιομέτρου από τη Χώρα βρίσκεται η Ψάθη, το λιμάνι του νησιού με τα κατάλευκα σπιτάκια. Παρά το σχετικά μικρό της μέγεθος, η Κίμωλος γοητεύει τον επισκέπτη με πολιτιστικές ανησυχίες. Οι εκκλησίες της πέραν της παλαιότητάς τους- οι περισσότερες χρονολογούνται τον 16^ο- 18^ο αιώνα- αποτελούν αξιόλογα δείγματα χριστιανικής τέχνης: η εκκλησία του Χριστού και η εκκλησία της Ευαγγελίστριας διαθέτουν εξαιρετο τέμπλο ενώ στο μητροπολιτικό ναό της Παναγίας της Οδηγήτριας και τον Άγιο Γεώργιο υπάρχουν εξαιρετες εικόνες. Βορειοδυτικά της Χώρας δεσπόζει το Παλαιόκαστρο, όπου σώζονται ερείπια κυκλικού πύργου ενώ στο βόρειο τμήμα του νησιού βρίσκονται η σπηλιά της Κονσολίνας, όπου βρήκε καταφύγιο από τους πειρατές η γυναίκα του Γάλλου πρόξενου καθώς και το ανεξερεύνητο σπήλαιο της Βρωμολίμνης.

Στο νοτιοδυτικό τμήμα της Κιμώλου είναι χτισμένα τα Ελληνικά. Σε αυτή την περιοχή βρισκόταν τα αρχαία χρόνια νεκρόπολη, όπως μαρτυρούν τα ευρήματα τάφων και αγγείων, μέρος των οποίων εκτίθεται στο αρχαιολογικό μουσείο του νησιού.

Τι θα δείτε:

- Τον μητροπολιτικό ναό της Παναγίας της Οδηγήτριας στη Χώρα, που χτίστηκε για να εξυπηρετεί τους κατοίκους, ενώ η παλιά εκκλησία που λειτουργούσε μέχρι τα τέλη του 19ου αιώνα εγκαταλείφθηκε.
- Τα ερείπια των σπιτιών και ενός κυκλικού πύργου, στην περιοχή Παλαιόκαστρου.
- Το σπήλαιο της Βρωμολίμνης στη βόρεια ακτή του νησιού, το οποίο αποτελείται από μια σε σπηλαίων στο βράχο.
- Τα ερείπια της αρχαίας πόλης του νησιού στην ακτή Κοφτού στην Ψάθη.

ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΑ

Τα Κουφονήσια, σύμφωνα με τα αρχαιολογικά ευρήματα, κατοικούνταν από την Προϊστορική εποχή που έγιναν στην περιοχή Επάνω Μύλοι, έφεραν στο φως ευρήματα που ανάγονται στις πρωί Κυκλαδικού Πολιτισμού. Ένα από τα σημαντικότερα είναι ένα τηγανόσχημο αγγείο, με χαραγμένο το εννεάκτινο αστέρι, το οποίο εκτίθεται στο Μουσείο της Νάξου,

Τα Κουφονήσια γνώρισαν την κυριαρχία των Ενετών και των Τούρκων, οι οποίοι κατά τη διάρκεια του αιώνα συγκρούστηκαν αρκετές φορές για την εξουσία των νησιών του Αιγαίου Πελάγους. Χρησιμοποιήθηκαν σαν καταφύγια και ορμητήρια πειρατών ιδιαίτερα στα χρόνια της Τουρκοκρατίας όπου ενσωματώθηκαν με το νεοσύστατο ελληνικό κράτος το 1830.

Τα Κουφονήσια θεωρούνται ως το ανερχόμενο τουριστικό θέρετρο των Κυκλάδων και διαθέτουν όλες τις ανέσεις των πολυσύχναστων νησιών.

Τι θα δείτε:

- Τις θαλασσοσπηλιές στο Πάνω Κουφονήσι.
- Το εκκλησάκι της Παναγίας στο Κάτω Κουφονήσι, χτισμένο πάνω σε αρχαία ερείπια.

ΚΥΘΝΟΣ

Η Κύθνος, στην αρχαιότητα ήταν γνωστή με τις ονομασίες Αφιούσα, θηραμνία, Θερμιά. Αργότερα, έφτασαν Ίωνες άποικοι και οργάνωσαν την Κύθνο σε ευνομούμενη πολιτεία. Είναι χαρακτηριστική η φράση «Κυθνίων Πολιτεία» που χρησιμοποίησε ο Αριστοτέλης για να μιλήσει για τη διοίκηση του νησιού. Ακολουθώντας την τύχη των υπολοίπων Κυκλάδων, η Κύθνος πήρε με πολέμους και κατά διαστήματα ανήκε στους Μακεδόνες, στους Πτολεμαίους της Αιγύπτου και τους Ρωμαίους, οπότε και χρησίμευε σαν τόπος εξορίας.

Από τα σημαντικά γεγονότα της ιστορίας του νησιού είναι τα «Κυθνιακά», όπως ονομάστηκε Φεβρουάριο του 1862, όταν το νησί λειτουργούσε σαν τόπος εξορίας των αρχηγών του έπα· του Ναυπλίου εναντίον του βασιλιά Όθωνα.

Η Κύθνος είναι ένα από τα πιο κοντινά στην Αθήνα Κυκλαδίτικα νησιά, απέχει 2-3 ώρες απ' τον Πειραιά και τα δρομολόγια το καλοκαίρι είναι πυκνά. Ονομάζεται επίσης Θερμιά, λόγω των ιαματικών πηγών στα Λουτρά.

Το βόρειο μέρος του νησιού είναι το πιο πυκνοκατοικημένο και εδώ βρίσκονται τα χωριά Μέριχας, το λιμάνι του νησιού, η Χώρα, η πρωτεύουσα, τα Λουτρά και η Δρυόπιδα. Το νότιο μέρος της Κύθνου είναι σχεδόν ακατοίκητο, με μόνες εξαιρέσεις την περιοχή της Παναγίας Κανάλας, όπου βρίσκεται η εκκλησία με την ομώνυμη εικόνα. Το νησί έχει ούτε λίγο ούτε πολύ 65 αμμουδιές. Οι περισσότερες από αυτές είναι προσβάσιμες μέσω χωματόδρομων. Σε μερικές πραγματοποιούνται

ημερήσιες κρουαζιέρες με καΐκι από τον Μέριχα

Το τοπίο της Κύθνου είναι αυστηρά Κυκλαδικό, δηλαδή ξερό και άνυδρο. Όμως το νησί έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον λόγω των εκατοντάδων χιλιομέτρων ξερολιθιάς που κυριαρχούν παντού και είναι χτισμένες με μια ιδιαίτερη τοπική τεχνοτροπία.

Αν βρεθείτε στην Κύθνο, θα σας μαγέψουν: η πρωτεύουσα Χώρα, ειδικά γύρω στο σούρουπο και το βράδυ, οι απομονωμένες παραλίες και τα τοπία νότια της Δρυόπιδας. Σίγουρα η παραλία Κολώνα. Και μάλλον δε θα αποφύγετε να αγοράσετε τα τοπικά αμυγδαλωτά, το θυμαρίσιο μέλι και τα λευκά, μαλακά τυριά.

Η Κύθνος είναι ένα πολύ όμορφο νησί που λόγω των ιαματικών πηγών της, προσελκύει πολλούς επισκέπτες από όλο τον κόσμο. Προσφέρεται για χαλαρωτικές διακοπές, αφού διαθέτει φυσικές ομορφιές όπως υπέροχες παραλίες, μικρούς ορμίσκους και λόφους.

Τι θα δείτε:

- Το σπήλαιο Καταφύκι στη Δρυόπιδα με σταλακτίτες και σταλαγμίτες.
- Την εκκλησία της Παναγίας της Φλαμπουρισνής στα Φλαμπούρια, στην οποία σύμφωνα με τα σημάδια που φαίνονται από την παραλία μέχρι την εκκλησία είναι τα ίχνη που άφησε η Παναγία.
- Την περιοχή Κεφαλόσκαλο ή Κάστρο ή Κάστρο του Κοτακέφαλου στα βόρεια των Λουτρών μεσαιωνική πρωτεύουσα του νησιού μέχρι το 16ο αιώνα.
- Το νησάκι του Αγίου Λουκά στα βορειοδυτικά του Μέριχα. Εδώ υπάρχουν λείψανα τείχους, θεμέλια ναών, βωμών και τρία σπήλαια.
- Την εκκλησία του Αγίου Μηνά με ξυλόγλυπτο τέμπλο μεγάλης αξίας στην Δρυόπιδα.
- Το αιολικό πάρκο στα βορειοανατολικό της Χώρας, όπου λειτουργούν ανεμόμυλοι με αιολική παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος.
- Το Μεσολιθικό οικισμό Μαρουλά.

ΔΗΛΟΣ

Η Δήλος βρίσκεται νοτιοδυτικά της Μυκόνου και είναι το ιερό νησί της αρχαιότητας. Ο μύθος λέει ότι είχε καταραστεί την Λητώ που ήταν έγκυος από τον Δία, να γεννήσει σε έναν τόπο που δεν είχε ήλιο.

Η Λητώ περιπλανιόταν υπέφερε, ώσπου τη λυπήθηκε ο Ποσειδώνας και φανέρωσε τη Δήλο, που σημαίνει φανερή. Εκεί, γεννήθηκε ο Απόλλωνας και η Άρτεμις, Το μικρό νησάκι αποτέλεσε θρησκευτικό και πολιτιστικό κέντρο της αρχαιότητας. Ταυτόχρονα, έγινε και σημαντικό εμπορικό λιμάνι για την εποχή εκείνη. Το νησί άλλαξε πολλές φορές κηδεμονία, την καθιστούσε πόλο έλξης ης διαφόρων πολιτισμών. Έτσι κατά τον 7ο και 6ο αιώνα εμφανίζονται οι Νάξιοι, οι οποίοι ευθύνονται για μερικά από τα κτίσματα του νησιού. Το 478 π.Χ, οι Αθηναίοι έκαναν τη πρώτη συμμαχία της Δήλου και κατάφεραν να κυριαρχήσουν στα νησιά του Αιγαίου.

Το 315 π.Χ. οι Μακεδόνες βάζουν τέλος στην Αθηναϊκή κυριαρχία. Το νησί αρχίζει να αναπτύσσει το εμπόριο. Το 88 π.Χ. κατά τη διάρκεια του Μιθριδατικού πολέμου το νησί πυρπολείται. Από τα σημαντικότερα οικοδομήματα και ιερά που σώζονται μέχρι σήμερα βρίσκεται στο πλάι του λιμανιού, που χρονολογείται από τα τέλη του 2ου π.Χ. αιώνα.

Ο Ναός των Δηλίων είναι ο μεγαλύτερος από τους τρεις ναούς που είναι αφιερωμένοι στον Απόλλωνα. Η κατασκευή του άρχισε το 478 π.Χ.. Την περίοδο της Δηλιακής Ανεξαρτησίας έγινε μια προσπάθεια για το κτίσιμο του ναού.

Το Άνδηρο των Λεόντων αποτελεί το πιο πολυφωτογραφημένο αξιοθέατο του νησιού. Πρόκειται για τα μαρμάρινα λιοντάρια που είναι τοποθετημένα σε μια σειρά για να φυλάνε την Ιερή λίμνη. Τα λιοντάρια είναι αφιέρωμα των Ναξίων και χρονολογούνται από τον 7ο π.Χ, αιώνα.

Τι θα δείτε:

- Τα ερείπια των τριών ναών που ήταν αφιερωμένοι στον Απόλλωνα: του ναού των Δηλίων, και του πωρίνου ναού που χτίστηκε την εποχή του Πεισίστρατου.
- Τα προτύλαια (2ου αϊ, π.Χ.) και την αγορά των Κομπεταλιστών, οι οποίοι αποτελούσαν ένα φάσμα Ρωμαίων πολιτών και απελευθερωμένων δούλων, που τιμούσαν κάθε χρόνο με γιορτές τους .
- Τον κεράτινο βωμό (4ου αι. π.Χ.), έργο των Αθηναίων, γύρω από τον οποίο χόρευαν για τον Απόλλωνα και τον οποίο σύμφωνα με την παράδοση έχτισε ο Απόλλωνας με τα κέρατα στο όρος Κύθνος,
- Το Αρτεμίσιο, το ιερό της Αρτέμιδος, που αρχικά κτίστηκε στην Αρχαϊκή εποχή.
- Το θεσμοφόρια, ιερό της Δήμητρας και της Κόρης, το εκκλησιαστήριο, το μνημείο του Ταύρου, το Πρυτανείο (5ου αϊ. π.Χ.), το οποίο λέγεται πως είχε αφιερώσει ο Δημήτριος ο Πολιορκητής, την αγορά των Δηλίων και το ναό του Διονύσου.
- Την αγορά των Ιταλών, ένα κτίριο του 2ου αϊ. π.χ.
- Τον μικρό ναό της Δητώς, αρχαϊκών χοανών.
- Τον ναό προς το Δωδεκάθεο.
- Την περίφημη οδό των Λεόντων με τα εννιά μαρμάρινα λιοντάρια - σώζονται μόνο πέντε στο χώρο υπάρχουν πιστά αντίγραφα τους - αφιέρωμα των Ναξίων από τον 7ο αϊ, π.Χ,
- Στο Αρχαιολογικό Μουσείο εκτίθενται γλυπτά Κλασσικών Χρόνων.

Η Δήλος διαθέτει ένα από τα πιο σπουδαία αρχαιολογικά αξιοθέατα της Ελλάδας. Κατά την παραμονή σας σε κάποιο από τα κυκλαδικά νησιά, σας προτείνουμε ανεπιφύλακτα να επισκεφθείτε τη Δήλο με καραβάκι. Δεν επιτρέπεται η διανυκτέρευση στο νησί για λόγους προστασίας των ανεκτίμητων αρχαίων μνημείων του.

ΜΥΚΟΝΟΣ

Το νησί λέγεται ότι πήρε το όνομα του από τον ήρωα Μύκονο, γιο του Απόλλωνα και σύμφωνα με τη μυθολογική παράδοση, εδώ τάφηκαν οι γίγαντες που σκότωσε ο Ηρακλής. Πρώτοι κάτοικοι του αναφέρονται οι Κάρες, οι Φοίνικες και οι Κρήτες, ενώ αργότερα εγκαταστάθηκαν και άλλοι άποικοι, Αμέσως μετά τους Περσικούς Πολέμους, το νησί φαίνεται ότι βρισκόταν σε οικονομική κρίση που γίνεται φανερό και από τη μικρή φορολογική του εισφορά στην Αθηναϊκή Συμμαχία, ότι

Ακολουθώντας την τύχη των υπολοίπων Κυκλάδων, η Μύκονος περιήλθε στην κυριαρχία των Μακεδόνων, των Πτολεμαίων της Αιγύπτου και τέλος των Ρωμαίων.

Στα χρόνια του Βυζαντίου, η Μύκονος αποτέλεσε τμήμα της επαρχίας της Αχαΐας.

Όταν ξέσπασε η ελληνική επανάσταση, η Μύκονος ήταν μια ισχυρή ναυτική δύναμη, καθώς αποτελούνταν από ένα σημαντικό αριθμό πλοίων, τα οποία προσέφερε στον αγώνα. Τον Οκτώβριο του 1822 οι Τούρκοι επιχείρησαν να αποβιβάσουν στο νησί, αλλά οι Μυκονιώτες και Μαντώ Μαυρογένους τους απέκρουσαν. Τελικά το 1830 η Μύκονος, όπως και όλα τα νησιά περιήλθαν στο ελεύθερο Ελληνικό κράτος με την Συνθήκη του Λονδίνου.

Η Μύκονος αποτελεί έναν από τους διασημότερους τουριστικούς προορισμούς της Ελλάδας. Τα άσπρα σπιτάκια της, χαρακτηριστικής κυκλαδίτικης αρχιτεκτονικής και τα γραφικά λιθόστρωτα σοκάκια σε συνδυασμό με τις εκκλησιές και τις υπέροχες παραλίες αποτελούν το σήμα κατατεθέν του νησιού. Ο επισκέπτης της Μυκόνου μπορεί να περιηγηθεί στα σοκάκια της Χώρας, και να θαυμάσει τα σπίτια αλλά και τα αξιοθέατα.

Στη συνοικία Κάστρο βρίσκεται η εκκλησία της Παναγίας της Παραπορτιανής, ένα βυζαντινό κτίσμα ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ενώ στα νότια οι ανεμόμυλοι στέκουν στη θέση της αρχαίας ακρόπολης. Στην Αλευκάντρα μπορεί να δει κάποιος τα σπίτια χτισμένα πάνω στη θάλασσα, κάτι που θυμίζει Βενετία. Το Δημαρχείο που οικοδομήθηκε το 1785 και τα Τρία Πηγάδια, κοντά στο Δημοτικό Σχολείο –μοναδική πηγή ύδρευσης της πόλης έως το 1956- αποτελούν μερικά ακόμη αξιοθέατα της Χώρας. Σε ένα παραδοσιακό κτίριο του 19ου αιώνα στεγάζεται το Ναυτικό Μουσείο Αιγαίου, το οποίο φιλοξενεί ναυτικά όργανα και ομοιώματα πλοίων.

Λίγο πιο έξω από τη Χώρα κοντά στο χωριό Μαράθι βρίσκεται το μοναστήρι του Αγίου Παντελεήμονα (17ου αιώνα), όπου φυλάσσονται αξιόλογες εικόνες.

Στο χωριό Άνω Μερά βρίσκονται δύο μοναστήρια, το ερειπωμένο πλέον Παλιόκαστρο και αυτό της Παναγίας της Τρουλιανής, που λειτουργεί από το 1542. Στο παραλιακό χωριό Πλατύς Γιαλός υπάρχει το «Πηγάδι του Γιανναρού», μια μεγάλη υπόγεια δεξαμενή καθώς και τα ερείπια πύργων της ελληνιστικής εποχής.

Οι παραλίες της Μυκόνου, άλλες πολυσύχναστες άλλες με λιγότερο κόσμο, προσφέρονται για όλα τα γούστα.

Η Μύκονος είναι η πιο σταθερή αξία στις Κυκλάδες. Κοσμοπολίτισσα και ταυτόχρονα παραδοσιακή, με υπέροχες παραλίες και μια ξεχωριστή νυχτερινή ζωή είναι η καλοκαιρινή επιλογή εκατοντάδων VIPs και όχι μόνο!

Το πιο φημισμένο νησί των Κυκλάδων, με τον κοσμοπολίτικο αέρα, τις πεντακάθαρες παραλίες, τα λευκά παραδοσιακά σοκάκια και την ξέφρενη νυχτερινή ζωή είναι σίγουρα ένας ιδιαίτερα ελκυστικός προορισμός. Ένα μαγικό καλοκαιρινό σκηνικό που δεν το χορταίνεις ποτέ, όσες φορές κι αν το ζήσεις. Η Μύκονος είναι συνώνυμη της απόδρασης από την καθημερινότητα, ένα μαγικό καλοκαιρινό σκηνικό που σε συνεπαίρνει.

Είναι γεμάτη εικόνες, σαν καρτ-ποστάλ: μια πρωινή βόλτα στα σοκάκια για ψώνια. Μια επίσκεψη στο Καμνάκι, στο αρχαιολογικό μουσείο. Μετά, βόλτα για μπάνιο: στο super paradise ή τον Πλατύ Γυαλό για τους πιο κοσμικούς, τον Ορνό και το Αγράρι, για όσους θέλουν περισσότερη ησυχία. Ένας απογευματινός καφές στη Μικρή Βενετία, με θέα το ηλιοβασίλεμα. Κι έπειτα φρέσκο ψάρι σε μια ταβέρνα και ποτό σε ένα από τα δεκάδες μπαράκια και κέντρα διασκέδασης.

Όσο για τη διαμονή σας; Αυτό που θα σας διαχωρίσει από το πλήθος και θα σας βάλει στη σφαίρα των VIPs είναι το Saint John Hotel, που βρίσκεται προνομιακά τοποθετημένο σε μια έκταση 20.000 τ.μ., στο γραφικό κόλπο του Αι Γιάννη, σε μία από τις ωραιότερες περιοχές του νησιού, με θέα τα καταγάλανα νερά του Αιγαίου και τη Δήλο.

Το Saint John Hotel είναι ένα ολοκαίνουργιο ξενοδοχειακό συγκρότημα, ένας χώρος πολυτελής και φροντισμένος μέχρι την τελευταία του λεπτομέρεια. Η υψηλή του αισθητική είναι έκδηλη στα 136 δωμάτια, στις 9 σουίτες και στις 6 βίλες - όλες με ιδιωτική πισίνα. Το συγκρότημα πλαισιώνει ιδιωτική παραλία μήκους 200 μέτρων και οι εκπληκτικές πισίνες έκτασης 700 τετραγωνικών μέτρων!

ΜΗΛΟΣ

Η Μήλος είναι το πέμπτο σε έκταση νησί των Κυκλάδων. Απέχει τρεις ώρες απ' τον Πειραιά με πλοίο (ή 86 ναυτικά μίλια) και 30' με αεροπλάνο από την Αθήνα. Απ' τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της είναι το ήπιο- μεσογειακό της κλίμα, με τους δροσερούς βοριάδες που κρατούν τη θερμοκρασία τους καλοκαιρινούς μήνες στους 26 βαθμούς και η μεγάλη ηλιοφάνεια.

Το νησί έχει περισσότερες από 60 παραλίες σε ακτές με συνολικό μήκος 125 χιλιόμετρα που αποτελούν ιδανικό προορισμό για όσους λατρεύουν τη θάλασσα. Από τις πιο γνωστές παραλίες είναι οι: Τσιγκράδο, Κλέφτικο, Παπάφραγκας, Σαρακήνικο, Φυροπόταμος, Αχιβαδολίμνη, Αγία Κυριακή, Φυριπλάκα, Πλάθινα και Προβατάς, όλες τους με πεντακάθαρα γαλαζοπράσινα νερά, άλλες με λεπτή και άλλες με άσπρη άμμο, άλλες με βότσαλο και άλλες με απόκρημνα βράχια μέσα σε σπηλιές.

Το χωριό Τρυπητή, χτισμένο αμφιθεατρικά πάνω σε μια πλαγιά που κατεβαίνει στη θάλασσα, ήταν σημαντικό κατά την κλασική και ελληνιστική περίοδο. Το όνομά του το οφείλει στο μαλακό έδαφός του, που μοιάζει τρυπημένο λόγω των ηφαιστειογενών πετρωμάτων. Στα αξιοθέατα του χωριού συγκαταλέγονται η εκκλησία του Αγίου Νικολάου, που χτίστηκε το 1888 στη θέση μιας άλλης, μικρότερης καθώς και οι ανεμόμυλοι, στο ύψωμα του χωριού, απομεινάρια των παλαιών χρόνων, οπότε και η Μήλος παρήγαγε σιτάρι.

Ο Αδάμαντας αποτελεί το φυσικό λιμάνι της Μήλου και ταυτόχρονα του τουριστικό κέντρο του νησιού. Η περιοχή, η οποία ονομαζόταν «Αλαμάντο», άρχισε να κατοικείται το 1824 από Κρήτες πρόσφυγες που έφτασαν στη Μήλο κυνηγημένοι από Τούρκους. Ο Αδάμαντας συγκαταλέγεται στα σημαντικότερα λιμάνια όλης της Μεσογείου, γι αυτό και σε περιόδους πολέμου μετατρέποταν σε ναυτική βάση. Δυτικά του οικισμού, στη θέση Μπομπάρδα, υπάρχει ένα μαρμάρινο μνημείο αφιερωμένο στους γάλλους στρατιώτες που σκοτώθηκαν στον Κριμαϊκό πόλεμο. Ο επισκέπτης του Αδάμαντα θα ανακαλύψει έναν οικισμό, στον οποίο παρά τις μικρότερες ή μεγαλύτερες ξενοδοχειακές μονάδες, τα εστιατόρια και τις πλείστες υπηρεσίες που παρέχονται (ταχυδρομεία, τράπεζες, φαρμακείο, καταστήματα), διατηρεί το παραδοσιακό του χρώμα, γεγονός που μαρτυρά τόσο η αρχιτεκτονική όσο και τα αξιοθέατά του.

Τα κάτασπρα σπίτια με τις μικρές ανθοστόλιστες αυλές απλώνονται στο λόφο συνθέτοντας μια παραδοσιακή εικόνα. Πιστά στην κυκλαδίτικη αρχιτεκτονική είναι και τα εκκλησιάκια του Αδάμαντα, τα οποία διακρίνονται και για τον εσωτερικό τους διάκοσμο. Η Αγία Τριάδα, η δεύτερη σε παλαιότητα ορθόδοξη εκκλησία του νησιού με τα χρωματιστά μωσαϊκά στην είσοδο και τις σπάνιες εικόνες, βρίσκεται στο κέντρο του νησιού και κοντά στη θάλασσα. Η εκκλησία της Κοιμήσεως της Θεοτόκου και του Αγίου Χαραλάμπους, τριτόκλιτη βασιλική με καμάρες, που χτίστηκε το 1870, φιλοξενεί τη σημαντική εικόνα της Παναγίας καθώς και εικόνες κρητοβυζαντινής τέχνης.

Ο καθολικός ναός του Αγίου Νικολάου, ο οποίος χτίστηκε το 1827 έχει ως χαρακτηριστικό τρεις επιτάφιας πλάκες στο δάπεδό του με επιγραφές στα αγγλικά, τα γαλλικά και τα λατινικά. Σε ένα σύγχρονο κτίριο στον παραλιακό δρόμο του Αδάμαντα, βρίσκεται το Μουσείο Μεταλλευμάτων το οποίο λειτουργεί από το 1998 παρουσιάζοντας μεγάλο ενδιαφέρον. Ο Αδάμαντας διαθέτει δύο μεγάλες παραλίες, τη Λαγκάδα στο δυτικό τμήμα του και την παραλία του Παπικινού, στα ανατολικά, οι οποίες προσφέρονται για θαλάσσια σπορ.

Το Κλήμα είναι ένα γραφικό ψαροχώρι κοντά στην Χώρα της Μήλου, στο βόρειο τμήμα του νησιού. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του χωριού είναι τα σύρματα, δηλαδή τα οικήματα, σκαμμένα στους βράχους, τα οποία οι κάτοικοι χρησιμοποιούσαν για να προφυλάξουν τις βάρκες τους από τους ανέμους. Τα σύρματα πήραν το όνομά τους από το γεγονός ότι οι κάτοικοι τραβούσαν τις βάρκες τους στην ξηρά με σύρμα.

Τα σύρματα έχουν μετατραπεί σήμερα σε θερινές κατοικίες. Σε ανασκαφές που έχουν γίνει στο Κλήμα, έχουν βρεθεί αγγεία καθώς και ερείπια αρχαίων τειχών, τα οποία μαρτυρούν την ύπαρξη πληθυσμών από τα αρχαία χρόνια.

Εδώ βρίσκονται επίσης οι χριστιανικές κατακόμβες.

Οι κατακόμβες αυτές αποτελούνται από τρεις κύριες, μήκους 185 μέτρων περίπου, οι οποίες χωρίζονται σε μικρούς και μεγαλύτερους διαδρόμους. Το λαξευμένο μέσα στο βράχο σύμπλεγμα στοών περιλαμβάνει συνολικά 291 τάφους, όπου σύμφωνα με τους έχουν ταφεί περίπου 8.000 νεκροί.

Η Μήλος είναι ένα από τα πιο ξεχωριστά νησιά στον κόσμο, με αμέτρητους αμμόλοφους, βραχώδεις σχηματισμούς και χρωματιστές παραλίες, η καθεμία με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Είναι πολύ δημοφιλής προορισμός για ζευγάρια που έρχονται στη Μήλο για ν' απολαύσουν το ρομαντικό τοπίο και τις απόμερες παραλίες της.

Η Μήλος έχει ιαματικά νερά που θεραπεύουν διάφορες παθήσεις και βρίσκονται σε πολλές περιοχές (Προβατάς, Αλυκή, Ριβάρι και Καστανάς).

Εάν σας ενδιαφέρει η ιστοπλοία, μπορείτε να επικοινωνήσετε με το Ναυτικό Όμιλο του νησιού για να πάρετε ότι πληροφορίες χρειάζεστε σχετικά με την ιστοπλοία στη Μήλο. Στην Απολλώνια υπάρχουν οργανωμένες καταδύσεις.

ΝΑΞΟΣ

Η Νάξος είναι το μεγαλύτερο νησί των Κυκλάδων. Βρίσκεται ανάμεσα στη Μύκονο, την Αμοργό και την Πάρο και συνολικό μήκος ακτών 148 χιλιόμετρα. Η διοικητική διαίρεση του νησιού περιλαμβάνει δύο δήμους: το δήμο Νάξου με έδρα τη Νάξο, πρωτεύουσα του νησιού, και πληθυσμό 8,924 κατοίκους και το δήμο Δρυμαλίας, με έδρα το Χαλκείο και πληθυσμό 5,914 κατοίκους.

Η μυθολογία θέλει τη Νάξο να είναι το νησί του θεού Δία. Εδώ σύμφωνα με το μύθο γεννήθηκε ο θεός Διόνυσος από το σμίξιμο του Δία με τη Σέμελη. Επίσης εδώ ο Θησέας εγκατέλειψε την Αριάδνη η οποία παντρεύτηκε τον Διόνυσο. Μάλιστα όπως αναφέρει ο Ησίοδος στη "Θεογονία" του, το στεφάνι του γάμου τους ο θεός το τοποθέτησε ανάμεσα στα αστέρια.

Η «Πορτάρα», γιγαντιαία πύλη ενός ναού αφιερωμένου στον Απόλλωνα, καλωσορίζει τον επισκέπτη της Νάξου. Η πρωτεύουσα του νησιού είναι χτισμένη αμφιθεατρικά στην πλαγιά ενός λόφου με τα πέτρινα σπίτια χαρακτηριστικής κυκλαδίτικης αρχιτεκτονικής και τα στενά δρομάκια της να συνθέτουν μια ιδιαίτερη ατμόσφαιρα. Το Κάστρο στην κορυφή του λόφου χρονολογείται την εποχή της Ενετοκρατίας και είναι χτισμένο έτσι ώστε να σχηματίζει πεντάγωνο. Από τους πέντε κυκλικούς πύργους που υπήρχαν σώζεται μόνο ο ένας, ο Πύργος των Κρίσπι ή Πύργος του Γλέζου. Διαβαίνοντας την Πόρτα μπορεί να θαυμάσει κάποιος τον πύργο με τις πολεμίστρες που διατηρούνται στην αρχική θέση τους, τα σπίτια – πολλά από

τα οποία χτίστηκαν τον 14^ο και 15^ο αιώνα, όπως φαίνεται και από τα οικοσκήμα που έχουν στις προσόψεις τους- και τη Μητρόπολη των Ρωμαιοκαθολικών.

Σημαντικό είναι το αρχαιολογικό μουσείο, που στεγάζεται στο κτίριο της παλιάς Εμπορικής Σχολής των Ιησουϊτών και διαθέτει ευρήματα από τα νεολιθικά έως τα παλαιοχριστιανικά χρόνια. Στα βόρεια παράλια της πόλης, στη θέση Γρόττα, βρίσκονται τα ερείπια της πόλης των μυκηναϊκών χρόνων, τμήμα της οποίας είναι βυθισμένο στη θάλασσα. Στη Χώρα υπάρχουν περίπου σαράντα πέντε εκκλησίες, οι περισσότερες από τις οποίες είναι κλειστές. Η Παναγία η Βλαχερνιώτισσα, με το ξυλόγλυπτο τέμπλο και τις πολύτιμες εικόνες καθώς και η μητρόπολη, η Ζωοδόχος Πηγή, με μαρμάρινο τέμπλο και κολώνες από γρανίτη είναι από τις πιο σημαντικές ενώ στο μικρό νησάκι που βρίσκεται στο λιμάνι είναι χτισμένο το εκκλησάκι της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας. Σε όλο το νησί υπάρχουν πανέμορφες παραλίες, που προσφέρονται για κολύμπι, όπως ο Άγιος Γεώργιος, που βρίσκεται κοντά στη Χώρα.

Σε απόσταση 14 χιλιομέτρων από τη Χώρα της Νάξου, βρίσκεται το Χαλκί. Το όμορφο αυτό ορεινό χωριό διακρίνεται για την αρχιτεκτονική του, καθώς τα σπίτια εδώ ανήκουν στο ρεύμα του νεοκλασικισμού. Η βυζαντινή εκκλησία Παναγία της Πρωτόρθονης, χτισμένη τον 10^ο- 12^ο αιώνα με τα πέντε στρώματα τοιχογραφιών είναι από τις παλαιότερες του νησιού. Ο ναός του Αγίου Γεωργίου του 11^{ου} αιώνα καθώς και ο βενετσιάνικος πύργος Μπαρότση, με ψηλά τείχη και οικοσκήμα των φεουδαρχών, οι οποίοι και κατοικούσαν εδώ, αποτελούν αξιοθέατα της περιοχής. Στο Χαλκί μπορεί να επισκεφτεί κάποιος και το παλιό αποστακτήριο κίτρου (του 1896). Οι κάτοικοι του χωριού ασχολούνται με την κεραμική, την υφαντουργία, τον τουρισμό, ή την παραγωγή κίτρου, το οποίο αποτελεί παραδοσιακό ναξιώτικο ποτό και εθνικό ποτό με κατοχυρωμένη ονομασία προέλευσης.

Εναλλακτικός τουρισμός.

Οι περιπατητικές διαδρομές αποτελούν το σύνδεσμο μεταξύ τουρισμού και περιβάλλοντος, καθώς ο περιηγητής μπορεί διασχίζοντάς τις να έρθει σε άμεση επαφή με το περιβάλλον και τη φύση. Στη Νάξο, ο επισκέπτης μέσα από μία περιπλάνηση στα χωριά της ενδοχώρας μπορεί να έρθει σε επαφή με την ιστορία, τον πολιτισμό και τη ζωή της περιοχής και να αποκτήσει συνείδηση ευθύνης για την προστασία των μνημείων και της φύσης, ενώ ταυτόχρονα να απολαύσει ένα διαφορετικό τύπο διακοπών κοντά στη φύση, στον καθαρό αέρα, μακριά από το

τουριστικό πακέτο του μαζικού τουρισμού. Αναφέρουμε, ενδεικτικά, μερικές περιπατητικές διαδρομές που μπορείτε να πραγματοποιήσετε στο νησί.

Πεδινή Νάξος:

Κυνίδαρος– Ποταμιά – Εγγαρές:

Χιλιομετρική απόσταση: 9,2 km.

Ένα ενδιαφέρον μονοπάτι που ένωνε τα περασμένα χρόνια τους παραπάνω οικισμούς. Στο μεγαλύτερο μέρος του αποτελείται από καλντερίμι. Κατά τη διαδρομή αυτή συναντάμε πάρα πολλές βυζαντινές εκκλησίες, όπως τον Άγιο Γεώργιο, την Αγία Παρασκευή, τον Άγιο Αρτέμιο (πέτρινος ναός), τον Άγιο Δημήτριο αλλά και πολλούς νερόμυλους, όπως του Καρποντίνη, Γρύκη, Κονόμου, Βουδά, Πλανά. Επίσης τις πηγές Γαρίνου, Σκουληκαριάς, και τον Πύργο του Ανδρόνικου Πραντούνα.

Μέλανες – Μύλοι – Κούροι – Ποταμιά – Άγιος Μάμας– Σαγκρί – Ναός Δήμητρας:

Χιλιομετρική απόσταση: 17,460 km.

Αφετηρία της διαδρομής θεωρείτο το κεφαλοχώρι των Μελάνων. Αρχικά το μονοπάτι προσεγγίζει ανηφορικά τον οικισμό των κάτω και στη συνέχεια των πάνω Μύλων, όπου αντικρίζουμε τον Κούρο των Μελάνων στο σημείο πάνω από την εκκλησία της Παναγιάς της Φλεριώτισσας. Οδεύοντας προς το νότο πλησίον της Άνω Ποταμιάς βλέπουμε τα λουτρά της βασίλισσας στους πρόποδες του Απάνω Κάστρου. Μετά την επίσκεψη των νερόμυλων της Άνω και Μέσης Ποταμιάς το μονοπάτι συνεχίζει για τον Άγιο Μάμα, την εκεί ευρισκόμενη εξοχική κατοικία της καθολικής Επισκοπής. Επίσης μέσα στις κοιλάδες με τους νερόμυλους συναντάμε τα Καλαμίτσια, την επιβλητική έπαυλη της Μονής των Ιησουϊτών με τρεις καπέλλες, ενώ από τον Άγιο Μάμα καταλήγουμε, περνώντας μέσα από τους οικισμούς του Άνω και κάτω Σαγκρίου, στο ναό της Δήμητρας και την Εκκλησία του Αγίου Ιωάννη στην περιοχή Γύρουλα.

Κεντρική Νάξος:

Ακάδημοι– Χαλκί – Μονοίτσια – Καλόξυλος– Κεραμί – Μετόγι – Χαλκί

Χιλιομετρική απόσταση: 4,50 km.

Αυτή η διαδρομή είναι ιδιαίτερα θελκτική γι' αυτούς που ενδιαφέρονται για την τέχνη και την ιστορία. Ο απλός αυτός περίπατος διασχίζει τα πλέον ιστορικά σημεία της Κεντρικής Νάξου, κυρίως βυζαντινές εκκλησίες και λατινικούς πύργους, όπως: Πύργος Μαρκοπολίτη, Πύργος Μπαρότσι, Πύργος Γράτσια, Πύργος Καλαβρου, Πρωτοθρονη, Άγιος Γεώργιος Διασορείτης, Άγιος Αντώνιος, Παναγία Δαμιώτισσα, Άγιος Ιωάννης Θεολόγος, Άγιοι Απόστολοι.

Δαμαριώνας – Χαλκί – Τσικαλαριό– Χείμαρρος – Δαμαλάς– Δαμαριώνας:

Χιλιομετρική απόσταση: 4,50 km.

Ξεκινώντας από ένα παλιό μονοπάτι ανάμεσα στα λιοχώραφα, το τοπίο μεταμορφώνεται σε σεληνιακούς μοναχικούς βράχους, με την έξαρση του Απάνω Κάστρου στο κέντρο, που καταλαμβάνεται από αρκετές εκκλησίες και τα απομεινάρια ενός κάστρου. Από την κορυφή αυτή, το πανόραμα μας αποκαλύπτει το νοτιοδυτικό τμήμα του νησιού και τη θάλασσα. Από εδώ επιστρέφετε στα θαυμάσια χωριά του Χειμάρρου, της Βουρβουριάς και του Δαμαριώνα από όπου μια άλλη θαυμάσια όψη της Κεντρικής Νάξου σας περιμένει.

Καλόξυλος– Μονή:

Χιλιομετρική απόσταση: 4,50 km.

Η διαδρομή παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την αρχιτεκτονική και τη φύση. Το πρώτο τμήμα της διαδρομής προσφέρει τα κυριότερα δείγματα της χαρακτηριστικής βλάστησης της Κεντρικής Νάξου. Κατηφορίζοντας από τη Μονή προς το Χαλκί θα έχετε τη δυνατότητα να επισκεφθείτε τη Βυζαντινή εκκλησία (την αρχαιότερη των Βαλκανίων) Παναγία Δροσιανή και μερικούς νερόμυλους.

Ορεινή Νάξος:

Απεράθου – Αγία Κυριακή:

Χιλιομετρική απόσταση: 3,50 km.

Η διαδρομή για την Αγία Κυριακή ξεκινά από την εκκλησία στην είσοδο του χωριού από τον επαρχιακό δρόμο, περνάει κάτω από τη γέφυρα του κεντρικού δρόμου και κατηφορίζει προς το έξω χωριό με σκαλωτό καλντερίμι. Το μονοπάτι της Αγίας Κυριακής είναι το πιο παλιό και καλύτερα διατηρημένο μονοπάτι στο Δημοτικό Διαμέρισμα Απεράθου, με ιδιαίτερο φυσικό και ιστορικό ενδιαφέρον, το οποίο συνεχίζει μετά την Αγία Κυριακή και καταλήγει στα ορυχεία της σμύριδας στην περιοχή της Καλλονής. Σε μικρή απόσταση περνά ο εναέριος σιδηρόδρομος μεταφοράς της σμύριδας για τη Μουτσούνα.

Κόρωνος – Σκαδό:

Χιλιομετρική απόσταση: 2,70 km.

Το μονοπάτι ξεκινάει από την Κόρωνο, με αφετηρία το «Κέντρο Πληροφόρησης Οικομουσείου Κορώνουν». Οδηγεί στο Σκαδό μέσω της περιοχής των νερόμυλων και επιστρέφει στην Κόρωνο μέσω της περιοχής της Γρόττας.

Κορωνίδα – Απόλλωνας:

Χιλιομετρική απόσταση: 3,40 km.

Το μονοπάτι ξεκινάει από την Κορωνίδα και καταλήγει στο δρόμο κοντά στον Απόλλωνα.

ΠΑΡΟΣ

Η πρώτη εικόνα των επισκεπτών της Πάρου είναι το λιμάνι της Παροικιάς με χαρακτηριστικό στοιχείο τον ανεμόμυλο. Η πρωτεύουσα του νησιού χτισμένη στη θέση της αρχαίας πόλης, στο μέσον περίπου της δυτικής ακτής του νησιού οφείλει το όνομά της στους πολλούς πάροικους (κολίγους) που κατοικούσαν εδώ τη βυζαντινή περίοδο.

Με την πάροδο των χρόνων, η Παροικιά άρχισε να μεταμορφώνεται: πλήθος καταστημάτων, μπαρ, καφετέριες, εστιατόρια και ταβέρνες λειτουργούν πλέον στην Παροικιά καλύπτοντας τις ανάγκες των επισκεπτών. Παρά την σύγχρονη όψη της γραφικά σοκάκια, λευκά εκκλησιάκια, σπίτια παραδοσιακής κυκλαδίτικης αρχιτεκτονικής διατηρούν το παραδοσιακό χρώμα της πρωτεύουσας του νησιού.

Ανατολικά της πόλης βρίσκεται η Παναγία Εκατονταπυλιανή ή Καταπολιανή, η οποία σύμφωνα με την παράδοση ιδρύθηκε από την Αγία Ελένη, τη μητέρα του Μεγάλου Κωνσταντίνου και διαθέτει εκατό πύλες. Στην εκκλησία υπάρχουν πολλές τοιχογραφίες, γλυπτά και η εικόνα της Παναγίας, που θεωρείται έργο του Ευαγγελιστή Λουκά.

Κοντά στην Εκατονταπυλιανή βρίσκεται το αρχαιολογικό μουσείο -στο οποίο εκτίθενται μεταξύ άλλων η Νίκη της Πάρου- και το σπίτι της Μαντώ Μαυρογένους. Στα αρχαιολογικά ευρήματα του νησιού συγκαταλέγεται και το Δήλιο, ιερό αφιερωμένο στην Άρτεμη της Δήλου, που βρίσκεται στο λόφο του Αγίου Αντωνίου.

Βορειοδυτικά της Παροικιάς μπορεί να κολυμπήσει στα Καμίνια, τον Κριό και τον Άγιο Φωκά, παραλίες προστατευόμενες από μελτέμια.

Η Νάουσα αποτελεί ένα από τα γραφικότερα λιμανάκια του Αιγαίου. Το απόλυτο λευκό των σπιτιών της συνδυάζεται άψογα με το γαλάζιο του ουρανού και της θάλασσας. Το γραφικό αυτό παραλιακό χωριό βρίσκεται στη βόρεια πλευρά του νησιού και απέχει 19χλμ. από την πρωτεύουσα Παροικιά. Ο παραλιακός δρόμος περνά μπροστά από τις ψαροταβέρνες και τα περίφημα ουζερί που προσφέρουν τοπικές σπεσιαλιτέ όπως η "γούνα" (λιαστό, αρμυρό ψάρι), ψητό χταπόδι και ψαρικά όλων των ειδών. Στην άκρη της προβλήτας δεσπόζει το μικρό εκκλησάκι του Αγίου Νικολάου, του προστάτη των ναυτικών.

Ο δρόμος καταλήγει στο ενετικό λιμανάκι της Νάουσας, στο οποίο τα ψαροκάικα είναι απόλυτα προφυλαγμένα από τους βοριάδες του Αιγαίου. Το ενετικό αυτό λιμάνι συνιστά και την καρδιά της νυχτερινής ζωής της Νάουσας. Στην άκρη του λιμανιού δεσπόζουν τα ερείπια του βενετσιάνικου κάστρου, το οποίο οικοδομήθηκε από την οικογένεια Σομαρίπα γύρω στο 14ο-15ο αιώνα, ενώ στην άκρη του χωριού οι νερόμυλοι συνθέτουν μία μοναδική εικόνα. Στη Νάουσα και στα περίχωρά της, ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να θαυμάσει πολλά αξιοθέατα. Αξίζει να επισκεφτείτε τις εκκλησίες του Αγίου Ιωάννη, με τοιχογραφίες του 18^{ου} αιώνα μ.Χ., της Μεταμόρφωσης, του Αγίου Νικολάου του Μοστράτου, στην οποία στεγάζεται και το Μουσείο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Τέχνης με εκθέματα από τη ρωμαϊκή και φράγκικη παράδοση, καθώς και την εκκλησία του Αγίου Γεωργίου των Καθολικών. Επίσης, ανάμεσα στη Νάουσα και την Παροικιά βρίσκεται το ιδιόκτητο μοναστήρι του Αγίου Ανδρέα, με επίχρσο τέμπλο. Κοντά στη Νάουσα βρίσκεται και ο Παλαιόπυργος, ο οποίος χτίστηκε στα κλασικά χρόνια και θεωρείται η πρωτεύουσα της αρχαίας Πάρου, ενώ στο νοτιοδυτικό κόλπο της ανακαλύφθηκε το σημαντικότερο Μυκηναϊκό ανάκτορο στις Κυκλάδες, η ύπαρξη του οποίου χρονολογείται στην αρχή του 13ου αιώνα π.Χ.

Οι παραλίες της περιοχής θεωρούνται από τις πιο όμορφες του Αιγαίου. Από το λιμανάκι της Νάουσας μπορείτε να βρεθείτε είτε με καΐκι είτε οδικώς στο Μοναστήρι και στις Κολυμπήθρες. Οι τελευταίες συνθέτουν ένα μαγευτικό τοπίο, καθώς οι ποικιλόμορφοι βράχοι τους, σε σχήματα που θυμίζουν γλυπτά, δημιουργούν μικρούς κολπίσκους και απόμερες παραλίες. Παραλίες με καθαρά και ρηχά νερά, ο επισκέπτης συναντάει και στο Πιπέρι, τις Λίμνες και τους Αγίους Αναργύρους, ενώ πολύ γνωστές είναι και οι παραλίες της Λάγγερης, της Σάντα Μαρίας και του

Αμπελά. Τέλος, η Νάουσα φημίζεται και για τις παραδοσιακές εκδηλώσεις της που γίνονται κάθε καλοκαίρι. Χαρακτηριστική είναι η γιορτή του κρασιού και του ψαριού, που γίνεται κάθε χρόνο, στις αρχές Ιουλίου, αλλά και η Κουρσάρικη Νύχτα που αναβιώνει στις 23 Αυγούστου.

Η Πούντα βρίσκεται νότια του Λογαρά και αποτελεί τόπο συνάντησης της νεολαίας που κατακλύζει το νησί από όλα τα μέρη της χώρας. Είναι μία από τις πιο πολυσύχναστες παραλίες της Πάρου. Όποια ώρα και αν την επισκεφθείτε το κέφι παραμένει αμείωτο, καθώς διοργανώνονται συνεχώς πάρτι και άλλες εκδηλώσεις. Φθάνοντας στην Πούντα θα μαγευτείτε από την εικόνα των kitesurfers, οι οποίοι πραγματοποιούν εντυπωσιακές πτήσεις στον αέρα και κινούνται σε γρήγορους ρυθμούς. Από την Πούντα φεύγουν, καθημερινά, ferry boat που συνδέουν την Πάρο με την Αντίπαρο. Στην περιοχή θα βρείτε ξενοδοχεία, μαγαζιά ενοικίασης εξοπλισμού θαλάσσιων σπορ και σχολή καταδύσεων. Αμέσως μετά την παραλία της Πούντας, στο δρόμο προς τη Μεσάδα, ακολουθεί η Χρυσή Ακτή, μία από τις καλύτερες και μεγαλύτερες σε έκταση παραλίες της Μεσογείου, η οποία καλύπτεται από χρυσή άμμο. Εδώ, κάθε χρόνο στις αρχές Αυγούστου, διοργανώνεται παγκόσμιο πρωτάθλημα windsurfing.

ΤΑ ΝΗΣΙΑ ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΩΝ

Τα νησιά του συμπλέγματος των Δωδεκανήσων, είναι τα διασημότερα της νησιωτικής Ελλάδας. Με ιστορία που χάνεται στα βάθη των αιώνων, αστείρευτες φυσικές καλλονές και ξεχωριστή κουλτούρα, αποτελούν δημοφιλείς προορισμούς διακοπών. Έχουν αποκτήσει παγκόσμια φήμη και φανατικούς παραθεριστές από κάθε γωνιά της γης, οι οποίοι σπεύδουν κάθε καλοκαίρι να γνωρίσουν τους μικρούς παραδείσους του Αιγαίου Πελάγους

Κάθε νησί και μια ξεχωριστή ιστορία. Κάθε λιμάνι και μια εικόνα ανεπανάληπτης ομορφιάς. Κάθε πόλη και ακρογιάλι ένα όνειρο θερινής βραδιάς που παίρνει σάρκα και οστά κάτω από το Αυγουστιάτικο φεγγάρι του βαθυγάλαζου ουρανού.

Είναι οι προορισμοί που όσοι τους επισκέφθηκαν ζούνε με τις ωραιότερες αναμνήσεις και την ελπίδα να επιστρέψουν σύντομα στις γειτονιές που λάτρεψαν. Κι όσοι δεν έχουν ρίξει ακόμη άγκυρα σε κάποιο από τα λιμάνια τους, αδημονούν για την ώρα που θα μπορέσουν να "αράξουν" στις μαγευτικές τους ακρογιαλιές.

Αναρωτιέστε για ποια νησιά μιλάμε; Για το νησί των Ιπποτών, τη μαγευτική **Ρόδο**. Το νησί του Ιπποκράτη, την πανέμορφη **Κω**. Το νησί της Αποκάλυψης, την ατμοσφαιρική **Πάτμο**. Το νησί των σφουγγαράδων, τη γοητευτική **Κάλυμνο**. Την αρχοντική **Σύμη**, τη γραφική **Αστυπάλαια**, το ακριτικό **Καστελόριζο**, τη **Χάλκη**, τη **Τήλο**, τη Νίσυρο, τη **Λέρο**, τη **Κάρπαθο**, τη **Κάσο**, τους **Λειψούς** και τα μικρά νησάκια Τέλενδο, Ψέριμο, Αρκούς και Αγαθονήσι. Καθένα από αυτά τα νησιά, με τις αστείρευτες φυσικές καλλονές, τη παραδοσιακή αρχιτεκτονική και τη δωδεκανησιακή κουλτούρα του προσελκύει πλήθος επισκεπτών.

Βέβαια, βασίλισσα του τουρισμού είναι η Ρόδος, η πρωτεύουσα της Δωδεκανήσου. Είναι από τα πρώτα νησιά της Ελλάδας που δραστηριοποιήθηκαν στον τομέα του τουρισμού. Η οργάνωση και οι υποδομές της αποτελούν πρότυπο για όλα τα νησιά και τις περιοχές της χώρας που επιθυμούν την τουριστική τους προβολή.

Ο νομός Δωδεκανήσου βρίσκεται στο νοτιοανατολικό τμήμα του Αιγαίου πελάγους και στην πραγματικότητα αποτελείται από πολλά περισσότερα νησιά, νησίδες και βραχονησίδες απ' ό,τι υποδηλώνει το όνομά του. Συγκεκριμένα, ο αριθμός τους φτάνει τα 163! Από αυτά κατοικούνται μόνο τα 18! Τα υπόλοιπα είναι

ακατοίκητα. Πρόκειται για το νοτιότερο νησιωτικό συγκρότημα της Ελλάδας. Τα περισσότερα νησιά βρίσκονται απέναντι από τα τουρκικά παράλια.

Τα νησιά της Δωδεκανήσου – εκτός από τη γεωγραφική τους τοποθέτηση - τα ενώνει η κοινή ιστορική μοίρα. Αποτέλεσαν το μήλον της έριδος για πολλούς κατακτητές. Από τα ευρήματα των ανασκαφών προκύπτει ότι υπήρχε ζωή στα Δωδεκάνησα από την Νεολιθική Εποχή. Την εποχή της μεγάλης άνθησης του Μινωικού πολιτισμού πολλά από νησιά της Δωδεκανήσου είχαν αναπτύξει εμπορικές σχέσεις με τη Κρήτη. Ως κάτοικοι των νησιών εκείνης της περιόδου αναφέρονται οι Κάρες και οι Φοίνικες. Την περίοδο των μεγάλων μετακινήσεων των πληθυσμών, στα νησιά εγκαταστάθηκαν Δωριείς. Τότε άνοιξε ένα μεγάλο κεφάλαιο στην ιστορία των Δωδεκανήσων. Είναι η περίοδος της μεγάλης ακμής της Λίνδου, της Καμείρου και της Ιαλυσού, που μαζί με τη Κω, την Κνίδο και την Αλικαρνασσό της Μικράς Ασίας αποτελούσαν τη Δωρική Εξάπολη

Τα Αρχαϊκά χρόνια, η περίοδος ακμής συνεχίζεται για όλα τα νησιά. Το εμπόριο και η ναυτιλία γνωρίζει μεγάλη άνθηση, την οποία τερμάτισαν οι Περσικοί πόλεμοι.

Όλα τα Δωδεκάνησα αποτέλεσαν μέλη της Αθηναϊκής Συμμαχίας. Στα χρόνια της Ρωμαϊκής εποχής, τα νησιά αποτέλεσαν ρωμαϊκή επαρχία. Ακολούθησε μια μακρά περίοδος παρακμής για τα περισσότερα νησιά.

Η γεωγραφική τους θέση και η ναυτική τους παράδοση τα βοήθησε να ανασυνταχθούν και από τον 11ο αιώνα και μετά να αρχίσουν να ανθούν και πάλι οικονομικά.

Το 1309 παραχωρήθηκαν στους Ιππότες του Τάγματος του Αγίου Ιωάννη. Είναι η εποχή που τα νησιά γνωρίζουν μεγάλη οικονομική και πνευματική άνθηση. Τότε κατασκευάστηκαν και μερικά από τα σημαντικότερα αξιοθέατα των Δωδεκανήσων. Όπως, η Μεσαιωνική πόλη της Ρόδου. Ένα έργο των Ιπποτών του Αγίου Ιωάννη και ένα αξεπέραστο μνημείο πολιτιστικής κληρονομιάς.

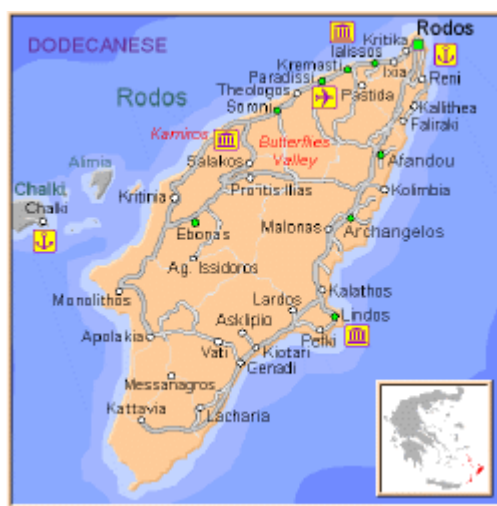
Το 1522 τα Δωδεκάνησα παραδόθηκαν στους Τούρκους. Όταν ξέσπασε η Επανάσταση του '21, τα νησιά αγωνίστηκαν για την απελευθέρωση. Μετά τη λήξη του αγώνα όμως, δόθηκαν στην Τουρκία ως αντάλλαγμα για την παραχώρηση της Εύβοιας.

Το 1912 τα Δωδεκάνησα τα κατέλαβαν οι Ιταλοί. Μετά το τέλος του Β' Παγκόσμιου Πολέμου και συγκεκριμένα στις 7 Μαρτίου του 1948, τα Δωδεκάνησα ενώθηκαν.

Εκτός, από την πολυσήμενη ιστορία τους και τα σημαντικά ιστορικά μνημεία τους, όλα τα νησιά έχουν να επιδείξουν μοναδικές ομορφιές. Καταπράσινα τοπία, εύφορες κοιλάδες, βουνά και μονοπάτια για ορειβατικές και περιπατητικές διαδρομές. Ατέλειωτες αμμουδιές, απάνεμους κόλπους, καθαρά νερά για κολύμπι και θαλάσσια σπορ.

Τα νησιά αποτελούν δικαίως κορυφαίους ταξιδιωτικούς προορισμούς. Ικανοποιούν όλα τα γούστα και κάθε απαίτηση. Οι επιλογές ποικίλουν. Κοσμικά και πολύβουα νησιά για τους λάτρεις της διασκέδασης. Ήσυχα, απομονωμένα νησάκια για όσους επιθυμούν ξεκούραση και ηρεμία. Νησιά που συνδυάζουν όλα τα προηγούμενα. Επισκεφθείτε τα και αφήστε τη μαγεία του Αιγαίου να σας παρασύρει, να σας ταξιδέψει και να σας γεμίσει χρώματα και ήχους της Ελλάδας...

ΡΟΔΟΣ

Η Ρόδος είναι το μεγαλύτερο νησί των Δωδεκανήσων και έδρα της ομώνυμης νομαρχίας. Έχει έκταση .1.398 τ. χλμ., περίγυρο ακτών 220 χλμ. και απέχει περίπου 5 ναυτικά μίλια από τις ακτές της Τουρκίας, Ο πληθυσμός υπερβαίνει κατά τι τους

110.000 κατοίκους, οι οποίοι ασχολούνται κυρίως με τον τουρισμό και δευτερευόντως με τη γεωργία και την κτηνοτροφία.

Η πόλη της Ρόδου ιδρύθηκε το 408 π.Χ. όταν οι κάτοικοι της Ιαλυσού, της Λίνδου και της Κάμιρου αποφάσισαν να κτίσουν μια νέα, ισχυρή πόλη ως πρωτεύουσα του νησιού. - κ Σχεδιάστηκε κατά το Ιπποδάμεια ρυμοτομικό σύστημα και έγινε μία από τις πιο όμορφες πόλεις της εποχής. Εξελίχθηκε γρήγορα σε σημαντικό οικονομικό και πολιτιστικό κέντρο, ως ρωμαϊκή και αργότερα βυζαντινή κτήση, έχασε όμως την αρχαία αίγλη της. Το 1309 την κατέλαβαν οι ιππότες του Τάγματος του Αγίου Ιωάννου (Ιωαννίτες), που την περιέβαλαν με ισχυρή οχύρωση, μεταβάλλοντας την σε μια ακμάζουσα, πολυεθνική μεσαιωνική πόλη. Το 1523 κατελήφθη από τους Τούρκους και οι Έλληνες υποχρεώθηκαν να εγκατασταθούν εκτός των τειχών, δημιουργώντας έτσι νέες συνοικίες, τα «μαράσια». Το 1912, η πόλη της Ρόδου, όπως και όλη η Δωδεκάνησος, κατελήφθη από τους Ιταλούς. Οι νέοι κυρίαρχοι άλλαξαν την αρχιτεκτονική μορφή της με επιβλητικά κτίρια, φαρδείς δρόμους και πλατείες. Τελικά, το 1948 η Ρόδος ενώθηκε επίσημα με την Ελλάδα.

Η σύγχρονη πόλη της Ρόδου αποτελεί, μαζί με τους οικισμούς Ασνούρου και Κρητικά, έναν από τους μεγαλύτερους δήμους της νησιωτικής Ελλάδας, με μόνιμο πληθυσμό 60.000 κατοίκους. Αν πάτε δια θαλάσσης, αυτό που πρώτα θα δείτε είναι το ιπποτικό κάστρο που περικλείει την Παλιά Πόλη. Όσο για την πρώτη εντύπωση, ο Ροδίτης τραγουδιστής Βασίλης Καζούλης έτσι την περιέγραφε πριν από λίγα χρόνια: «...Φαντάζομαι πως ποιητικό είναι από μόνο του το να αντικρίζεις τα κάστρα, φτάνοντας στο λιμάνι με το καράβι της γραμμής ή να λες θα σε συναντήσω στην Πύλη τη θαλασσινή.»

Τι να δείτε:

Την Παλιά Πόλη και το Κάστρο των Ιπποτών, που είναι από τα ωραιότερα αξιοθέατα της Ρόδου. Μη φανταστείτε τίποτα χαλάσματα. Αντίθετα, είναι εξαιρετικά καλοδιατηρημένα - και, το σημαντικότερο, η πόλη κατοικείται. Η Παλιά Πόλη χωρίζεται σε δύο μέρη και περικλείεται από τείχη, ενώ ένα μικρότερο τείχος χωρίζει τα δύο μέρη: το βορινό, που λέγεται Κολλλάκιο και το νότιο, που λέγεται Χώρα ή Μπούργκο. Η πύλη που επέτρεπε την επικοινωνία μεταξύ του Κολλλάκιου και της Χώρας βρίσκεται στη σημερινή οδό Λάχητος. Για να μπειτε στην Παλιά Πόλη υπάρχουν οκτώ πύλες με ονόματα ρομαντικά, ιστορικά, πρακτικά ή θρησκευτικό; η

Πύλη της Ελευθερίας, η Πύλη του Αποστόλου Παύλου, η Πύλη d' Amboise η Πύλη του Αγίου Αντωνίου, η Πύλη του Αγίου Αθανασίου, η Πύλη της Ακάντιας, η θαλασσινή Πύλη (porta marina) και η Πύλη του Ναυστάθμου ή Ταρσανά.

Το Κολλάκιο ήταν η «καρδιά» του κράτους των Ιωαννιτών. Στο δυτικό άκρο του βρίσκεται το παλάτι του Μεγάλου Μαγίστρου, γνωστό ως Καστέλλο, που ήταν η ακρόπολη των Ιπποτών. Είναι ένα εξαιρετο δείγμα μεσαιωνικής αρχιτεκτονικής. Το Καστέλλο είχε καταστραφεί ολοκληρωτικά το 1865 από έκρηξη ξεχασμένης πυριτιδαποθήκης, οι Ιταλοί όμως το ξανάχτισαν όσο πιο πιστά γινόταν και το τελείωσαν το 1940. Ο κύριος δρόμος είναι η οδός Ιπποτών, που διασχίζει το Κολλάκιο και είναι ίσως ο καλύτερα διατηρημένος μεσαιωνικός δρόμος που μπορείτε να δείτε στην Ευρώπη. Εδώ βρίσκεται και το Νοσοκομείο των Ιπποτών, που σήμερα στεγάζει το Αρχαιολογικό Μουσείο, Είναι ίσως το πιο σημαντικό ιπποτικό κτίριο στην πόλη, το οποίο άρχισε να κτίζεται το 1440 και τελείωσε το 1484. Θα βρείτε, επίσης, το μικρό παλάτι των Γάλλων Μαγίστρων και τα καταλύματα των ιπποτών, χωρισμένα σε εθνότητες ή «Γλώσσες», ως πολυεθνικό τάγμα που ήταν οι Ιωαννίτες.

Στη Χώρα τα πράγματα γίνονται πιο χαλαρά και πολύχρωμα. Κατ' αρχάς, η οδός Σωκράτους ή «μακρύ παζάρι» είναι ένας όντως μακρύς δρόμος με μαγαζιά εκατέρωθεν, που πωλούν σχεδόν αποκλειστικά σουβενίρ. Τέτοια μαγαζιά θα βρείτε παντού στην Παλιό Πόλη. Θα δείτε, επίσης, το τζαμί του Σουλεϊμάν που κτίστηκε προς τιμήν του κατακτητή της Ρόδου, Σουλεϊμάν του Μεγαλοπρεπούς, την τουρκική βιβλιοθήκη του Αχμέτ Χαφούζτου 1794, το τζαμί του Σουλτάν Μουσταφά του 1765, τη βυζαντινογοτθική εκκλησία του Αγίου Γεωργίου, του 15ου αιώνα, την παλιά εβραϊκή συνοικία και την πλατεία των Εβραίων Μαρτύρων με το χαριτωμένο σιντριβάνι και τους τρεις μεταλλικούς ιππόκαμπους. Και τέλος την «Καστελλανία» στην πλατεία Ιπποκράτους, το εμπορικό κέντρο του ιπποτικού κράτους, που δυστυχώς σήμερα σώζεται μόνο μέρος της.

Το λόφο του Αγίου Στεφάνου (ή Μόντε-Σμιθ), όπου βρισκόταν η Ακρόπολη της αρχαίας Ρόδου. Στο όμορφα διαμορφωμένο και κατάφυτο αρχαιολογικό πάρκο σώζεται το Στάδιο του 3ου αιώνα π.Χ., όπου διεξάγονταν οι αθλητικοί αγώνες των Αλιών, της μεγαλύτερης γιορτής των αρχαίων Ροδίων προς τιμήν του θεού Ήλιου. « Τη Λίνδο και την Ακρόπολη της. Απέχει 56 χλμ. από την πόλη της Ρόδου και η ακρόπολη είναι κτισμένη σ' έναν απότομο βράχο 116 μέτρων, που την κάνει να μοιάζει με εξώστη στο πέλαγος. Εκεί γυρίστηκαν και σκηνές της ταινίας «Τα κανόνια

του Ναβαρόνε», Μοναδική είναι η ανάγλυφη τριήρης του 2ου αιώνα π.Χ., σκαλισμένη στη βάση του βράχου.

Την κοιλάδα των Πεταλούδων, που απέχει 35 χλμ. από την πόλη και είναι ένας σπάνιος βιότοπος αναπαραγωγής της πεταλούδας *Panaxia Quadripunctaria* . Είναι ένα μέρος που έλκει χιλιάδες επισκέπτες, οι οποίοι απολαμβάνουν το θέαμα των πεταλούδων μέσα σε οργιαστική βλάστηση και τρεχούμενα νερά. Αξίζει τον κόπο μια επίσκεψη, απλώς αυτή την εποχή μπορεί και να μην δείτε πεταλούδες.

Την Παναγιά την Τσαμπίκα - να ξέρετε όμως πως το μονοπάτι είναι πολύ ανηφορικό, Η Παναγιά λέγεται πως είναι θαυματουργή σε θέματα ευγονίας. Αν ένα ζευγάρι δεν μπορεί να συλλάβει, ένα τάμα λύνει το πρόβλημα. Πρέπει να 'ναι αληθές, γιατί το όνομα Τσαμπίκος ή Τσαμπίκα είναι πολύ κοινό στην Ρόδο.

Στη Λίνδο της Ρόδου.

Η Λίνδος βρίσκεται στη νοτιοανατολική πλευρά της Ρόδου, σε απόσταση 50 περίπου χιλιομέτρων από την πόλη της Ρόδου. Τα μικρά γραφικά σπίτια, τα στενά δρομάκια και οι όμορφες εκκλησιές συνθέτουν μια ξεχωριστή ομορφιά, η οποία διαφέρει από την ιπποτική και μεσαιωνική Ρόδο και θυμίζει κυκλαδονήσι. Χτισμένη στους πρόποδες του λόφου Μαρμάρι, ανάμεσα στην ακρόπολη και τη θάλασσα, η Λίνδος προσελκύει πλήθος επισκεπτών κατά τους θερινούς κυρίως μήνες.

Η είσοδος στον οικισμό γίνεται από τη βόρεια πλευρά της, όπου βρίσκεται και η εκκλησία της Φανερωμένης και λίγο πιο πέρα τα ερείπια του οθωμανικού κοιμητηρίου. Τα σπίτια της Λίνδου χτισμένα από πέτρα ή λαξευμένο πωρόλιθο, ασβεστωμένα με πρασινωπή μόνωση στην ταράτσα τους και μεγάλα παράθυρά συνθέτουν ένα αρχιτεκτονικό μουσείο. Είτε απλά και λιτά είτε αρχοντικά, διατηρούν στην πλειοψηφία τους στοιχεία εξωτερικής διακόσμησης του 15^{ου} , 16^{ου} και 17^{ου} αιώνα.

Η περιοχή άρχισε να αναπτύσσεται τουριστικά κατά τη δεκαετία του 1960 και συνεχίζεται έως σήμερα. Οι επισκέπτες μπορούν να περιηγηθούν στα γραφικά σοκάκια του οικισμού, να επισκεφτούν την ακρόπολη και να κολυμπήσουν στα καταγάλανα νερά της δημοφιλούς παραλίας

ΚΩΣ

Η Κως τα έχει όλα! Ιστορία και πολιτισμός συνυπάρχουν με υπέροχες χρυσαφένιες παραλίες, παραδοσιακούς οικισμούς και σύγχρονες τουριστικές εγκαταστάσεις. Και, κυρίως, τη δυνατότητα να χαλαρώσετε ή να ζήσετε τις διακοπές σας σε έντονους ρυθμούς. Η χρήση ποδηλάτου στην πόλη της Κω δεν είναι επικίνδυνη, αλλά... απαραίτητη! Η πόλη χαρακτηρίζεται για τους ανοιχτούς δρόμους της, τα εντυπωσιακά κτίρια, τις μεγάλες πλατείες και τις επιβλητικές δενδροστοιχίες της. Υπάρχει, λοιπόν, καλύτερος τρόπος να την ανακαλύψεις από μια χαλαρή βόλτα με ποδήλατο;

Η πόλη της Κω συγκεντρώνει περίπου το μισό πληθυσμό του νησιού. Το λιμάνι, το μεγάλο μουσείο, η αρχαία αγορά, το μεγαλειώδες Κάστρο των Ιπποτών και ο περίφημος πλάτανος του Ιπποκράτη θα κινήσουν σίγουρα το ενδιαφέρον σας από την πρώτη επαφή με την πόλη. Μια πόλη στην οποία τα ενετικά, ιταλικά και οθωμανικά κτίσματα συνυπάρχουν με σύγχρονα ξενοδοχεία και πολύβουες αγορές. Όσο κι αν κερδίσει το ενδιαφέρον σας, όμως, μη μείνετε μόνο στην πόλη της Κω... Ολόκληρο το νησί είναι γεμάτο με ωραίους οικισμούς και χωριά, ολόχρυσες παραλίες και τουριστικά κέντρα. Για παράδειγμα, λίγα χιλιόμετρα από τη Χώρα βρίσκεται το Ασφενδιού, ένα όμορφο μεσογειακό χωριό που φημίζεται για τη διατήρηση των παραδόσεων του νησιού. Συνδυάζοντας την επίσκεψή σας με μια βόλτα στο Ζηπάρι

και στον οικισμό Ασωματαίοι, έχετε μια πλήρη άποψη για το πώς ήταν η Κω πριν γνωρίσει τη σύγχρονη τουριστική ανάπτυξη.

Πολλοί κάτοικοι της Κω λένε ότι, αν δεν έχεις δει το ηλιοβασίλεμα από τη Ζιά, δεν έχεις δει τίποτα! Ο οικισμός έχει χαρακτηριστεί διατηρητέος, όπως βέβαια και όλο το Ασφενδιού και είναι για την Κω... ότι η Οία για τη Σαντορίνη!

Αν πάλι αναζητείτε την έντονη νυχτερινή ζωή και την τουριστική πλευρά του νησιού, αναζητήστε το Μαρμάρι. Μια μεγάλη παραλία με διάφανα νερά, αλλά και πολλά μπαράκια και εστιατόρια σίγουρα θα καλύψουν κάθε ανάγκη για διασκέδαση. Και αυτή είναι μία μόνο από τις πολλές προτάσεις του νησιού.

Η μαρίνα της Κω.

Η μαρίνα της Κω κατασκευάστηκε από το Δήμο Κώων και λειτουργεί από το 2001. Το γεωγραφικό μήκος είναι 360 53" N και το γεωγραφικό πλάτος της 270 18" E. Βρίσκεται στο κέντρο της πόλης της Κω, παρέχοντας 250 θέσεις ελλιμενισμού σκαφών, από 7 έως 50 μέτρα και όλες τις απαραίτητες υπηρεσίες που την καθιστούν μία από τις πιο σύγχρονες μαρίνες της χώρας.

Όσον αφορά στην ασφάλεια, διαθέτει ταχύπλοα σκάφη συνοδείας και διάσωσης, σύστημα πυρόσβεσης καθώς και όλα τα απαιτούμενα μέσα ασφαλείας και φύλαξης. Το κτίριο υπηρεσιών είναι κατάλληλο για την υποδοχή και την εξυπηρέτηση των πελατών, ενώ στο εμπορικό κέντρο της μπορεί κάποιος να βρει κατάστημα με ναυτιλιακά και τουριστικά είδη, παντοπωλείο, στεγνοκαθαριστήριο, αναψυκτήριο και εστιατόριο, ενοικιάσεις αυτοκινήτων, γραφεία yachting, ναυτικά και τουριστικά πρακτορεία. Η επισκευαστική ζώνη της μαρίνας διαθέτει χώρο εναπόθεσης 150 σκαφών στην ξηρά καθώς και σύγχρονη υποδομή και εξοπλισμό στήριξης των σκαφών. Επίσης, η μαρίνα της Κω προσφέρει δυνατότητα ανεφοδιασμού καυσίμων, αλλά και σταθμό άντλησης βιολογικών καταλοίπων και σταθμό αντιμετώπισης της θαλάσσιας ρύπανσης. Σε ακτίνα 45 μιλίων από την Κω, ο επισκέπτης μπορεί να επισκεφθεί περισσότερα από 20 νησιά. Χαρακτηριστικά μπορεί να ταξιδέψει στα Δωδεκάνησα, τη Σάμο, τις ΝΔ Κυκλάδες και τα τουρκικά παράλια.

Το Ασκληπιείο είναι το δημοφιλέστερο αρχαιολογικό αξιοθέατο της Κω, με παγκόσμια φήμη. Βρίσκεται 3,5χλμ. Νοτιοδυτικά της πόλης, στην περιοχή της Παναγίας Ταρσού (του Αλσους). Χτισμένο στις πλαγιές ενός χαμηλού λόφου είχε θαυμάσια θέα προς τη θάλασσα και τα μικρασιατικά παράλια.

Ευρήματα της Μυκηναϊκής και Γεωμετρικής εποχής μαρτυρούν πρόωμη χρήση του χώρου. Τον 4ο αιώνα π.Χ. εποχή ίδρυσης της πόλης Κω, εισάγεται η λατρεία του Ασκληπιού. Το 2ο αιώνα π.Χ. η πανελλήνια φήμη του ιερού –λόγω της ιατρικής σχολής που είχε ιδρύσει ο Ιπποκράτης- οδήγησε στην επέκτασή του, την οικοδόμηση του μεγάλου ναού και την ανακατασκευή του βωμού.

Οι έρευνες για τον εντοπισμό του Ασκληπιείου ξεκινούν ήδη από τα τέλη του περασμένου αιώνα. Το ιερό αποκαλύφθηκε στις αρχές του 20ού αιώνα. Στη συνέχεια έσκαψαν στο χώρο Ιταλοί αρχαιολόγοι, οι οποίοι και αναστήλωσαν το μνημείο δίνοντας τη σημερινή του μορφή.

Στο χώρο του Ασκληπιείου ξεχωρίζουν:

-Ιωνικός ναός του Ασκληπιού, του 3ου αιώνα π.Χ. Σώζεται η βάση του λατρευτικού αγάλματος καθώς και

-Μεγάλος δωρικός, περίπτερος ναός του Ασκληπιού (2ου αιώνα π.Χ.), που περιβάλλεται από στοά σε σχήμα Π, με δωμάτια στο πίσω μέρος για τους προσκυνητές και τους ασθενείς.

-Ρωμαϊκός περίπτερος ναός, κορινθιακού ρυθμού, αφιερωμένος πιθανώς στον Απόλλωνα-πατέρα του Ασκληπιού και παλαιότερο κάτοχο του ιερού (2ος αιώνας μ.Χ. καθώς και λάκκος στο δάπεδο του σηκού, όπου φυλάσσονταν τα χρήματα και τα ιερά σκεύη του ιερού

-Μεγάλος δωρικός, περίπτερος ναός του Ασκληπιού (2ου αιώνα π.Χ.), που περιβάλλεται από στοά σε σχήμα Π, με δωμάτια στο πίσω μέρος για τους προσκυνητές και τους ασθενείς.

-Ρωμαϊκός περίπτερος ναός, κορινθιακού ρυθμού, αφιερωμένος πιθανώς στον Απόλλωνα-πατέρα του Ασκληπιού και παλαιότερο κάτοχο του ιερού (2ος αιώνας μ.Χ.

ΣΤΗ ΖΙΑ ΤΗΣ ΚΩ

Η Ζιά είναι ένα απ' τα πέντε χωριά που αποτελούν την Κω και μοιράζονται τις 145000 του πληθυσμού της. Απέχει 15 χιλιόμετρα από την πόλη με κατεύθυνση νοτιοανατολική και η πυκνή της βλάστηση και η φυσική ομορφιά της επιβεβαιώνουν το χαρακτηρισμό με τον οποίο είναι ευρύτερα γνωστή η Κως ως «Κήπος του Αιγαίου». Στην ορεινή Ζιά, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή του Ασφενδιού μπορεί να περιηγηθεί κανείς στους παραδοσιακούς οικισμούς, τα παλιά ξωκλήσια και να χορτάσει «πράσινη γαλήνη»: μια εναλλακτική διαφυγή απ' την κοσμοπολίτικη ένταση της παραλίας.

ΚΑΛΥΜΝΟΣ

Η Κάλυμνος είναι το νησί των σφουγγαράδων. Οι ιστορίες πρώην σφουγγαράδων για τις δυσκολίες των παλαιών χρόνων, από την προετοιμασία, μέχρι την νόσο των δυτών, αλλά και το μουσείο των σφουγγαράδων που βρίσκεται στην πρωτεύουσα του νησιού, την Πόθια, δείχνουν ότι το παρελθόν αυτό δεν είναι και τόσο μακρινό. Αν και στις ημέρες μας η Κάλυμνος έχει συνδεθεί με κάποιες πιο «σύγχρονες» πλευρές της ζωής, όπως είναι η αθλητική αναρρίχηση, που την έχει φέρει στο επίκεντρο του παγκόσμιου ενδιαφέροντος για το συγκεκριμένο άθλημα.

Η Κάλυμνος είναι το πέμπτο σε μέγεθος νησί των Δωδεκανήσων, βρίσκεται ανάμεσα στην Κω και τη Λέρο και απέχει από τον Πειραιά 206 ναυτικά μίλια. Το Μασούρι είναι ίσως η πιο ανεπτυγμένη τουριστικά περιοχή του νησιού, απέχει περίπου 15 λεπτά από την Πόθια την πρωτεύουσα της Καλύμνου. Όσοι βρεθούν στην Κάλυμνο μπορούν να κολυμπήσουν στις βοτσαλωτές παραλίες Γέφυρα και Θέρμα. Το νησί προσφέρεται για γουιντσέρφινγκ, θαλάσσιο ποδήλατο και κανό. Ιδανική παραλία για όσους προτιμούν την απομόνωση είναι ο Αρμεός, ενώ δεν πρέπει να παραλείψει κανείς να επισκεφθεί το λιμανάκι της Ρήνας και η συνοικία του Χριστού, με το ομώνυμο εκκλησάκι και τα βενετσιάνικα κτίρια.

Δραστηριότητες:

Η Κάλυμνος έχει εξελιχθεί τα τελευταία χρόνια και έχει αποκτήσει φήμη ως αναρριχητικό κέντρο.

Ένα άλλο σπορ είναι οι καταδύσεις - και όχι μόνο γιατί θα σας δείξουν και τα σφουγγάρια, αλλά γιατί θα χαζέψετε και αρκετά αρχαία σπαρμένα στους βυθούς, έως και βυθισμένες πόλεις.

ΣΥΜΗ

Η παλιά πρωτεύουσα των Δωδεκανήσων, με τα παλιά αρχοντικά της, τις καθαρές θάλασσες, τη γαλήνη και την ηρεμία του τοπίου, γοητεύει ακόμη τον επισκέπτη της, μολονότι υπόκειται συνήθως στη σύγκριση με τη γειτονική της κοσμοπολίτικη Ρόδο. Απέχει απ' τη Ρόδο 26 ναυτικά μίλια και οι περισσότεροι την επισκέπτονται μέσω αυτής με κότερα ή εκδρομικά σκάφη.

Η Σύμη αποτελείται από δυο οικισμούς, την Άνω Σύμη και το Γιαλό, ενωμένους ουσιαστικά σε μια μινιατούρα νησιώτικης πολιτείας 58 τ. χλμ. Ο Α. Γεώργιος Δισάλωνας είναι η πιο εντυπωσιακή παραλία, με τον κάθετο βράχο να δεσπόζει πίσω της.

Ο επισκέπτης που θα βρεθεί στη Σύμη δε θα πρέπει να παραλείψει να επισκεφτεί τις απόμερες παραλίες και τα γύρω νησάκια, όπως της Α. Μαρίνας, που βρίσκεται απέναντι απ' το Γιαλό. Επίσης, απ' τη δυτική πλευρά του νησιού μπορεί να εξορμήσει προς τον Α. Αιμιλιανό, που επικοινωνεί με τη στεριά με έναν πέτρινο διάδρομο, ή προς τον Α. Βασίλειο, μια παραλία σε βαθύ όρμο, πλαισιωμένη από λόφους με αραιή βλάστηση.

Το θαυματικό λιμάνι Γιαλός είναι ένα από τα ωραιότερα της Ελλάς ανακηρυγμένο, μαζί με την Άνω Σύμη, διατηρητέος οικισμός. Διώροφα νεοκλασικά αρχοντικά, αμφιθεατρικά χτισμένα βαμμένα με παστέλ χρώματα φτιάχνουν ένα θεατρικό σκηνικό. Στην πόλη θα πρέπει να επισκεφτούμε το Ναυτικό Μουσείο που

εξιστορεί την ναυτική παράδοση του νησιού, μεγάλο μέρος της οποίας καταλαμβάνει η σπογγαλιεία. Επίσης επίσκεψη στο αρχαιολογικό και λαογραφικό μουσείο. Στο λόφο της Νουλιάς ξεχωρίζουν οι Μύλοι απομεινάρια της περιόδου ακμής του νησιού, καθώς και το μνημείο του Ποντικόκαστρου.

ΠΑΤΜΟΣ

Πάτμος, το νησί της Αποκάλυψης. Το βορειότερο νησί του συμπλέγματος των Δωδεκανήσων έμελλε να μείνει στην ιστορία ως ο ιερότερος τόπος της Ορθοδοξίας. Το νησί, στο όποιο το 95 μ.Χ. ο Ιωάννης έγραψε την Αποκάλυψη, αποτελεί πανελλήνιο και πανορθόδοξο τόπο προσκυνήματος. Η Πάτμος είναι προικισμένη με μοναδικές ομορφιές. Οι εναλλαγές των τοπίων της εντυπωσιάζουν κάθε επισκέπτη, καθώς οι βραχώδης λόφοι δίνουν τη θέση τους σε κατάφυτες πεδινές εκτάσεις. Κι ανάμεσά τους οι παραδοσιακοί οικισμοί, με τη μεσαιωνική αρχιτεκτονική τους και τις αναρίθμητες εκκλησιές δημιουργούν μια μοναδική εικόνα. Το απέραντο γαλάζιο του Αιγαίου, οι ατέλειωτες δαντελωτές ακτές και τα μικρά απάνεμα λιμανάκια, δικαιώνουν την απόφαση κάθε ταξιδιώτη να επισκεφθεί αυτό το ξεχωριστό Αιγαιοπελαγίτικο νησί.

Βρίσκεται ανάμεσα στην Ικαρία και στη Λέρο και έχει έκταση 34 τ. χλμ. Το νησί χαρακτηρίζεται από τις απaráμιλλες φυσικές ομορφιές του. Σήμα κατατεθέν όμως, της Πάτμου αποτελεί το Καστρομονάστηρο του Αγίου Ιωάννη και η Χώρα που εκτείνεται γύρω από αυτό.

Είναι αξιοσημείωτο ότι η Πάτμος το 1981, χαρακτηρίστηκε με ειδικό νόμο από τη Βουλή των Ελλήνων, Ιερό νησί. Επίσης, από το 1999 συμπεριλαμβάνεται στα Μνημεία Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO.

Μέχρι και πριν λίγα χρόνια η Πάτμος άνηκε στα νησιά που προσφέρονται για ήσυχες διακοπές. Τώρα, πλέον δεν ισχύει κάτι τέτοιο. Στα πλαίσια της τουριστικής ανάπτυξης του νησιού έχουν δημιουργηθεί αρκετές επιχειρήσεις που φροντίζουν και για τη νυχτερινή διασκέδαση των επισκεπτών του νησιού. Οι επιλογές ικανοποιούν όλα τα γούστα. Γραφικά ταβερνάκια, κέντρα με παραδοσιακή μουσική, καφετέριες και μπαράκια. Επίσης, διοργανώνονται από το δήμο βραδιές με παραδοσιακό γλέντι.

Οι παραλίες της Πάτμου ξεχωρίζουν για την καθαρότητα των ακτών και των νερών τους. Στο νησί υπάρχουν βοτσαλωτές αλλά και αμμώδης παραλίες, που ικανοποιούν όλα τα γούστα. Επίσης, θα βρείτε οργανωμένες πλαζ στις οποίες υπάρχουν οι κατάλληλες υποδομές για θαλάσσια σπορ, αλλά και απομονωμένες πλαζ στις οποίες θα απολαύσετε το μπάνιο σας και την ησυχία της περιοχής.

ΝΙΣΥΡΟΣ

Η Νίσυρος ένα ηφαιστειογενές νησί, γνωστό από την αρχαιότητα για τις θερμοπηγές του. Βρίσκεται ανάμεσα στην Κω και την Τήλο, έχει έκταση 41 τ. χλμ. και απέχει από το λιμάνι του Πειραιά 225 ν. μ. Πρόκειται για έναν τόπο άγριας ομορφιάς που σχηματίστηκε από εκρήξεις ηφαιστείου. Σύμφωνα με την μυθολογία, η

Νίσυρος αποτελεί το βράχο με τον οποίο καταπλάκωσε ο θυμωμένος Ποσειδώνας το γίγαντα Πολύβωτα. Ο Ποσειδώνας αστόχησε και ο βράχος έπεσε στη θάλασσα. Έτσι σχηματίστηκε το νησί, ενώ οι συχνοί τρανταγμοί της γης δεν είναι τίποτα άλλο από τα βογκητά του γίγαντα και οι αναθυμιάσεις του ηφαιστείου δεν είναι τίποτα άλλο παρά η ανάσα του. Πρωτεύουσα και λιμάνι του νησιού είναι το Μανδράκι. Χαρακτηριστική εικόνα αποτελούν τα γραφικά στενά σοκάκια, τα λευκά σπίτια και οι λουλουδιασμένες αυλές. Ο οικισμός είναι χτισμένος στη σκιά του Κάστρου των Ιπποτών του Αγίου Ιωάννη. Το Κάστρο χτίστηκε το 1325 και στο εσωτερικό του βρίσκεται η εκκλησία Παναγία η Σπηλιανή με το χαρακτηριστικό εικονοστάσι της και το εντυπωσιακό ξυλόγλυπτο τέμπλο της. Η ακρόπολη της αρχαίας Νισύρου βρίσκεται στο Παλαιόκαστρο, ακριβώς πάνω από το Μανδράκι. Εδώ ο επισκέπτης συναντάει κυκλώπεια τείχη με δωρικούς κίονες φτιαγμένα από το ηφαιστειακό πέτρωμα του νησιού. Κάτω από τον επιβλητικό βράχο της Παναγίας της Σπηλιανής βρίσκεται η παραλία Χοχλάκι, με λεία ηφαιστειογενή μαύρα βότσαλα. Σε απόσταση ενός χιλιομέτρου από το Μανδράκι βρίσκεται το συγκρότημα των Λουτρών, με τις περίφημες θειούχες πηγές του νησιού. Στην κεντρική Νίσυρο υπάρχει ο Εμπορείος. Πρόκειται για ένα ορεινό χωριουδάκι με λίγους κατοίκους και αρκετό πράσινο, από όπου η θέα προς το ηφαίστειο είναι μοναδική. Νοτιότερα βρίσκονται τα Νίκια, ένας ορεινός οικισμός με χαρακτηριστική αρχιτεκτονική. Κάτω από τα Νίκια βρίσκεται κρατήρας του Στεφάνου, ο κεντρικός κρατήρας του ηφαιστείου, με διάμετρο 260 μέτρων και βάθος 30 μέτρων. Στον πυθμένα του κατεβαίνει ένα σκαλιστό μονοπάτι, ενώ από μικρές τρύπες, τις «ξεφυσίστρες» όπως τις λένε χαρακτηριστικά οι ντόπιοι, βγαίνει θείο. Η Καλντέρα της Νισύρου έχει τέσσερις κρατήρες, ενώ το ηφαίστειο του νησιού είναι ένα από τα ελάχιστα ενεργά της Ελλάδας. Η πιο κοσμική παραλία του νησιού είναι το Γυαλισκάρι. Σε αυτήν μπορείτε να φθάσετε από το γραφικό ψαροχώρι Παλοί. Άλλες γνωστές παραλίες είναι η Λιες, η Παχιά Άμμος, οι Χοχλάκοι, το Αυλάκι, η Αγία Ειρήνη, καθώς και η παραλία στο νησάκι Γυαλί που βρίσκεται 4χλμ. βορειοδυτικά της Νισύρου. Μην παραλείψετε να επισκεφθείτε το Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο της Νισύρου με κεντήματα, παλιές φωτογραφίες και μία παραδοσιακή νισυριανή κουζίνα. Στο νησί θα φθάσετε με πλοίο από το λιμάνι του Πειραιά. Επίσης υπάρχει σύνδεση με την Κω, την Κάλυμνο και τη Ρόδο.

Στο ηφαίστειο της Νισύρου.

Η Νίσυρος είναι το νεώτερο και δεύτερο σε σπουδαιότητα από τα μεγάλα ηφαιστειακά κέντρα της Ελλάδας και συγκαταλέγεται στα ενεργά ηφαίστεια της χώρας. Το ηφαίστειο, αναδύθηκε από τη θάλασσα οικοδομώντας έναν χερσαίο κώνο, 150.000 χρόνια πριν. Τα επόμενα χρόνια η δραστηριότητά του δε σταμάτησε και λόγω των εκρήξεων και των μεγάλων θερμοκρασιών, τα πετρώματα λιωμένα και θρυμματισμένα εκτοξεύονταν στην ατμόσφαιρα, ψύχονταν και ξαναπέφταν στο έδαφος σχηματίζοντας στρώματα ηφαιστειακής τέφρας. Η τελευταίες μεγάλες εκρήξεις του ηφαιστείου σημειώθηκαν το 1872, το 1873 (κατά την οποία σχηματίστηκε κρατήρας 6-7 μέτρων) και το 1888, ενώ μια μικρότερη σημειώθηκε το 1933. Στο νησί υπάρχουν πέντε νέοι κρατήρες εκ των οποίων ο μεγαλύτερος, ο «Στέφανος» με διάμετρο 260 μέτρα και βάθος 30 μέτρα. Ακολουθώντας ένα στενό κατηφορικό μονοπάτι, ο επισκέπτης μπορεί να βρεθεί στον κρατήρα, όπου από μικρές τρύπες, τις «ξεφυσίστρες» εκλύεται το θείο αναδύοντας χαρακτηριστική μυρωδιά στην ατμόσφαιρα. Η θερμική κατάσταση της περιοχής και το γεγονός ότι η τελευταία μαγματική δράση του ηφαιστείου είναι σχετικά πρόσφατη, συντελούν στο χαρακτηρισμό του νησιού ως «κοιμώμενο ενεργό ηφαίστειο»

Μονή Παναγίας Σπηλιανής.

Χτισμένη σ'έναν ψηλό βράχο στο Κάστρο του Μανδρακίου βρίσκεται η Μονή της Παναγίας της Σπηλιανής. Σύμφωνα με την παράδοση, το 1400 μ. Χ. ένας γεωργός ανακάλυψε μια μικρή εικόνα της Παναγίας, την οποία και μετέφερε στο ναό της Παναγίας της Ποταμίτισσας. Λίγες μέρες αργότερα όμως η εικόνα εξαφανίστηκε για να βρεθεί στη συνέχεια σε μια σπηλιά στην κορυφή ενός μεγάλου βράχου. Οι κάτοικοι την επέστρεψαν στο ναό αλλά το περιστατικό επαναλήφθηκε. Για το λόγο αυτό αποφασίστηκε να χτιστεί στη σπηλιά μια εκκλησία όπως και έγινε λίγα χρόνια αργότερα. Ήδη από τα πρώτα χρόνια ίδρυσής της, η Μονή της Παναγίας Σπηλιανής ήταν γνωστή. Επί τουρκοκρατίας εξέδωσε χάρτινα νομίσματα με ελληνικά γράμματα για τις συναλλαγές των κατοίκων ενώ τον Μάρτιο του 1823 συμμετείχε στη Γενική Συνέλευση της Επαναστατημένης Ελλάδας. Ανεβαίνοντας ο επισκέπτης 270 σκαλοπάτια φτάνει στην ιερή σπηλιά και αντικρίζει το αξιόλογο ξυλόγλυπτο τέμπλο του 1725. Επάνω σε αυτό εδράζονται οι εικόνες του Ιησού, της Θεοτόκου με το

Βρέφος, της Κοιμήσεως της Θεοτόκου και του Αγίου Χαραλάμπου. Η εικόνα της Παναγίας, επενδυμένη από ασήμι, είναι αμφιπρόσωπη: στο πίσω μέρος εικονίζεται ο Άγιος Νικόλαος ενώ στο άλλο η Παναγία με το Βρέφος, φιλοτεχνημένη με την τεχνοτροπία της ρώσικης σχολής. Λέγεται ότι στο αριστερό χέρι της Παναγίας βρίσκεται η μικρή εικόνα που είχε ανακαλυφθεί τον 13^ο αιώνα. Η εικόνα είναι θαυματουργή, γι αυτό και τον 15 Αύγουστο πλήθος προσκυνητών επισκέπτεται το νησί.

ΛΕΡΟΣ

Η Λέρος ανήκει στα Δωδεκάνησα και βρίσκεται μεταξύ Καλύμνου και Πάτμου. Παρά τη μικρή του έκταση (μόλις 53 τ. χλμ.) το μήκος των ακτών του νησιού ξεπερνά τα 70 χλμ., αριθμός που μεταφράζεται σε πολλά φυσικά λιμάνια και ακτές. Η πρωτεύουσα της Λέρου είναι ο Πλάτανος, ένας όμορφος οικισμός με πολλά νεοκλασικά κτίσματα. Τα πεντακόσια περίπου σκαλιά που βρίσκονται στην πλατεία του Πλάτανου οδηγούν στο Κάστρο της Παναγίας. Το κάστρο, το οποίο κτίστηκε την εποχή των Ιπποτών του Αγίου Ιωάννη και των Ενετών για να προστατεύει από τις επιδρομές, περικλείει μια εκκλησία της Παναγίας, 14^{ου} αιώνα, με μοναδικές αιογραφίες. Σε πολύ κοντινή απόσταση από την πρωτεύουσα του νησιού είναι χτισμένη η Αγία Μαρίνα, το δεύτερο λιμάνι του νησιού. Στην είσοδο του λιμανιού υπάρχει το Μπούρτζι, ένα ρωμαϊκό φρούριο χτισμένο στα ερείπια της αρχαίας πόλης. 3 χιλιόμετρα από τον Πλάτανο βρίσκονται τα Άλιντα, ένα καταπράσινο χωριό με

εκτεταμένη αμμουδιά. Αξίζει να επισκεφτεί κάποιος τον πύργο Μπελένη, όπου στεγάζεται το Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο με εκθέματα σχετικά με τη ζωή στο νησί και την περίοδο της Τουρκοκρατίας και της Ιταλικής Κατοχής. Νοτιοδυτικά της πρωτεύουσας βρίσκεται το Λακκί, το λιμάνι του νησιού, και μεγαλύτερο φυσικό λιμάνι της Μεσογείου. Το λιμάνι γκρεμίστηκε κατά το Μεσοπόλεμο από τους Ιταλούς και ξαναχτίστηκε για να εξυπηρετήσει τους εμπορικούς σκοπούς τους. Στην παραλία βρίσκεται ένα μνημείο αφιερωμένο στη βύθιση του πλοίου «Βασίλισσα Όλγα» καθώς και ένα μνημείο των Ιταλών για τα δικά τους θύματα. Το Λακκί διακρίνεται για τα κτίριά του χαρακτηριστικής αρχιτεκτονικής καθώς και για τα εκκλησάκια του. Σε μικρή απόσταση από το Λακκί μπορεί να επισκεφτεί κάποιος τον Ξηρόκαμπο, ένα παραθαλάσσιο χωριό χτισμένο στο μυχό στενού όρμου, απ' όπου ξεκινούν καΐκια για την Κάλυμνο. Πάνω από τον κόλπο του Ξηρόκαμπου δεσπόζει το Παλιόκαστρο ή κάστρο των Λεπίδων, χτισμένο πάνω στα ερείπια αρχαίας ακρόπολης ενώ λίγο πιο έξω από τον οικισμό είναι χτισμένο το ξωκλήσι της Παναγίας της Καβουρόδαινας. Στο βορειοδυτικό άκρο της Λέρου, βρίσκεται το Παρθέني, ένα μικρό χωριό με μεγάλη όμως ιστορία αφού εδώ εντοπίστηκαν τα πρώτα σημάδια ζωής στο νησί καθώς και ερείπια του ναού της Αρτέμιδος

ΛΕΙΨΟΙ

Οι Λειψοί είναι ένα μικρό ήσυχο νησάκι που βρίσκεται σε απόσταση 11 ν.μ. ανατολικά της Πάτμου και 8 ν.μ. βόρεια της Λέρου. Έχει έκταση 16 τ. χλμ. Οι λιγστοί μόνιμοι κάτοικοί του ασχολούνται με την καλλιέργεια της γης και την αλιεία.

Το νησί παραμένει αναξιοποίητο τουριστικά και διατηρεί την αυθεντική του αιγαιοπελαγίτικη ταυτότητα.

Ο γραφικός οικισμός, με τα κάτασπρα σπίτια εκτείνεται γύρω από το λιμάνι. Στην κεντρική πλατεία λειτουργούν οι ταβέρνες και τα παραδοσιακά καφενεία. Εκεί, ταξιδιώτες και ντόπιοι γίνονται μια παρέα και διασκεδάζουν με νησιώτικη μουσική και απολαμβάνοντας το παραδοσιακό κόκκινο κρασί.

Σημαντικά αξιοθέατα του νησιού αποτελούν οι εκκλησίες του. Κτισμένη πάνω σε ένα ύψωμα δεσπόζει η εκκλησία του Αγίου Ιωάννη που ιδρύθηκε τον 16ο αιώνα. Στο εσωτερικό της φυλάσσεται η εικόνα της Παναγίας της Μαύρης.

Μια άλλη σημαντική εκκλησία των Λειψών είναι η Παναγία του Χάρου που χρονολογείται από τον 17ο αιώνα και πήρε το όνομά της από την εικόνα της Παναγίας που κρατάει στην αγκαλιά της τον αποκαθλωμένο Χριστό. Επίσης, αξίζει να επισκεφθείτε το λαογραφικό – εκκλησιαστικό μουσείο του νησιού.

Οι παραλίες των Λειψών φημίζονται για τα καθαρά κρυστάλλινα νερά τους. Στο νησί θα βρείτε παραλίες με άμμο και βότσαλα. Κοντά στο λιμάνι θα συναντήσετε τις αμμουδιές Λεντούς και Κυρά Βασίλαινα. Νότια του λιμανιού βρίσκεται ο όρμος της Κατσαδιάς, με τη βοτσαλωτή ακτή και στη συνέχειά του η παραλία Χαχλακούρα.

Το Μονοδένδρι είναι η αγαπημένη παραλία των γυμνιστών, ενώ η παραλία του Πλατύ Γιαλού, με τη λευκή αμμουδιά και τα καταγάλανα νερά.

Αξίζει να παρευρεθείτε στη γιορτή του κρασιού που διοργανώνεται κάθε χρόνο στο τέλος του καλοκαιριού. Θα έχετε την ευκαιρία να συμμετάσχετε σε ένα παραδοσιακό γλέντι και να πιείτε άφθονο ντόπιο κρασί.

Οι Λειψοί διαθέτουν ένα φυσικό λιμάνι κατάλληλο για τη στάθμευση ιδιωτικών σκαφών, ενώ υπάρχει και μια μικρή αλλά σύγχρονη και πλήρως εξοπλισμένη μαρίνα.

Οι επιλογές για κολύμβηση, καταδύσεις και ψάρεμα είναι πολλές. Μπορείτε να απολαύσετε το μπάνιο σας στα κρυστάλλινα νερά μιας μικρής "ιδιωτικής" παραλίας και σε μικρούς κολπίσκους. Επίσης, με καΐκια μπορείτε να προσεγγίσετε θαλάσσιες σπηλιές και να δείτε τοπία μοναδικής ομορφιάς.

Γύρω από τους Λειπούς υπάρχουν μικρά ακατοίκητα νησάκια στα οποία βρίσκουν καταφύγιο σπάνια είδη πουλιών. Ανάμεσά τους ξεχωρίζει ο αιγαιόγλαρος. Ένα πανέμορφο και σπάνιο θαλασσοπούλι της Ελλάδας, λευκό με στενές γκριζες φτερούγες, μαύρες στην άκρη και βαθύ κόκκινο ράμφος.

Το νησί προσφέρει και για περιπάτους. Ακολουθείστε το πλακόστρωτο ορεινό "Μονοπάτι της Κοίμησης" μήκος ενός χιλιομέτρου, το οποίο συνδέει δύο εκκλησιές και τις μοναδικές φυσικές καλλονές του νησιού. Βέβαια υπάρχουν κι άλλα φυσικά μονοπάτια – διαδρομές που οδηγούν σε ιστορικά ξωκλήσια και σε βουνοκορφές που η θέα τους φτάνει ως τις Μικρασιατικές ακτές.

ΚΑΣΤΕΛΟΡΙΖΟ

Το Καστελλόριζο, με έκταση 9,5 τ. χλμ., είναι το ανατολικότερο νησί της Ελλάδας. Βρίσκεται δίπλα στα νότια παράλια της Τουρκίας ενώ από τη Ρόδο απέχει 72 ν. μ. και από τον Πειραιά 328 ν. μ. Ο επισκέπτης που θα βρεθεί στο Καστελλόριζο, μπορεί να επισκεφτεί το Καστέλλο Ρόσο, δηλαδή το κόκκινο κάστρο, χτισμένο στο λόφο με τους κόκκινους βράχους, όπου οι Ιππότες του τάγματος του Αγίου Ιωάννη έχτισαν τον 14^ο αιώνα το φρούριό τους. Στο κάστρο στεγάζεται η αρχαιολογική συλλογή του νησιού με ευρήματα ρωμαϊκών, ελληνιστικών και βυζαντινών χρόνων. Στην κορυφή του βουνού Βίγλα, βρίσκεται το Παλαιόκαστρο, η δωρική ακρόπολη, της οποίας και σώζονται σημαντικά τμήματα. Ένα ακόμη αξιοθέατο του νησιού είναι η μητρόπολη, η εκκλησία των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης με γοθικά στοιχεία και κίονες προερχόμενους από το ναό του Απόλλωνα από τα Πάταρα της Λυκίας. Η Γαλάζια Σπηλιά ή Φωκιαλή, είναι μια πανέμορφη σπηλιά στις ακτές του νησιού. Η πρόσβαση σε αυτή γίνεται μόνο τις ημέρες που δεν έχει κύμα και το εσωτερικό της μαγεύει τους επισκέπτες. Τα κοντινά νησάκια Ρω και Στρογγύλη είναι ιδανικά για κολύμπι και ξεκούραση, ενώ για τους πιο... αθλητικούς προσφέρεται η πρόκληση της πεζοπορίας και των θαλασσίων σπορ.

ΜΟΥΣΕΙΟ

Επισκεφθείτε οπωσδήποτε το μικρό μουσείο. Στεγάζεται σε ένα ιστορικό κτίριο το οποίο στην εποχή της Φραγκοκρατίας αποτελούσε τον εξωτερικό προμαχώνα του Κάστρου. Στις αίθουσές του μπορείτε να μάθετε για την ιστορία του νησιού. Τα εκθέματά του περιλαμβάνουν αρχαιολογικά ευρήματα από τον 4ο αι. π.Χ, τοιχογραφίες του 17ου αι. και παραδοσιακές στολές και είδη λαϊκής τέχνης. Αυτό που μας έκανε εντύπωση είναι ότι το μουσείο δεν έχει εισιτήριο ούτε καν ένα συμβολικό τίμημα προκειμένου να συντηρείται αυτός ο εξαιρετικός χώρος με την περιποιημένη αυλή.

ΚΑΣΣΟΣ

Η Κάσσος είναι ένα ήσυχο και φιλόξενο νησί με λίγο τουρισμό. Οι λίγοι τουρίστες που την επισκέπτονται αναζητούν την απόλυτη ησυχία και την ελευθερία να εξερευνήσουν το νησί στο δικό τους ρυθμό. Η Κάσσος είναι ένα νησί με πολλές παλιές εκκλησίες, σπηλιές και πανέμορφη φύση που περιμένουν να ανακαλυφθούν από τους λάτρεις της εξερεύνησης. Έχει λιγοστό πληθυσμό (περίπου 1500 μόνιμοι κάτοικοι-κυρίως ναυτικοί) που ζουν κυρίως στο Φρυ. Θα κολυπήσετε γύρω απ' το λιμάνι του Φρυ, και στις παραλίες του Εμπορίου και της Κοφτερής. Αν έρθετε τη

σωστή στιγμή, μην παραλείψετε να παρευρεθείτε σε τοπικό γάμο και γλέντι - αξίζει τον κόπο γιατί γίνονται ακόμα με τον παραδοσιακό τρόπο.

Η Κάσσος βρίσκεται στο νοτιότερο άκρο του Ανατολικού Αιγαίου, ανάμεσα στη Κρήτη (μόλις 27 ν.μ. από αυτήν) και τη Κάρπαθο. Έχει έκταση 64 τ.χ. και πληθυσμό 1088 κατοίκους. Είναι ορεινή και βραχώδης, με λίγες καλλιεργήσιμες εκτάσεις. Στα βουνά του νησιού συναντά κανείς σπάνια αγριολούλουδα και πουλιά. Έχει εύκρατο και υγιεινό κλίμα. Συστάδες βραχονησίδων και βράχων βρίσκονται γύρω από αυτήν. Έχει αρχαιότατη ιστορία. Ακολουθεί τις ιστορικές τύχες της γειτονικής Καρπάθου καθώς και τη Κρήτης και συχνά δέχεται τις επιδρομές πειρατών.

Στα χρόνια της ελληνικής επανάστασης είχε 12.000 κατοίκους. Είναι νησί με λαμπρές ναυτικές παραδόσεις. Έχει πέντε οικισμούς : το Φρυ, την Αγία Μαρίνα, το Αρβανιτοχώρι, το Πόλι και τη Παναγία που αποτελούν το δήμο Κάσσου, ο οποίος υπάγεται διοικητικά στην επαρχία Καρπάθου.

Η πρωτεύουσα Φρυ είναι και το μοναδικό λιμάνι του νησιού. Πλάι στο λιμάνι για τα καράβια είναι το μικρό λιμανάκι της Μπούκας, γεμάτο βάρκες και ψαροκάϊκα. Κοντά στο Φρυ βρίσκεται ο Εμπορείος, όπως λέγεται το παλιό λιμάνι με τα ωραία παλιά πετρόχιστα σπίτια και την εκκλησία της Γέννησης της Θεοτόκου. 2 χλμ από την Αγία Μαρίνα βρίσκεται η σπηλιά Σελλάϊ με βάθος 30μ και πλάτος 8μ μέσα στην οποία θα θαυμάσετε πανέμορφους σχηματισμούς σταλακτιτών.

Η Κάσσος έχει τις ωραίες παραλίες του Φρυ, Εμποριού, Αμμουδάς καθώς και την πανέμορφη παραλία στο νησάκι της Αρμαθιάς.

Η Κάσσος αναφέρετε για πρώτη φορά στην Ιλιάδα του Ομήρου όταν οι Έλληνες πήγαν στον Πόλεμο της Τροίας. Το νησί ονομαζόταν Άμφι, Άκμη και Αστραβή. Το όνομα Κάσσος σύμφωνα με την παράδοση ανήκε στον πρώτο κάτοικο του νησιού που ήταν ένα πρίγκιπας από την Κρήτη. Αυτό αποδεικνύει ότι οι Μίωες ήταν οι πρώτοι που κατέκτησαν το νησί. Τον 8ο αιώνα π.Χ. το νησί κατακτήθηκε από την Ρόδο και 300 χρόνια αργότερα έγινε μέλος της Αθηναϊκής Συμμαχίας στον πόλεμο κατά των Περσών.

Κατά το Μεσαίωνα η Κάσσος κατακτήθηκε από τους Ενετούς. Τον 18ο αιώνα κατά τη διάρκεια του Τουρκικού ζυγού η Κάσσος ήταν ξακουστή για τον μεγάλο και σημαντικό εμπορικό της στόλο. Ο οποίος στόλος έπαιξε πολύ σημαντικό ρόλο στη Επανάσταση του 1821 εφόσον η Κάσσος συμμετείχε σε αυτήν με 80 καράβια. Δυστυχώς όμως οι περισσότεροι κάτοικοι του νησιού εξαφανίστηκαν είτε

πολεμώντας τους Τούρκους είτε από τις σφαγές που έκαναν οι Τούρκοι. Το 1921 κατέκτησαν το νησί οι Ιταλοί. Η Κάσος απελευθερώθηκε οριστικά το 1948 οπότε και ενσωματώθηκε μαζί με όλα τα άλλα Δωδεκάνησα στο νεοσύστατο Ελληνικό Κράτος.

Το νησί κατοικείται από τα αρχαία χρόνια και κατά την περιήγησή σας, σ' αυτό θα δείτε σημαντικά ιστορικά μνημεία, εκκλησίες και μοναστήρια που αποκαλύπτουν πτυχές της πορείας του νησιού στο χρόνο.

Εκτός όμως από τα αρχαιολογικό και ιστορικό ενδιαφέρον, το νησί μαγεύει τους επισκέπτες του και με τις φυσικές του καλλονές. Βραχώδη τοπία που μαγνητίζουν τη ματιά, δαντελωτές ακτές και βαθυγάλαζα νερά, γραφικοί παραδοσιακοί οικισμοί. Όλα μαζί δημιουργούν μια υπέροχη εικόνα που σα πίνακας ζωγραφικής, κερδίζει το θαυμασμό όσων την αντικρίζουν και σεργιανίζουν στους δρόμους.

Το νησί δεν έχει κορεστεί ακόμη από τη τουριστική κίνηση, γι' αυτό και διατηρεί ακόμη το νησιώτικο χρώμα του. Οι περισσότεροι επισκέπτες του νησιού μένουν στο Φρυ, την πρωτεύουσα του νησιού, που είναι και η πιο ανεπτυγμένη τουριστικά.

Γενικά στο τομέα της διαμονής η Κάσος ικανοποιεί τις απαιτήσεις όλων των επισκεπτών της καθώς διαθέτει ξενοδοχεία όλων των κατηγοριών και πολλά ενοικιαζόμενα δωμάτια. Στο τομέα της διασκέδασης, θα σας μείνουν αξέχαστες οι βραδιές στα ταβερνάκια του νησιού με τους παραδοσιακούς οργανοπαίχτες να παίζουν γνώριμες μελωδίες και να σας ταξιδεύουν στα μονοπάτια του ονείρου....

ΚΑΡΠΑΘΟΣ

Η Κάρπαθος είναι ένα ορεινό νησί των Δωδεκανήσων (το δεύτερο σε μέγεθος), βρίσκεται ανάμεσα στη Ρόδο και την Κρήτη και απέχει από τον Πειραιά 242 ναυτικά μίλια ή αλλιώς 18-20 ώρες. Πρωτεύουσα του νησιού είναι τα Πηγάδια, με τα νεόκτιστα σχεδόν στο σύνολό τους σπίτια, χτισμένα στους πρόποδες της Καλολίμνης (υψόμετρο 1215 μ.). Ο επισκέπτης δεν πρέπει να παραλείψει να επισκεφτεί την αρχαία ακρόπολη του Ποσειδίου, ενώ δίπλα στην πόλη εκτείνεται μια μεγάλη παραλία που προσφέρεται με τα καθαρά νερά της για κολύμπι και θαλάσσια σπορ. Μπορεί, επίσης, με καΐκι να πάει στις όμορφες και οργανωμένες παραλίες της Κυρα-Παναγιάς και του Αγ. Νικολάου ή στην πιο ερημική Απέλλα.

Για να χαρεί όμως κανείς πραγματικά την Κάρπαθο θα πρέπει να έχει στη διάθεσή του χρόνο και αυτοκίνητο 4x4, ώστε να επισκεφτεί τις πανέμορφες δυσπρόσιτες γωνιές της. Το λιγότερο που μπορεί να κάνει όμως είναι: να εξορμήσει στη Σπόα, διασχίζοντας μια πευκόφυτη περιοχή με ρεματιές, να «πεταχτεί» ως το χωριό Στές, με τα άφθονα τρεχούμενα νερά του. Οπωσδήποτε να περιηγηθεί το χωριό Όλυμπος, ένα μοναδικό λαογραφικό μουσείο in vivo, με την παράδοση ολοζώντανη-καθημερινή πραγματικότητα.

Η Κάρπαθος είναι το νησί με τις μεγαλύτερες αντιθέσεις. Οι εναλλαγές των τοπίων της από βουνά – άλλα καταπράσινα και άλλα βραχώδη – σε πεδιάδες, κοιλάδες, ατέλειωτες αμμουδιές, κολπίσκους και λιμανάκια, εντυπωσιάζει κάθε επισκέπτη. Το ίδιο και οι γραφικοί οικισμοί με την παραδοσιακή αρχιτεκτονική που

δημιουργούν ένα αρμονικό σύνολο με την υπέροχη φύση που τους περιβάλλει. Μα αυτό που χαρακτηρίζει την Κάρπαθο είναι οι άνθρωποί της. Πιστοί στα ήθη και στα έθιμα των προγόνων τους, δίνουν την εντύπωση ότι το ρολόι του χρόνου έχει σταματήσει από καιρό και το νησί. Είναι χαρακτηριστικό ότι οι Καρπαθιώτες κυρίως της ενδοχώρας ντύνονται ακόμη με τις παραδοσιακές τους φορεσιές σε κάθε πολιτιστική εκδήλωση.

Η Κάρπαθος είναι το δεύτερο σε μέγεθος νησί της Δωδεκανήσου και το νοτιότερο του συμπλέγματος. Έχει έκταση 301 τ. χλμ. και βρίσκεται ανάμεσα στη Ρόδο και στη Κρήτη. Είναι ένα ορεινό νησί, με χαρακτηριστικό στενόμακρο σχήμα.

Τα χωριά του είναι κτισμένα στις καταπράσινες πλαγιές των βουνών του ή γύρω από τα γραφικά λιμανάκια.

Τα τελευταία χρόνια η Κάρπαθος “ανακαλύφθηκε” τουριστικά και το νησί άρχισε να αναπτύσσει τις τουριστικές του υποδομές.

Σήμερα, η Κάρπαθος αποτελεί έναν ιδανικό ταξιδιωτικό προορισμό για όσους επιζητούν ένα ήσυχο νησί για τις διακοπές τους. Προσφέρει ηρεμία και ξεκούραση στις παραδεισένιες ομορφιές του, γνωριμία με την ιστορία και τη παράδοση του τόπου και φυσικά ευκαιρίες για διασκέδαση με παραδοσιακή μουσική, χορούς και τραγούδια που θα χαραχθούν στη μνήμη σας με ανεξίτηλα χρώματα κι η θύμησή τους θα ομορφαίνει τις κρύες χειμωνιάτικες βραδιές σας.

ΑΓΑΘΟΝΗΣΙ

Το Αγαθονήσι είναι το βορειότερο νησί του συμπλέγματος των Δωδεκανήσων. Απέχει 36 ν.μ. από την Πάτμο και μόλις 8 ν.μ. από τις Μικρασιατικές ακτές.

Είναι ένα νησί με παρθένες ομορφιές και τρεις μικρούς γραφικούς οικισμούς, στο οποίο μπορείτε να ζήσετε από κοντά την αυθεντική νησιώτικη ζωή. Οι κάτοικοι ιδιαίτερα φιλικοί και εγκάρδιοι, θα σας θυμίσουν τι σημαίνει ελληνική φιλοξενία. Το Αγαθονήσι έχει τρεις οικισμούς. Τον Άγιο Γεώργιο που είναι και το λιμάνι, το Μεγάλο και το Μικρό Χωριό.

Το νησί κατοικείται από τα αρχαία χρόνια. Είναι χαρακτηριστικό ότι το μήκος των ακτών του Αγαθονησίου φτάνει τα 32 χλμ. Μικροί όρμοι, απάνεμα λιμανάκια και χρυσαφένιες αμμουδιές συνθέτουν το παζλ των πανέμορφων παραλιών του νησιού με τα κρυστάλλινα νερά.

ΑΡΚΟΙ

Οι Αρκοί είναι το μεγαλύτερο νησί από τη συστάδα των μικρών νησιών και βραχονησίδων που βρίσκονται στα βόρεια των Λειψών. Είναι ένα απομονωμένο και ερημικό νησάκι που προσφέρετε ως “καταφύγιο” για όσους επιθυμούν πλήρη αποτοξίνωση από τους ρυθμούς της πόλης.

Ο μοναδικός οικισμός του νησιού είναι κτισμένος κατά μήκος του λιμανιού και αριθμεί λιγότερους από 100 μόνιμους κατοίκους. Όσο για το γραφικό λιμανάκι του, βρίσκεται στο βάθος ενός ασφαλούς κόλπου και στην είσοδό του συναντάμε αρκετές βραχονησίδες.

Αξίζει να επισκεφθείτε τους Αρκούς είτε στα πλαίσια μιας ημερήσιας εκδρομής είτε για ολιγοήμερες διακοπές και να γνωρίσετε το γαλήνιο πρόσωπο των Δωδεκανήσων. Θα κολυμπήσετε σε υπέροχες παραλίες και με το καΐκι θα γνωρίσετε κάνοντας το γύρω του νησιού και αγκυροβολώντας στα ερημικά νησάκια απίστευτες ομορφιές.

Όπως, στη νησίδα Μαράθι ή Μαραθονήσι με την όμορφη αμμουδιά και το εκπληκτικό περιβάλλον.

ΧΑΛΚΗ

Η Χάλκη είναι ένα από τα πιο ορεινά και μικρά νησιά των Δωδεκανήσων (με έκταση μόλις 28 τ. χλμ.) Βρίσκεται δυτικά της Ρόδου και απέχει από τη Σκάλα Καμείρου 3,5 ναυτικά μίλια. Οι λιγοστοί κάτοικοι του νησιού είναι συγκεντρωμένοι στο λιμάνι, το Νημποριό. Το μέρος όμως που «κλέβει» τις εντυπώσεις είναι το παλιό Χωριό, με τα απομεινάρια της αρχαίας ακρόπολης και του μεσαιωνικού κάστρου. Κάθε χρόνο η Χάλκη γίνεται τόπος συνάντησης των νέων απ' όλο τον κόσμο, που διοργανώνουν πολιτιστικές εκδηλώσεις, στέλνοντας το μήνυμα της ειρήνης και της φιλίας.

Ο επισκέπτης της Χάλκης, όμως, έχει την ευκαιρία να χαρεί αμμόδεις-όμορφες παραλίες, πεντακάθαρα νερά και τη φιλοξενία των κατοίκων της. Δεν πρέπει να παραλείψει να επισκεφθεί το Καμένο Σπήλαιο, που βρίσκεται λίγο έξω απ' το χωριό και το κάστρο των Ιπποτών του Αγ. Ιωάννη, καθώς και την παραλία Δυο Γιαλοί στη βόρεια πλευρά του νησιού. Το νησάκι Αλίμια, μεταξύ της Χάλκης και της Ρόδου, προσφέρεται για ημερήσια εκδρομή. Το ταξίδι διαρκεί μόλις μισή ώρα και αποζημιώνει τον επισκέπτη με τον πευκόφυτο όρμο του και τα δυο γραφικά εκκλησάκια του Αγ. Γεωργίου και του Αγ. Μηνά.

ΤΗΛΟΣ

Νότια της Νισύρου βρίσκεται το μικρό νησί της Τήλου που παρουσιάζει εξαιρετικό αρχαιολογικό ενδιαφέρον αφού εδώ έζησε, πριν από 6 εκατομμύρια χρόνια, ένα είδος προϊστορικών ελεφάντων που εξελίχθηκαν σε νάνους όταν η Ελλάδα αποκόπηκε από την Ασία. Η Τήλος με την παρθένα φύση, την γραφικότητα των οικισμών και της και τα ενδιαφέροντα μνημεία της προσφέρεται για εναλλακτικές διακοπές μακριά από τη βοή των τουριστικών νησιών. Οι φυσιολάτρες θα μαγευτούν από τα δεκάξι διαφορετικού τύπου οικοσυστήματα που συνδέονται με ένα δίκτυο μονοπατιών. Εκεί προστατεύονται σπάνια πουλιά και φυτά ενώ οι κοιλάδες και οι πλαγιές πλημμυρίζουν από κηπευτικά, αγριολούλουδα, πυκνά δάση και τρεχούμενα νερά. Η ανάπτυξη του οικοτουρισμού σε αυτό το πλούσιο οικοσύστημα είναι ένας εφικτός στόχος για αυτό το άγνωστο στους πολλούς νησί.

Αξιοθέατα:

Πρωτεύουσα του νησιού είναι το Μεγάλο Χωριό, χτισμένο στην ενδοχώρα και στη βάση ενός λόφου όπου στέκει το κάστρο που πήρε τη θέση της αρχαίας ακρόπολης. Στο μουσείο του χωριού θα δούμε τα οστά των ελεφάντων τα οποία ανακαλύφθηκαν στο Σπήλαιο του Χαρχαδιού. Δίπλα στον οικισμό του λιμανιού σώζονται τα μεσαιωνικά ερείπια του κάστρου της Αγριοσυκιάς καθώς και η Παναγιά η Πολίτισσα-Μισόσκαλι. Το πιο ενδιαφέρον αξιοθέατο του νησιού είναι το ακατοίκητο Μικρό Χωριό με τα στενά σοκάκια τα πετρόχιστα σπίτια, τα ερείπια μεσαιωνικού κάστρου και τις εκκλησίες της Τίμιας Ζώνης και του Σωτήρα.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Την τελευταία δεκαετία, 1995-2004, οι τουριστικές εισπράξεις από το εξωτερικό παρουσίασαν εντυπωσιακή άνοδο στην Ελλάδα, αφού αυξήθηκαν σωρευτικά κατά 134,4% πάνω από τον πληθωρισμό, έναντι 44% αντίστοιχης αύξησης της συνολικής εγχώριας οικονομικής δραστηριότητας (ή ΑΕΠ). Ως αποτέλεσμα, οι τουριστικές εισπράξεις από το εξωτερικό έφτασαν το 2004 στο 6,2% του ΑΕΠ από 3,5% το 1995, ενώ ο λόγος των εισπράξεων από ξένους τουρίστες στην Ελλάδα προς τα αντίστοιχα έξοδα των Ελλήνων τουριστών στο εξωτερικό αυξήθηκε από 3,1 το 1995 στο 4,5 το 2004. Οι κάτοικοι εξωτερικού ξοδεύουν στη χώρα μας υπέρ-τετραπλάσια ποσά από αυτά που ξοδεύουν οι κάτοικοι της Ελλάδας στο εξωτερικό.

Στοιχείο αισιοδοξίας για τη συνέχιση της δυναμικής πορείας του τουρισμού στη χώρα μας αποτελεί το γεγονός ότι ο τουρισμός είναι αγαθό πολυτελείας, που σημαίνει ότι όσο το παγκόσμιο βιοτικό επίπεδο αυξάνεται, οι τουριστικές δαπάνες αυξάνονται με ακόμα μεγαλύτερους ρυθμούς. Στη δεκαετία του 1980 οι εισπράξεις των χωρών της υφελίου από τον εισερχόμενο τουρισμό αποτελούσαν το 1% της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας και σήμερα, που το παγκόσμιο βιοτικό επίπεδο είναι πολύ υψηλότερο, αποτελούν το 1,5%. Στην Ελλάδα παρατηρείται το ίδιο φαινόμενο: Στοιχεία από την πρόσφατη Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών του 2004-5, δείχνουν ότι για κάθε ποσοστιαία μονάδα αύξησης του συνολικού εισοδήματος των ελληνικών νοικοκυριών, οι δαπάνες τουρισμού-αναψυχής αυξάνονται πάνω από μία ποσοστιαία μονάδα, κατά 1,6%. Κατά συνέπεια, με τη διαρκή αύξηση του ελληνικού και του παγκόσμιου βιοτικού επιπέδου, ο εγχώριος και δυνητικά ο εισαγόμενος τουρισμός θα αποκτά όλο και μεγαλύτερο ειδικό βάρος στην ελληνική οικονομία.

ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ομάδα I: Περιλαμβάνει αποκλειστικά τη Ρόδο, δεδομένων των σημαντικών αποκλίσεων που αφορούν τα κριτήρια της έκτασης, του πληθυσμού, του είδους των τουριστικών μονάδων (μέγεθος και εύρος εξυπηρετήσεων).

Ομάδα II: Κως, Θήρα, Μύκονος. Νησιά με κύριο χαρακτηριστικό το δυναμισμό τους στον τουρισμό, με υψηλό αριθμό επισκεπτών αλλά όχι απαραίτητα παρεμφερές πληθυσμιακό μέγεθος και εμφάνιση έντονων στοιχείων κορεσμού.

Ομάδα III: Άνδρος, Κέα, Κύθνος, Σύρος, Τήνος. Κοινό χαρακτηριστικό όλων των νησιών αποτελεί η έντονη πίεση για παραθεριστική κατοικία (εξυπηρέτηση μητροπολιτικής Περιφέρειας Αττικής) και εσωτερικό τουρισμό. Κατά τα λοιπά η Σύρος διαφοροποιείται λόγω του ρόλου της ως διοικητικού κέντρου της Περιφέρειας και των χαρακτηριστικών αστικής ανάπτυξης, τα οποία αντανakλώνται στον πληθυσμιακό της μέγεθος.

Ομάδα IV: Κάλυμνος, Κάρπαθος, Λέρος, Πάτμος, Αμοργός, Ιός, Μήλος, Νάξος, Σέριφος, Σίφνος. Νησιά τα οποία χαρακτηρίζονται από δυναμική στον πληθυσμό, περιβαλλοντικές πιέσεις, ελλείψεις σε βασικούς πόρους (π.χ. υδατικούς) και πολύμορφη τουριστική ανάπτυξη σε ό,τι αφορά το είδος των καταλυμάτων (τάξη, κατηγορία, επίσημες- παράνομες κλίνες). Επίσης, εντοπίζονται δυνατότητες ελέγχου του προσανατολισμού της τουριστικής δραστηριότητας.

Ομάδα V: Αγαθονήσι, Αστυπάλαια, Κάσος, Λειψοί, Μεγίστη, Νίσυρος, Τήλος, Ανάφη, Δονούσα, Ηράκλεια, Κουφονήσι, Σίκινος, Σχοινούσα, Φολέγανδρος. Στην ομάδα αυτή εντάσσονται νησιά με μικρότερο εδαφικό και πληθυσμιακό μέγεθος, τα οποία μέχρι πρόσφατα εξασφάλιζαν σχετικά υψηλό βαθμό αυτάρκειας βασιζόμενης στην αγροτική οικονομία. Το δεύτερο χαρακτηριστικό τους σταδιακά ανατρέπεται ενώ αυξάνεται η ζήτηση για μικρές τουριστικές μονάδες και ενοικιαζόμενα δωμάτια.

Στο σύνολο τους παρουσιάζουν αυξημένες ανάγκες συμπλήρωσης / βελτίωσης των τεχνικών και κοινωνικών υποδομών, με έμφαση σ' αυτές που σχετίζονται με την προσπελασιμότητα.

Ομάδα VI: Αρκοί, Μαράθι, Τέλενδος, Ψέριμος, Σύμη, Χάλκη, Αντίπαρος, Θηρασία, Κίμωλος. Περιλαμβάνει νησιά με ισχυρές σχέσεις με παρακείμενα δυναμικότερα ή ιδιαίτερα ανεπτυγμένα νησιά. Παρά τις επιμέρους διαφοροποιήσεις, η τουριστική τους ανάπτυξη είναι άμεσα συσχετισμένη με την εκτόνωση σημαντικών οικιστικών κέντρων και την «υπερχείλιση» του ρεύματος που προσελκύουν καθιερωμένοι τουριστικοί προορισμοί.

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Εξέταση εναλλακτικών σεναρίων

Για τον καθορισμό της στρατηγικής για την προώθηση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου η μελέτη διαπραγματεύεται στη συνέχεια δύο σενάρια. Πρόκειται για το σενάριο των τάσεων (ουσιαστικά, για τη συνέχιση της «ως έχει» τουριστικής ανάπτυξης), οι αναμενόμενες επιπτώσεις του οποίου παρουσιάζονται σε μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση και το σενάριο «αιφφορικής» ανάπτυξης του τουρισμού στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου.

• Σενάριο των τάσεων

Εξετάζονται οι επιπτώσεις της συνέχισης της «ως έχει» τουριστικής ανάπτυξης στις υποδομές, το περιβάλλον και τους πόρους της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Πιο συγκεκριμένα, εξετάζονται οι επιπτώσεις στις εξής κατηγορίες υποδομών: οδικό δίκτυο, εμπορικό ή τουριστικό λιμάνι, αεροδρόμιο - ελικοδρόμιο, υποδομές φιλοξενίας, εστίασης, υγείας, πολιτισμού (μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι,

μουσεία, πολιτιστικά και πνευματικά κέντρα), υποδομές ύδρευσης, ενέργειας, τηλεπικοινωνιών, αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων, διαχείρισης απορριμμάτων και υποδομές από τις οποίες εξαρτάται η παροχή τουριστικών υπηρεσιών υψηλής ποιότητας.

Όσον αφορά στο περιβάλλον και τους πόρους, εξετάζονται οι επιπτώσεις υλοποίησης του σεναρίου στη γεωργική γη, τους διαθέσιμους υδατικούς πόρους, τη γεωμορφολογία, το ανάγλυφο και το τοπίο, τις δασικές εκτάσεις, την αρχιτεκτονική κληρονομιά και τη φυσιογνωμία των οικισμών, τον τοπικό πολιτισμό / κουλτούρα, τη βιοποικιλότητα και το συνολικό τοπικό οικονομικό όφελος.

Η εξέταση και αξιολόγηση των επιπτώσεων που αναμένονται στις παραπάνω κατηγορίες εξαιτίας της συνέχισης της «ως έχει» τουριστικής ανάπτυξης, γίνεται για καθεμία από τις έξι προεκτεθείσες κατηγορίες νησιών, ως προς δε το χρονικό ορίζοντα, σε μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση. Το είδος των επιπτώσεων (αρνητικές, μηδενικές, θετικές) χαρακτηρίζεται με τα σύμβολα «-», «0» και «+».

ΠΙΝΑΚΑΣ: Αξιολόγηση επιπτώσεων στο "σενάριο των τάσεων"

ΥΠΟΔΟΜΕΣ	ΟΜ. I		ΟΜ II		ΟΜ III		ΟΜ IV		ΟΜ V		ΟΜ VI	
ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ	+	+	+	+	-	0	-	0	-	0	-	0
ΛΙΜΑΝΙ	-	-	+	-	0	0	-	0	-	0	-	0
ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ	0	0	+	0	0	-	0	+	-	0	-	0
ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ	0	+	0	+	-	0	-	0	-	0	-	0
ΕΣΤΙΑΣΗΣ	0	+	0	+	-	0	-	0	-	0	-	0
ΥΓΕΙΑΣ	0	-	0	-	-	-	-	0	-	0	-	0
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	-	0	0	+	0	+	-	0	-	0	-	0
ΥΔΡΕΥΣΗΣ	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	0	+	0	+	-	0	-	0	-	0	-	0
ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0	-	0
ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0
ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	-	-	0	-	-	0	-	0	-	0	-	0
ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	+	+	+	+	-	0	-	0	-	0	-	0

ΠΙΝΑΚΑΣ : Αξιολόγηση επιπτώσεων στο "σενάριο των τάσεων"

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΟΜ I		ΟΜ II		ΟΜ III		ΟΜ IV		ΟΜ V		ΟΜ VI	
ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΓΗ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ΝΕΡΟ	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ΔΑΣΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΤΟΠΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΟΦΕΛΟΣ	+	0/-	+	0/-	+	0/-	+	0/-	+	0/-	+	0/-

Είδος των επιπτώσεων: (+), (-), (0)

Πηγή: Επεξεργασία Ομάδας Μελέτης / ΕΝνίPI-AN - Γ. Θ. Τσεκούρας & Συν/τες

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, η Ομάδα I περιλαμβάνει αποκλειστικά τη Ρόδο, στην οποία έχουν πραγματοποιηθεί τεράστιες επενδύσεις στον τομέα του τουρισμού και έχει δημιουργηθεί ισχυρή αναπτυξιακή ροπή. Οι επιπτώσεις της συνέχισης της «ως έχει» τουριστικής ανάπτυξης στη Ρόδο αναμένονται κατά κύριο λόγο μηδενικές ή θετικές στον τομέα των υποδομών. Εξαιρείται το λιμάνι που θα δεχθεί ισχυρή πίεση λόγω της συνεχώς αυξανόμενης κίνησης, καθώς και οι εγκαταστάσεις διαχείρισης απορριμμάτων (σε μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση), οι υποδομές υγείας μακροπρόθεσμα, πολιτισμού, ύδρευσης και αποχέτευσης - επεξεργασίας λυμάτων μεσοπρόθεσμα. Σημαντικά χειρότερη αναμένεται η εικόνα όσον αφορά το κεφάλαιο «περιβάλλον και πόροι», ενώ το συνολικό τοπικό οικονομικό όφελος αναμένεται σε μεσοπρόθεσμη βάση θετικό με πτωτικές τάσεις σε μακροπρόθεσμη βάση, λόγω της επιδείνωσης της κατάστασης του φυσικού και πολιτισμικού κεφαλαίου.

Τα νησιά της Ομάδας II χαρακτηρίζονται κυρίως από το δυναμισμό τους στον τομέα του τουρισμού, με υψηλό αριθμό επισκεπτών αλλά όχι απαραίτητα παρεμφερές πληθυσμιακό μέγεθος και εμφάνιση έντονων στοιχείων κορεσμού. Οι επιπτώσεις της συνέχισης της «ως έχει» τουριστικής ανάπτυξης στις υποδομές αναμένονται κατά κύριο λόγο θετικές ή μηδενικές. Μακροπρόθεσμα αναμένονται αρνητικές επιπτώσεις στις λιμενικές υποδομές, στις υποδομές υγείας και διαχείρισης απορριμμάτων. Ιδιαίτερα προβληματική για το κοντινό μέλλον αναμένεται η κατάσταση στους τομείς της ύδρευσης και της αποχέτευσης -επεξεργασίας λυμάτων. Ιδιαίτερα αρνητική αναμένεται να είναι μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα η εικόνα του περιβάλλοντος και των πόρων, με την εξαίρεση στον τομέα της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς -φυσιογνωμίας (μηδενική αναμενόμενη επίπτωση μακροπρόθεσμα). Το συνολικό τοπικό οικονομικό όφελος αναμένεται σε μεσοπρόθεσμη βάση θετικό αλλά σε μακροπρόθεσμη βάση μηδενικό ή και αρνητικό λόγω της επιδείνωσης της κατάστασης του φυσικού και πολιτισμικού κεφαλαίου.

Στα νησιά της ομάδας III η εικόνα έχει ανατραπεί, καθώς η μόνη θετική επίπτωση που αναμένεται στον τομέα των υποδομών, είναι, σε μακροπρόθεσμη βάση, στην περιοχή του πολιτισμού. Ως προς το περιβάλλον, τους πόρους και το συνολικό τοπικό οικονομικό όφελος, δεν επισημαίνεται ουδεμία διαφοροποίηση σε σχέση με την προηγούμενη ομάδα νησιών.

Όσον αφορά τις υποδομές των νησιών της ομάδας IV, η μόνη θετική επίπτωση που αναμένεται, εντοπίζεται στις υποδομές αερομεταφορών, σε μακροπρόθεσμη βάση. Καμία διαφορά δεν αναμένεται στο επόμενο κεφάλαιο, σε σχέση με την προηγούμενη ομάδα.

Στις ομάδες νησιών V και VI δεν αναμένεται καμία θετική επίπτωση στον τομέα των υποδομών. Σε όλες τις κατηγορίες υποδομών αναμένονται αρνητικές επιπτώσεις μεσοπρόθεσμα και μηδενικές επιπτώσεις μακροπρόθεσμα. Στον τομέα του περιβάλλοντος, των πόρων και του συνολικού τοπικού οικονομικού οφέλους δεν αναμένονται επιπτώσεις διαφορετικές από εκείνες που έχουν παρουσιασθεί για τις προηγούμενες ομάδες.

• Σενάριο της αειφορικής ανάπτυξης

Έχουν διαπιστωθεί οι ως επί το πλείστον αρνητικές επιπτώσεις του μέχρι σήμερα ακολουθούμενου μοντέλου τουριστικής ανάπτυξης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου. Σύμφωνα και με τα προεκτεθέντα, η συνέχιση του μοντέλου αυτού αναμένεται να έχει κυρίως αρνητικές επιπτώσεις τόσο στις υποδομές όσο και κυρίως στον κρίσιμο τομέα του περιβάλλοντος και των πόρων. Βεβαίως, οι αναμενόμενες επιπτώσεις διαφοροποιούνται από νησί σε νησί και μεταξύ των ομάδων νησιών. Αναλόγως του μεγέθους κάθε νησιού διαφέρει και ο απαιτούμενος για την εμφάνιση αυτών των επιπτώσεων χρόνος (στα μικρότερα νησιά, οι δυσλειτουργίες, τα προβλήματα και οι αρνητικές επιπτώσεις του ως άνω μοντέλου ανάπτυξης εμφανίζονται συντομότερα).

Είναι προφανές ότι στην περίπτωση μίας παρόμοιας με την παραπάνω ανάλυσης και παρουσίασης ως προς τις επιπτώσεις της εφαρμογής ενός μοντέλου αειφορικής ανάπτυξης του τουρισμού στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, θα εμφανιζόταν μία κατά κύριο λόγο ή καθ' όλα θετική εικόνα (πράγμα που είναι και το επιθυμητό) και για το λόγο αυτό παρέλκει η εμφάνιση ενός παρόμοιου πίνακα επιπτώσεων για το μοντέλο αυτό.

Ένα σενάριο αειφορικής ανάπτυξης του τουρισμού στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου πρέπει να διαθέτει κάποια βασικά χαρακτηριστικά και να κινείται προς τις κατευθύνσεις που παρουσιάζονται στη συνέχεια:

1. Εκπαίδευση - κατάρτιση των επιχειρηματιών και των εργαζομένων στον τομέα του τουρισμού.
2. Συμφωνίες μεταξύ α) φορέων του Δημοσίου - επιχειρηματιών και β) ομάδων επιχειρηματιών για τη βελτίωση και προώθηση του τουριστικού προϊόντος.
3. Διεθνείς διαφημιστικές εκστρατείες με έμφαση στην παράμετρο της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών.
4. Έλεγχος της τήρησης των προδιαγραφών για τη λειτουργία των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών (μεταφορών -επικοινωνιών, φιλοξενίας, εστίασης).
5. Ανάπτυξη μηχανισμού λήψης και επεξεργασίας σχολίων, παραπόνων,

προτάσεων, υποδείξεων, που υποβάλλονται από τους τουρίστες και ανάλογη δράση για την επανάταξη των προβλημάτων.

6. Αύξηση και βελτίωση της τοπικής παραγωγής.

7. Βελτίωση των υποδομών περίθαλψης και πρόνοιας.

8. Προστασία και ανάδειξη του τοπικού πολιτισμού ως διαθέτοντος "αυθυπαρξία" και "αυταξία". Αποφυγή φαινομένων φολκλόρ και "καρικατούρας".

9. Πολλαπλές δράσεις για την προστασία του συστήματος πολιτισμικών / κοινωνικών αξιών.

10. Καθορισμό με λεπτομερή τρόπο / εξειδίκευση των κατάλληλων δεικτών της "φέρουσας ικανότητας" ανά νησί ή ομάδα νησιών.

11. Καθορισμό του επιτρεπόμενου μεγέθους, αριθμού και δυναμικότητας τουριστικών μονάδων σε επίπεδο οικισμού.

12. Καθορισμό του επιτρεπόμενου αριθμού εστιατορίων, καφεζαχαροπλασθειών, μπαρ κ.α. ανά οικισμό.

13. Ολοκλήρωση των απαιτούμενων έργων συγκοινωνιακής υποδομής, μεγέθους ανάλογου με το επιθυμητό είδος και μέγεθος ανάπτυξης ανά νησί.

14. Ρύθμιση της σχέσης των πληθυσμιακών μεγεθών μονίμων κατοίκων -επισκεπτών κατά τη διάρκεια του έτους.

15. Ρύθμιση της σχέσης των πληθυσμιακών μεγεθών μονίμων κατοίκων -μη ντόπιων εργαζομένων κατά τη διάρκεια του έτους.

16. Καθορισμό χρήσεων γης και όρων και περιορισμών δόμησης στις εκτός σχεδίου και εκτός οικισμών περιοχές. Η διατήρηση των μέχρι σήμερα "ανέπαφων" από τη δόμηση περιοχών, η διαφύλαξη της γεωργικής γης, η προστασία του τοπίου, αποτελούν βασικούς στόχους αλλά και προϋποθέσεις εφαρμογής και υλοποίησης του σεναρίου.

17. Καθορισμό χρήσεων γης και όρων και περιορισμών δόμησης εντός των οικισμών, με προτεραιότητα σε όσους δέχονται ήδη σημαντικές πιέσεις. Απαιτούνται ο έλεγχος της ανοικοδόμησης με ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια, ο σεβασμός της κατοικίας και άλλων προφυγιστάμενων χρήσεων εντός των οικισμών, η αντιμετώπιση του κυκλοφοριακού προβλήματος, της ηχορύπανσης και της οπτικής ρύπανσης.

18. Προστασία των φυσικών στοιχείων και συνιστωσών του χώρου (ακτών, τοπίων, γεωλογικών σχηματισμών, χερσαίων και θαλάσσιων οικοσυστημάτων, αγροτικού χώρου, αποδεκτών κ.λπ.).
19. Προστασία των ανθρωπογενών πολιτισμικών στοιχείων και συνόλων (μνημείων, ιστορικών τόπων, παραδοσιακής δόμησης, κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων κ.λπ.).
20. Προστασία - εξοικονόμηση υδατικών πόρων. Καθορισμός "επιτρεπόμενης" κατανάλωσης - ανάλογη τιμολόγηση.
21. Αντιμετώπιση της ρύπανσης μέσω της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων και των λυμάτων.
22. Συνδυαστικότητα / συμπληρωματικότητα μορφών τουρισμού με στόχο την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και την ανακατανομή της τουριστικής κίνησης στο χρόνο και έμφαση στην ανάδειξη και ενίσχυση του «τοπικού».
23. Οργάνωση της τουριστικής δραστηριότητας με διατήρηση και των άλλων τομέων - κλάδων της τοπικής οικονομίας και κατ' επέκταση των επαγγελματιών και δεξιοτήτων του τοπικού πληθυσμού. Μεταξύ των στόχων του μοντέλου αειφορικής ανάπτυξης του τουρισμού είναι και η αντιμετώπιση του φαινομένου της μονοκαλλιέργειας του στα περισσότερα νησιά της Περιφέρειας, με τις γνωστές επιπτώσεις στην απασχόληση.

Κύριες κατευθύνσεις πολιτικής

Για την υλοποίηση του επιλεγόμενου από την ομάδα μελέτης «αειφορικού» σεναρίου τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου¹, κρίνεται ως απαραίτητη πριν τη διατύπωση των στόχων προτεραιότητας η κατάστρωση «κύριων κατευθύνσεων» της απαιτούμενης πολιτικής, ανά ομάδα νησιών.

Οι κύριες αυτές κατευθύνσεις πολιτικής έχουν ως εξής:

Ομάδα νησιών I (Ρόδος - Κως)

Για τις ανάγκες της διατύπωσης των κύριων κατευθύνσεων πολιτικής και μόνο, η Ρόδος και η Κως εντάσσονται σε μία ομάδα, καθώς παρουσιάζουν πολλά κοινά χαρακτηριστικά. Στα νησιά αυτά έχουν πραγματοποιηθεί τεράστιες επενδύσεις στον τομέα του τουρισμού και έχει δημιουργηθεί η σχετική αναπτυξιακή ροπή. Για το

λόγο αυτό, δεν θα κρινόταν ως συνετή μία προσπάθεια για την αλλαγή των ισχυουσών κατευθύνσεων της τουριστικής ανάπτυξης, αλλά ενδείκνυται η πραγματοποίηση παρεμβάσεων χωρίς ριζική αλλαγή του συγκεκριμένου μοντέλου ανάπτυξης. Πάντως, η αποδοχή της ύπαρξης και λειτουργίας των μεγάλης κλίμακας ξενοδοχειακών μονάδων δεν σημαίνει κατ' ουδένα τρόπο ότι το μοντέλο αυτό μπορεί να αντιγραφεί στα υπόλοιπα τμήματα των νησιών π.χ. στη νότια Ρόδο. Επομένως, πρέπει να αναληφθούν ενέργειες για:

1. Τη βελτίωση των ποιοτικών χαρακτηριστικών των τουριστών.
2. Την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.
3. Την αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών μέσω της αναβάθμισης και συμπλήρωσης των υποδομών των μεγάλων ξενοδοχειακών μονάδων.
4. Την αύξηση του αριθμού και την αναβάθμιση των υποδομών ειδικών εξυπηρετήσεων π.χ. γηπέδων γκολφ. Αυτό βεβαίως δεν σημαίνει ότι κρίνεται ως αναγκαία η ύπαρξη, για παράδειγμα, ενός γηπέδου γκολφ σε κάθε μεγάλη ξενοδοχειακή μονάδα, αλλά η ύπαρξη και λειτουργία δημοτικών γηπέδων γκολφ.
5. Τη ρύθμιση και την καλύτερη κατανομή στο χρόνο των επισκέψεων των κρουαζιερόπλοιων.
6. Την αξιοποίηση και προβολή των στοιχείων της φυσικής και πολιτισμικής κληρονομιάς, με παράλληλη προστασία τους.
7. Τη βελτίωση του επιπέδου των παρεχόμενων εξυπηρετήσεων στην Κω (η Ρόδος διαθέτει υψηλό επίπεδο παρεχόμενων εξυπηρετήσεων στους τουρίστες).

Ομάδα νησιών II (πλην της Κω)

Στα νησιά της ομάδας αυτής (Θήρα, Μύκονος, Πάρος) έχει επέλθει μεγάλη μείωση της φυσικής χωρητικότητας τους. Παρατηρείται υπερεντατική χρήση των φυσικών και πολιτισμικών πόρων π.χ. στην περιοχή της καλντέρας στη Θήρα, με αυξημένες πιθανότητες "κατάρρευσης" τους, σε χρονικά σημεία αιχμής. Κατ' ουσίαν, η αξία των πόρων μειώνεται μακροπρόθεσμα. Διαπιστώνουμε επίσης σαφή αναπτυξιακά αδιέξοδα και εμφανίζονται τα όρια της τουριστικής ανάπτυξης π.χ. στη Μύκονο.

Στα νησιά της ομάδας αυτής απαιτείται η πραγματοποίηση παρεμβάσεων και η λήψη μέτρων προς τις εξής κατευθύνσεις:

1. Έλεγχος της χωρητικότητας, δηλαδή πρέπει να αποφευχθεί η ίδρυση και λειτουργία νέων μονάδων φιλοξενίας και εστίασης (0% αύξηση).
2. Χρονική ανακατανομή του αριθμού των επισκεπτών.
3. Έλεγχος των δυνατοτήτων προσέγγισης σε όσα σημεία των νησιών παρουσιάζονται φαινόμενα κορεσμού.
4. Βελτίωση της εικόνας του φυσικού και δομημένου χώρου.

Ομάδα νησιών III

Στα νησιά της ομάδας αυτής κρίνεται ότι υπάρχει η δυνατότητα αύξησης του αριθμού των τουριστών μέχρι 15% εντός της επόμενης δεκαετίας. Όμως, στο πλαίσιο του σεναρίου αιεφορικής ανάπτυξης του τουρισμού η πραγματοποίηση της αύξησης αυτής προϋποθέτει:

1. Την ολοκλήρωση των υποδομών διαχείρισης των απορριμμάτων και λυμάτων, υγείας και ύδρευσης (από τον τελευταίο τομέα εξαιρείται η Άνδρος).
2. Την προστασία των ιδιαίτερα ευαίσθητων φυσικών και δομημένων τοπίων.

Στη Σύρο είναι αναγκαία η προστασία και ανάδειξη της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της Ερμούπολης και της Άνω Σύρου, ενώ στην Τήνο απαιτείται ο προσεκτικός σχεδιασμός των δραστηριοτήτων περί τον θρησκευτικό τουρισμό, ιδίως κατά τις περιόδους αιχμής.

Ομάδα νησιών IV

Στα νησιά της Ομάδας IV απαιτείται σαφής αλλαγή του μοντέλου τουριστικής ανάπτυξης. Ήδη παρατηρείται σημαντική υποβάθμιση του φυσικού κεφαλαίου και των τουριστικών πόρων με κύριο σύμπτωμα τη συρρίκνωση της γεωργικής γης και την αλλοίωση του τοπίου. Ο μέσος όρος αύξησης της τουριστικής χωρητικότητας τοποθετείται στο 20%.

Απαιτούνται οι εξής βασικές παρεμβάσεις:

1. Επίλυση των βασικών ελλείψεων των υποδομών υγείας, ύδρευσης, διαχείρισης απορριμμάτων και λυμάτων.
2. Οι νέες υποδομές φιλοξενίας και εστίασης πρέπει να εντάσσονται εντός των σημερινών ορίων των οικισμών.

Ειδικά για την ήδη ανεπτυγμένη τουριστικά περιοχή της Νάξου πρέπει να δρομολογηθεί η αναβάθμιση των υπαρχουσών υποδομών φιλοξενίας και εστίασης, χωρίς περαιτέρω αύξηση της χωρητικότητας.

Ομάδα νησιών V

Η ύπαρξη αξιόλογων «παρθένων» εκτάσεων και στοιχείων του φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος και του τοπίου στα νησιά της ομάδας αυτής ευνοεί την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού. Η κατεύθυνση πρέπει να είναι προς έναν ήπιο τουρισμό υψηλής απόδοσης, οργανωμένο γύρω από τα νοικοκυριά και την προώθηση τοπικών προϊόντων.

Απαιτείται συμπλήρωση / βελτίωση των τεχνικών και κοινωνικών υποδομών, με έμφαση στις σχετικές με την προσπελασιμότητα. Για τη χωροθέτηση και τον καθορισμό του μεγέθους και του τρόπου κατασκευής των αναγκαίων έργων πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψιν η κλίμακα και η ευθραυστότητα του περιβάλλοντος και του τοπίου.

Ομάδα νησιών VI

Η στενή σχέση εξάρτησης με μεγαλύτερα νησιά θα διατηρηθεί. Θα αποτελέσει μάλιστα πλεονέκτημα στην πορεία των νησιών της Ομάδας VI για τουριστική ανάπτυξη, ιδιαίτερα ως προς την προστασία των φυσικών και πολιτισμικών πόρων τους. Απαιτείται αποτελεσματικότερος έλεγχος των ημερήσιων επισκέψεων τουριστών.

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΣΤΟΧΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

Μετά από την προηγηθείσα παρουσίαση παρατίθενται οι στόχοι, οι οποίοι πρέπει να υλοποιηθούν κατά προτεραιότητα στο πλαίσιο της στρατηγικής για την προώθηση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας. Αυτοί οι στόχοι προτεραιότητας έχουν προσδιορισθεί ως εξής:

1. Εκπαίδευση των απασχολούμενων στον τουριστικό τομέα σχετικά με την έννοια και το περιεχόμενο της αειφορικής ανάπτυξης στον τομέα του τουρισμού.
2. Απόκτηση από τους απασχολούμενους στον τουριστικό τομέα απαραίτητων δεξιοτήτων, όπως είναι η γνώση ξένων γλωσσών και χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών.
3. Εκπαίδευση και παροχή ειδικότερων γνώσεων στους απασχολούμενους στον τουριστικό τομέα, ανάλογα με την κατηγορία της ασχολίας και το είδος της παρεχόμενης από αυτούς υπηρεσίας.
4. Κατανόηση απ' όλους τους εμπλεκόμενους στον τομέα του τουρισμού (σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα) των ιδιοτεροτήτων που παρουσιάζουν τα νησιά (ευαίσθητα από οικολογικής πλευράς, πολιτισμικά, οικονομικά και κοινωνικά ευάλωτα), της δυναμικής αλληλεξάρτησης οικονομίας, κοινωνίας και περιβάλλοντος που ισχύει σε αυτά, και της ανάγκης προστασίας των πόρων και των σημείων έλξης.

5. Υλοποίηση και διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των απαιτούμενων έργων περίθαλψης - υγείας.
6. Παροχή προς τους τουρίστες υψηλού βαθμού εξυπηρέτησης και περιποίησης και πρόνοια για την επίτευξη υψηλού επιπέδου άνεσης, διασφάλιση της συνεπούς εκπλήρωσης των υποχρεώσεων απέναντι στους τουρίστες, τουριστικούς πράκτορες κ.λπ
7. Επίτευξη υψηλού βαθμού τοπικού και υπερτοπικού συντονισμού καθώς και παροχής πληροφόρησης γύρω από τις προσφερόμενες δυνατότητες αναψυχής και ψυχαγωγίας.
8. Τυποποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών π.χ. στις υποδομές εξυπηρέτησης στις μαρίνες

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ **ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ**

Εξειδικεύοντας τις κύριες κατευθύνσεις πολιτικής στη βάση του "αιφορικού" σεναρίου τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου επιχειρείται η επισήμανση των δυνατοτήτων ανάπτυξης ειδικών μορφών τουρισμού κατά προτεραιότητα σε επίπεδο νησιού. Καταγράφονται 22 διαφορετικές ειδικές μορφές τουρισμού, που συνάδουν με τη φιλοσοφία ανάπτυξης ενός αιφορικού προτύπου για τον τουρισμό στο νησιωτικό χώρο του Νοτίου Αιγαίου και αξιολογείται η προτεραιότητα ή μη ανάπτυξης τους ανά νησί.

ΑΞΟΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Ο τουρισμός είναι μια οικονομική δραστηριότητα που απαιτεί, πέρα από την ύπαρξη καθαρά τουριστικών υποδομών και εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού, τη συνύπαρξη πολλών παραγόντων, όπως μεταφορικές υποδομές που διευκολύνουν τη μετάβαση των τουριστών στον προορισμό τους, επισκέψιμους τουριστικούς πόρους (πολιτιστικούς συνήθως), καθαρό περιβάλλον, επάρκεια νερού και ηλεκτρικής ενέργειας κλπ. Για το λόγο αυτό, ο σχεδιασμός βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου πρέπει να λαμβάνει υπόψη του όλες τις πολιτικές που εφαρμόζονται σε όλα τα επίπεδα σχεδιασμού (εθνικό, περιφερειακό, νομαρχιακό και δημοτικό).

Παρακάτω παρουσιάζονται αναλυτικά οι προτεραιότητες και οι άξονες παρέμβασης της τουριστικής πολιτικής σε εθνικό επίπεδο αλλά και οι προτεραιότητες και οι άξονες παρέμβασης των λοιπών πολιτικών που υλοποιούνται την περίοδο 2000 - 2006 από τους δημόσιους φορείς σε εθνικό, περιφερειακό, νομαρχιακό και δημοτικό επίπεδο.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η τουριστική πολιτική χαράσσεται από την Κυβέρνηση κατόπιν εισηγήσεως του ΕΟΤ που έχει την ευθύνη της υλοποίησής της. Η τουριστική πολιτική για την περίοδο 2000-2006 που αποσκοπεί στην ανάπτυξη του τουρισμού σε μία ανταγωνιστική προοπτική υψηλής ποιότητας, έχει τους εξής στόχους:

- ποιοτική και αισθητική αναβάθμιση των γενικών και των τουριστικών υποδομών
- αύξηση της ζήτησης του τουριστικού προϊόντος σε όλες τις περιφέρειες
- ανάπτυξη νέων τουριστικών προϊόντων υψηλών προδιαγραφών

- εκπαίδευση και κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού στα νέα επαγγέλματα
- εισαγωγή των νέων τεχνολογιών στις τουριστικές επιχειρήσεις.

Οι βασικές προτεραιότητες της πολιτικής του Τουρισμού για την περίοδο 2000 - 2006 έχουν ως εξής:

- Τεχνολογική αναβάθμιση τουριστικών επιχειρήσεων. Ο τουρισμός γίνεται πλέον βασικός χρήστης των κυριότερων καινοτόμων τεχνολογιών, ενώ νέες εξελίξεις στην τεχνολογία των μεταφορών θα βελτιώσουν την κινητικότητα, την ασφάλεια και την άνεση των τουριστών που ταξιδεύουν με οποιοδήποτε μέσο μεταφοράς, οι τηλεπικοινωνίες και οι τεχνολογίες της πληροφορίας θα αλλάξουν ριζικά τις εμπορικές στρατηγικές των τουριστικών θεσμών και επιχειρήσεων και θα προσφέρουν νέους τρόπους προβολής των τουριστικών προορισμών.

Το Υπουργείο Ανάπτυξης παρέχει στήριξη και καθοδήγηση για την χρήση του Διαδικτύου και άλλων ανάλογων τεχνολογιών σε οργανισμούς που ασχολούνται με το μάρκετινγκ τουριστικών προορισμών και την προσφορά τουριστικών υπηρεσιών.

Μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας», θα ενισχυθούν οι τουριστικές επιχειρήσεις, ιδιαίτερα οι μικρές και οι μεσαίες, προκειμένου να ενταχθούν στην ψηφιακή οικονομία. Ειδικά μέτρα προβλέπουν μεταξύ άλλων την αναβάθμιση της μηχανοργάνωσης τους και την άμεση σύνδεση τους στο Διαδίκτυο με το Πρόγραμμα «Δικτυωθείτε».

- Αναβάθμιση της ποιότητας υπηρεσιών και διατήρηση του επιπέδου της μέσω του ολοκληρωμένου εκσυγχρονισμού των αντίστοιχων επιχειρήσεων. Τα κίνητρα επενδύσεων σε νέες ξενοδοχειακές κλίνες ισχύουν με βάση τα δεδομένα των φυσικών, περιβαλλοντικών, πολεοδομικών και κοινωνικών αντοχών των τουριστικών περιοχών σε όλες τις ελληνικές περιφέρειες. Σύμφωνα με τα δεδομένα αυτά, περιοχές, οι οποίες εμφανίζουν επάρκεια τουριστικών κλινών δεν ενισχύονται για νέες κλίνες, αλλά μόνο για αναβάθμιση υφιστάμενων μονάδων.
- Εμπλουτισμός της σύνθεσης του τουριστικού προϊόντος, με τη δημιουργία των

κατάλληλων υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού. Τα έργα ειδικής τουριστικής υποδομής υλοποιούνται αποκλειστικά από ιδιωτικές επενδύσεις.

- Μείωση της εποχικότητας της τουριστικής δραστηριότητας. Θα χρηματοδοτηθούν ολοκληρωμένα προγράμματα προσέλκυσης τουριστικής ζήτησης κατά τη χειμερινή περίοδο, μετά από σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
- Προβολή της Ελλάδας ως τουριστικού προορισμού. Στόχος είναι η εξασφάλιση ενός σταθερού προϋπολογισμού προβολής με έμφαση σε συγκεκριμένες ομάδες-στόχους, η οποία στηρίζεται σε αξιόπιστη έρευνα αγοράς και προβλέπει συνεργασία με παράλληλες πρωτοβουλίες του ιδιωτικού τομέα.
- Αναδιάρθρωση της τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η αναδιάρθρωση και αναθεώρηση της τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης έχει στόχο την καλύτερη ανταπόκριση στις ανάγκες της αγοράς. Προβλέπονται νέες μορφές συνεργασίας για τον καθορισμό του περιεχομένου των σπουδών και της πρακτικής εξάσκησης κατά τη διάρκεια της κατάρτισης, όπως επίσης και πιο συμμετρική γεωγραφική κατανομή.

Για την περίοδο 2000-2006 δεν υπάρχει Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ή αυτόνομο μέρος του) που να αφορά αποκλειστικά τον Τουρισμό, σε αντίθεση με την περίοδο του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (1994-1999) οπότε υλοποιήθηκε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Τουρισμός-Πολιτισμός». Την περίοδο του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (2000-2006), οι δράσεις που αφορούν άμεσα τον τουρισμό περιλαμβάνονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» καθώς έχει αλλάξει η αντίληψη για τον τρόπο με τον οποίο ενδυναμώνετε η ανάπτυξη του τουρισμού. Έτσι, στα πλαίσια του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (2000-2006), δίδεται μεγαλύτερη έμφαση στην ενίσχυση των τουριστικών επιχειρήσεων (στις οποίες δεν περιλαμβάνονται μόνον οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις) και λιγότερο στην υλοποίηση τουριστικών υποδομών, που σε μεγάλο βαθμό ολοκληρώθηκαν στην περίοδο του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (1994 -1999).

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» περιλαμβάνει τους εξής τομείς:

- Μεταποίησης - Υπηρεσιών
- Έρευνας και Τεχνολογίας
- Τουρισμού
- Ενέργειας - Φυσικών Πόρων.

Ο γενικός στρατηγικός στόχος του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για την περίοδο 2000-2006 είναι η ενίσχυση της ποιοτικά προσανατολισμένης ανταγωνιστικότητας. Οι κυριότεροι συντελεστές για την επίτευξη του στόχου αυτού είναι η τόνωση της επιχειρηματικότητας, η απλοποίηση και ο εξορθολογισμός του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Στον πλαίσιο της προώθησης της αειφόρου τουριστικής ανάπτυξης που βασίζεται στην ήπια διαχείριση των φυσικών πόρων, στον εκσυγχρονισμό των τουριστικών επιχειρήσεων, καθώς και στην εκμετάλλευση του δυναμικού του ανθρωπίνου κεφαλαίου και των νέων τεχνολογιών, ο ειδικός στόχος στον τομέα του Τουρισμού είναι η διατήρηση του μεριδίου της χώρας στη διεθνή τουριστική αγορά και η ανασυγκρότηση και ο εμπλουτισμός των τουριστικών πλεονεκτημάτων που διαθέτει η Ελλάδα οικοδομώντας παράλληλα και νέα πλεονεκτήματα.

Προτεραιότητες της Τουριστικής Πολιτικής

Ο στόχος της διατήρησης του μεριδίου της χώρας στη διεθνή τουριστική αγορά και της ανασυγκρότησης και εμπλουτισμού των τουριστικών πλεονεκτημάτων που διαθέτει η Ελλάδα οικοδομώντας παράλληλα και νέα πλεονεκτήματα εξυπηρετείται από τις εξής προτεραιότητες πολιτικής:

- αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών σε όλους τους τομείς που συνθέτουν το τουριστικό προϊόν
- οργάνωση υποδομών ικανών να τροφοδοτήσουν την ανάπτυξη εναλλακτικού τουρισμού
- ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος με το συγκριτικό πλεονέκτημα του πολιτιστικού αποθέματος που διαθέτει η χώρα

- ενίσχυση και προβολή της Ελλάδας ως τουριστικού προορισμού
- μείωση της εποχικότητας της τουριστικής δραστηριότητας
- αναμόρφωση της τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

Οι προτεραιότητες είναι δεσμευτικές και πρέπει να εφαρμόζονται σε όλα τα μέτρα και τις ενέργειες που θα συμπεριληφθούν στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (2000 - 2006) που αφορούν τον Τουρισμό.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα <Ανταγωνιστικότητα> περιλαμβάνει εννέα άξονες προτεραιότητας, τους οποίους συνθέτουν 37 μέτρα.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1:ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Μέτρο 1.1 : Βιομηχανικές, τεχνολογικές και επιχειρηματικές υποδομές

Μέτρο 1.2: Εθνικό Σύστημα Ποιότητας

Μέτρο 1.3 : Απλοποίηση επιχειρηματικού περιβάλλοντος

Μέτρο 1.4: Δομές υποστήριξης ΜΜΕ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2:ΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Μέτρο 2.1 : Ενίσχυση επενδύσεων σε συστήματα συμπαραγωγής, ΑΠΕ και εξοικονόμησης Ενέργειας

Μέτρο 2.2: Αναβάθμιση καταλυμάτων και ενίσχυση μικρομεσαίων τουριστικών επιχειρήσεων.

Μέτρο 2.3: Ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων ν. 2601/98 τομέα Μεταποίησης.

Μέτρο 2.4: Συνεχιζόμενες επενδύσεις αναπτυξιακού νόμου 2601/98

Μέτρο 2.5: Τεχνολογικός και οργανωτικός εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων.

Μέτρο 2.6: Χρηματοπιστωτική υποστήριξη ΜΜΕ και ΠΜΕ

Μέτρο 2.7: Ενίσχυση ανταγωνιστικότητας ΜΜΕ και ΠΜΕ

Μέτρο 2.8: Ενθάρρυνση επιχειρηματικότητας ομάδων πληθυσμού

Μέτρο 2.9: Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στον τομέα του Περιβάλλοντος.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3: ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΙΑΣ

Μέτρο 3.1 : Προώθηση επιχειρηματικής αριστείας στον τομέα της Ενέργειας.

Μέτρο 3.2 : Προώθηση επιχειρηματικής αριστείας στις μεταποιητικές και τουριστικές επιχειρήσεις.

Μέτρο 3.3: Προώθηση της αριστείας στην τεχνολογική ανάπτυξη και Έρευνα.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4 :ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ

Μέτρο 4.1 : Υποστήριξη Ερευνητικών Μονάδων για την προτυποποίηση και την εμπορική εκμετάλλευση ερευνητικών αποτελεσμάτων.

Εντοπισμός και αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων με δημιουργία νέων επιχειρήσεων.

Μέτρο 4.2: θερμοκοιτίδες νέων επιχειρήσεων έντασης γνώσης επιστημονικών και τεχνολογικών πάρκων και ερευνητικών κέντρων με την συμμετοχή επιχειρήσεων.

Μέτρο 4.3 : Ενθάρρυνση της έρευνας, της μεταφοράς και της διάδοσης τεχνολογίας στις επιχειρήσεις. Υποστήριξη δραστηριοτήτων διεθνούς επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας και της μεταφοράς τεχνολογίας.

Μέτρο 4.4: Ευαισθητοποίηση του κοινού στις νέες τεχνολογίες. Υποστήριξη και διαμόρφωση ερευνητικής και τεχνολογικής πολιτικής. Διαχείριση ερευνητικής και τεχνολογικής πληροφοριών.

Μέτρο 4.5 : Κοινοπραξίες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης σε τομείς εθνικής προτεραιότητας.

**ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5:ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΩΣ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ**

Μέτρο 5.1 : Ενίσχυση εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής - ποτά

Μέτρο 5.2 : Ολοκληρωμένες δράσεις εναλλακτικού τουρισμού - Τουριστικά Αγκυροβόλια
Μέτρο 5.3 : Τουριστική προβολή - Μείωση εποχικότητας

**ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 6:ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ
ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΠΡΩΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Μέτρο 6.1 : Πρόσβαση σε εναλλακτικές πηγές τροφοδοσίας φυσικού Αερίου.

Μέτρο 6.2: Ενίσχυση της ευελιξίας, ευστάθειας και αξιοπιστίας του συστήματος φυσικού αερίου.

Μέτρο 6.3: Ειδικές ενεργειακές υποδομές για τα νησιά και για την προώθηση των ΑΠΕ.

Μέτρο 6.4 : Λειτουργία της απελευθερωμένης αγοράς ενέργειας

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 7: ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Μέτρο 7.1 : Διείσδυση φυσικού αερίου στον οικιακό και τριτογενή τομέα, σε νέους βιομηχανικούς καταναλωτές και στον τομέα των μεταφορών.

Μέτρο 7.2: Υποδομές ασφάλειας της αποθήκευσης και διακίνησης Πετρελαιοειδών.

Μέτρο 7.3: Αξιοποίηση φυσικών πόρων και υποστήριξη τήρησης περιβαλλοντικών δεσμεύσεων.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 8: ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ

Μέτρο 8.1 : Εκπαίδευση και κατάρτιση στον τομέα του Τουρισμού.

Μέτρο 8.2 : Ανθρώπινοι πόροι στη Μεταποίηση και Υπηρεσίες .

Μέτρο 8.3 : Ανθρώπινο Ερευνητικό και Τεχνολογικό δυναμικό.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 9: ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Μέτρο 9.1 : Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ.

Μέτρο 9.2 : Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ.

Άμεση σχέση με τον τουρισμό έχουν :

- το Μέτρο 1.4 που περιλαμβάνει τη δράση ανάπτυξη δικτύου δομών στήριξης ΜΜΕ (Δράση 1.4.1)
- το Μέτρο 2.2 που περιλαμβάνει τις δράσεις ποιοτικού εκσυγχρονισμού Ξενοδοχείων και κάμπινγκς Γ' τάξης και άνω βάσει του Ν.2601/98 (Δράση 2.2.1), ποιοτικού εκσυγχρονισμού ξενοδοχείων, κάμπινγκς και ενοικιαζομένων επιπλωμένων δωματίων και διαμερισμάτων, που δεν υπάγεται στον Ν.2601/98 (Δράση 2.2.2) και επιχειρηματικών σχεδίων ΜΜΕ όλων των κλάδων του τουριστικού τομέα (Δράση 2.2.3)
- το Μέτρο 3.2 που περιλαμβάνει τη δράση ενίσχυσης/επιβράβευσης επιχειρήσεων για την υιοθέτηση του Ευρωπαϊκού Μοντέλου Επιχειρηματικής Αριστείας ή του Εθνικού Βραβείου Ποιότητας ή για την ανάπτυξη Συστημάτων Επιχειρηματικής Αριστείας (Δράση 3.2.2)
- το Μέτρο 5.1 που περιλαμβάνει τις δράσεις ιδιωτικών επενδύσεων εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής για την ανάπτυξη θεματικού τουρισμού (μαρίνες, συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, κέντρα θαλασσοθεραπείας, υδροθεραπευτήρια, χιονοδρομικά κέντρα, κέντρα αθλητικού-προπονητικού τουρισμού κ.α.) που υλοποιούνται μέσω του Αναπτυξιακού Νόμου (Δράση 5.1.1) και της Περιοχής Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (ΠΟΤΑ) Μεσσηνίας: Πιλοτικό έργο διαφοροποίησης του ελληνικού τουριστικού προϊόντος (Δράση 5.1.2)
- το Μέτρο 5.2 που περιλαμβάνει τις δράσεις δημιουργίας δικτύων πολιτιστικών στοιχείων πολιτιστικού τουρισμού και εναλλακτικές μορφές τουρισμού Δράση

(Δράση 5.2.1), παρεμβάσεων υποστήριξης επιχειρήσεων του Τουριστικού Τομέα για αξιοποίηση του πολιτιστικού αποθέματος (Δράση 5.2.2), κατασκευής τουριστικών αγκυροβολίων (Δράση 5.2.3) και δράσεις για την ανάπτυξη του οικοτουρισμού (Δράση 5.2.4)

ΕΝΤΑΓΜΕΝΑ ΕΡΓΑ Π.Ε.Π ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ 2000-06

A/A	Μέτρο	Κωδικός ΟΠΣ	Τίτλος Έργου	Νομός	Τελικός Δικαιούχος	Π/Υ Έργου
1	1.2	57433	Ολοκλήρωση Εξωτερικών Έργων Λιμανιού	ΔΩΔ	Δ.Λ.Τ. Καλύμνου	7.631.730
2	1.2	57068	Λιμάνι Κω	ΔΩΔ	Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. /Δ4	6.133.530
3	1.2	68962	Λιμάνι Καρδάμαινας Κω	ΔΩΔ	Δ.Λ.Τ. Νότιας Δωδ/σου	2.226.118
4	1.2	70792	Επέκταση - Διαμόρφωση Αποβάθρας Γυψάδικου Λόρδου ν. Ρόδου	ΔΩΔ	Δ.Λ.Τ. Νότιας Δωδ/σου	2.779.563
5	1.2	76366	Έργα Βελτίωσης - Διαμόρφωσης Λιμένα Μέριχα Κύθνου	ΚΥΚ	Ν.Α.Κυκλάδων	1.920.000
6	1.2	83213	Επέκταση Εξωτερικών Έργων Λιμένα Τήνου (*) Ανάπτυξη Πληροφοριακού Συστήματος	ΚΥΚ	Ν.Α.Κυκλάδων	7.572.657
7	1.2	87794	Διαχείρισης Θαλάσσιας Κυκλοφορίας και Ενημέρωσης Επιβατικού Κοινού Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου	ΠΕΡ	Υ.Ε.Ν.	2.000.000
8	1.2	89768	Βελτίωση - Επέκταση Λιμένα ν. Νάξου	ΚΥΚ	Δ.Δ.Ε. Π.Ν.Α.	8.715.325
9	1.2	90618	Λιμενικά Έργα Αθηνιού ν. Θήρας	ΚΥΚ	Ν.Α.Κυκλάδων	4.876.600
10	1.2	99705	Λιμένας νήσου Ψερίμου	ΔΩΔ	Δ.Λ.Τ. Καλύμνου	1.385.000
11	1.2	99695	Προβλήτα κρουαζιερόπλοιων στο λιμένα Σύρου	ΚΥΚ	Δ.Δ.Ε. Π.Ν.Α.	1.970.000
12	1.2	99700	Έργα βελτίωσης στο λιμάνι της Τήνου	ΚΥΚ	Ν.Α.Κυκλάδων	3.700.000
13	1.2	99722	Διαμ/φωση χερσαίων χώρων παραπλεύρως του παλ.λιμέναΜυκόνου	ΚΥΚ	Δ.Δ.Ε. Π.Ν.Α.	9.000.000
14	1.2	106094	Λιμενικά Έργα Ανάφης	ΚΥΚ	Δ.Δ.Ε.Π.Ν.Α	5.601.425

15	1.2	1 07088	Βελτίωση-αποκατάσταση του λιμένα Νάξου Α' φάση	ΚΥΚ	Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. / Υ.Α.Σ.	1.210.823
16	1.3	57513	Δρόμος προς παραλία Λίνδου	ΔΩΔ	Δ. Λινδίων	314.676
17	1.3	56247	Ασφαλτόστρωση Δρόμου Αρτεμώνα -Χερρονήσου ν. Σίφνου (Β' Φάση)	ΚΥΚ	Ν,Α.Κυκλάδων	461.038
18	1.3	60418	Βελτίωση Επαρχιακής Οδού Σορωνή - Διμυλιά - Ελεούσα - Πλατάνια ν. Ρόδου	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	5.158.475
19	1.3	60423	Δρόμος Λαλακιά - Ανω Σύρος - Δήλι ν. Σύρου (Γ Φάση) (*)	ΚΥΚ	Δ. Ερμούπολης	810.932
20	1.3	68965	Βελτιώσεις στο Δρόμο Αγ. Αρσενίου - Αγ. Άννας Δ. Νάξου Ο	ΚΥΚ	Δ. Νάξου	903.587
21	1.3	69309	Βελτίωση Οδικού Άξονα Έμπωνα - Αγ. Ισίδωρος ν. Ρόδου Διαμόρφωση Ρέματος Λαλακιάς	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	5.624.086
22	1.3	69318	Δημιουργία Δρόμου Διπλής Κυκλοφορίας - Εκτός Πόλης Τμήμα	ΚΥΚ	Δ. Άνω Σύρου	439.278
23	1.3	69981	Κατασκευή Νέας Οδού Αργυνώντα - Βαθύ ν. Καλύμνου	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	4.845.109
24	1.3	70238	Βελτίωση Οδικού Άξονα Αρκάσα - Αεροδρόμιο ν.Καρπάθου	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	2.822.000
25	1.3	70403	Οδικό Δίκτυο Πάνορμος - Μουτσούνα ν. Νάξου (*)	ΚΥΚ	ΝΑΚυκλάδων	1.703.185
26	1.3	70611	Βελτίωση Επαρχιακής Οδού Κως - Αεροδρόμιο, Τμήμα από Σταυρού Πέραμα έως Πόρτες ν. Κω	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	955.548
27	1.3	70385	Περιφερειακός Δρόμος Πόλεως Τήνου(*)	ΚΥΚ	Ν.Α.Κυκλάδων	2.103.558
28	1.3	75587	Βελτίωση Οδικού Άξονα Ίστριος - Διασταύρωση Αρνίθας ν.Ρόδου	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	905.482

29	1.3	75667	Βελτίωση Οδικού Άξονα Βάτι - Προφύλια – Ιστριος v.Ρόδου	ΔΟΔ	N.A.Δωδ/σου	1.323.000
30	1.3	77620	Βελτίωση Οδικού Δικτύου Πύργος Χειμάρρου - Καλαντό v. Νάξου	ΚΥΚ	Δ. Δρυμαλίας	1.757.624
31	1.3	102026	Βελτίωση οδικού άξονα Λόρδος - Λάερμα (Β' Φάση)v.Ρόδου	ΔΩΔ	N.A.Δωδ/σου	2.220.000
32	1.3	102103	Δρόμος Χώρας Κύθνου - Δρυοτιδας v. Κύθνου	ΚΥΚ	N.A.Κυκλάδων	2.950.000
33	1.3	102142	Ασφαλτόστρωση δρόμου Επάνω Κάμπου τάφου Ομήρου Ίου	ΚΥΚ	N.A.Κυκλάδων	900.000
34	1.3	102091	Περιμετρική οδός πόλης Ρόδου- Τμήμα: Από κόμβο Καλλιθέας μέχρι την οδό Σεφέρη	ΔΩΔ	Δ. Ρόδου	10.000.000
35	1.3	102140	Επαρχιακή οδός Καμπί - Χαβουνά - Κάτω Μεριά νήσου Κέας	ΚΥΚ	N.A.Κυκλάδων	3.260.000
36	1.3	102078	Λειτουργική βελτίωση Εθνικής Οδού Ρόδου Φαληρακίου (Τμήμα Ρόδου - Α' φάση εργασιών)	ΔΩΔ	Δ. Ρόδου	2.350.000
37	1.3	102023	Λειτουργική βελτίωση Εθνικής Οδού Ρόδου Φαληρακίου (τμήμα από διασταύρωση προς Κοσκινού έως διασταύρωση προς Γκολφ)	ΔΩΔ	Δ. Καλλιθέας	3.150.000
38	1.4	60360	Γυμνάσιο Κρεμαστής v. Ρόδου	ΔΩΔ	N.A.Δωδ/σου	3.647.190
39	1.4	60370	Γυμνάσιο Άφαντου v. Ρόδου	ΔΩΔ	N.A.Δωδ/σου	3.812.623
40	1.4	60359	Γυμνάσιο Ιαλυσού v. Ρόδου	ΔΩΔ	N.A.Δωδ/σου	3.090.000
41	1.4	56214	Ολοκλήρωση Λυκείου Μυκόνου (*)	ΚΥΚ	N.A.Κυκλάδων	927.717
42	1.4	56238	Λύκειο Δήμου Νάξου	ΚΥΚ	N.A.Κυκλάδων	2.099.468
43	1.4	75084	Κατασκευή Νηπιαγωγείου Άνω Μέρας Μυκόνου	ΚΥΚ	Δ. Μυκόνου	459.223

44	1.4	75737	Εξοπλισμός Εργαστηρίων Φυσικών Επιστημών Ενιαίων Λυκείων και Γυμνασίων Νησιών Ν.Κυκλάδων	ΚΥΚ	Ν,Α.Κυκλάδων	1.208.363
45	1.4	76756	Εξοπλισμός Εργαστηρίων Σ.Ε.Κ. & Σ.Ε. Τ.Ε.Ε. Νησιών Ν. Κυκλάδων	ΚΥΚ	Ν. Α. Κυκλάδων	1.734.767
46	1.4	76823	Εξοπλισμός Εργαστηρίων Πληροφορικής και Γραφείων Σχολείων Ενιαίων Λυκείων, Τ.Ε.Ε. και Γυμνασίων Ν.Κυκλάδων	ΚΥΚ	Ν.Α. Κυκλάδων	1.065.812
47	1.4	76769	Προμήθεια Τεχνικού και Εκπαιδευτικού Εξοπλισμού Α. Ε. Ν. Σύρου	ΚΥΚ	Υ.Ε.Ν.	771.356
48	1.4	76754	Εξοπλισμός Δημοτικών και Νηπιαγωγείων Νησιών Ν. Κυκλάδων	ΚΥΚ	Ν.Α.Κυκλάδων	631.021
49	1.4	75322	Επισκευές και Διαρρυθμίσεις των Κτιρίων του 1 ^{ου} Γυμνασίου Σύρου για την Εγκατάσταση του Πανεπιστημίου Αιγαίου	ΚΥΚ	Πανεπιστήμιο	2.657.787
50	1.4	91250	Νηπιαγωγείο Πάτμου	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	398.000
51	1.4	91079	Νηπιαγωγείο Ζηπαρίου Κω	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	274.396
52	1.4	91163	13 ^ο Δημοτικό Σχολείο Ρόδου	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	1.850.000
53	1.4	91080	Προσθήκη Αιθουσών στο 2 ^ο Τ.Ε.Ε. Ρόδου	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	505.000
54	1.4	91181	Τ.Ε.Ε. Παροικίας Πάρου	ΚΥΚ	Ν.Α.Κυκλάδων ΕΠΘ/ΕΥ	Υπ 3.227.651
55	1.4	99328	Σχολικές βιβλιοθήκες Περιφέρειας Νοτίου	ΠΕΡ	Εφαρμογής προγραμμάτων	1.587.000
56	1.4	99561	Ασύρματα δίκτυα Α/βάθμιας και Β/βάθμιας εκπαίδευσης Ν. Κυκλάδων	ΚΥΚ	Ν.Α.Κυκλάδων	301.500

57	1.4	99562	Εξοπλισμός σύγχρονων εργαστηρίων πληροφορικής για τις τρεις βαθμίδες εκπαίδευσης στο Νότιο Αιγαίο	ΠΕΡ	Πανεπιστήμιο	400.000
58	1.4	99609	Πρόγραμμα Προώθησης της Κοινωνίας της Πληροφορίας στην Εκπαίδευση του Νομού Δωδεκανήσου	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	776.251
59	1.4	99610	Εξοπλισμός σχολικών εργαστηρίων και θ-πύλης Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης Ν.Κυκλάδων και εξοπλισμός Γ.Α.Κ.	ΚΥΚ	Ν.Α.Κυκλάδων	1.461.600
60	1.4	101566	3 ^ο Δημοτικό Σχολείο Νάξου	ΚΥΚ	Ν.Α.Κυκλάδων	4.240.000
61	1.4	101579	Κατασκευή Νηπιαγωγείου στο Δ. Δ. Φιλωτίου Δήμου Δρυμαλίας Ν. Νάξου	ΚΥΚ	Δ. Δρυμαλίας	498.640
62	1.4	101561	Νηπιαγωγείο Λέρου	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	350.000
63	1.4	101567	Νηπιαγωγεία Νάξου	ΚΥΚ	Δ. Νάξου	490.000
64	1.4	101568	5 ^ο Γυμνάσιο Ρόδου	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	3.570.000
65	1.4	106637	Γενικό Λύκειο - Τ.Ε.Λ. Τήνου	ΚΥΚ	Ν.Α.Κυκλάδων	1.766.832
66	1.4	106634	Νηπιαγωγεία Δ. Αρχαγγέλου ν. Ρόδου	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	594.679
67	1.5	76328	Παιδικός Σταθμός στο Πυλί νήσου Κω	ΔΩΔ	Δ. Δικαίου	936.817
68	1.5	77018	Πολυδύναμο Περιφερειακό Ιατρείο Κύθνου	ΚΥΚ	Ν.Α.Κυκλάδων	531.100
69	1.5	80124	Πολυδύναμο Περιφερειακό Ιατρείο Αμοργού	ΚΥΚ	Ν.Α.Κυκλάδων	553.700
70	1.5	82189	Πολυδύναμο Περιφερειακό Ιατρείο Σερίφου	ΚΥΚ	ΝΑ Κυκλάδων	638.450
71	1.5	82236	Διαρρυθμίσεις και επεκτάσεις υφιστάμενων κτιρίων των Κέντρων Υγείας Τήνου και Φηρών Θήρας	ΚΥΚ	ΝΑ Κυκλάδων	718.383
72	1.5	82317	Βρεφονηπιακός Σταθμός Δήμου Ίου	ΚΥΚ	Δ. Ίου	360.000

73	1.5	83633	Βρεφονηπιακός Σταθμός Νέου Γενικού Νοσοκομείου Ρόδου	ΔΩΔ	Δ. Ρόδου	240.120
74	1.5	85950	Αναβάθμιση Κτιρίων Κέντρων Υγείας Άνδρου και Μυκόνου	ΚΥΚ	Ν.Α.Κυκλάδων	513.870
75	1.5	86055	Επέκταση και Αναβάθμιση Γενικού Νοσοκομείου και Κέντρου Υγείας Νάξου	ΚΥΚ	ΔΕΠΑΝΟΜ ΑΕ	2.045.000
76	1.5	86209	Επέκταση - Εκσυγχρονισμός, Προμήθεια και Εγκατάσταση Ιατρικού Εξοπλισμού Γενικού Νοσοκομείου Σύρου	ΚΥΚ	ΔΕΠΑΝΟΜ ΑΕ	2.600.000
77	1.5	90212	Ανάπτυξη Υποδομών για την Παροχή Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Υγείας από τις Μονάδες Υγείας των Κυκλάδων	ΚΥΚ	Υπ. Υγείας -Πρόνοιας / Α' Δ Υ Π Ε Νοτίου	1.205.500
78	1.5	90073	Προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού τηλεϊατρικής - τηλεματικής στο χώρο της υγείας Νομού Δωδεκανήσου	ΔΩΔ	Υπ. Υγείας -Πρόνοιας / Β' Δ Υ Π Ε Νοτίου Αιγαίου	1.100.000
79	1.5	101240	Κέντρο Στήριξης Ατόμων με Αναπηρίες Δήμου Καλυμνίων	ΔΩΔ	Δ. Καλυμνίων	1.280.000
80	1.5	101241	Επέκταση και διαρρύθμιση Αστικού Κέντρου Υγείας Καρπάθου	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	1.800.000
81	1.5	101243	Πολυδύναμο Περιφερειακό Ιατρείο στο Δήμο Λινδίων	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	650.000
82	1.5	101242	Ιατροτεχνολογικός εξοπλισμός νοσηλευτικών μονάδων Ν. Δωδεκανήσου	ΔΩΔ	Υπ.Υγείας - Πρόνοιας / Β' Δ.Υ.Π.Ε. Νοτίου Αιγαίου	350.0 00
83	1.5	101246	Πολυδύναμο Περιφερειακό Ιατρείο στο Κόρθι Άνδρου	ΚΥΚ	ΝΑ.Κυκλάδων	320.000
84	2.1	57697	Αποχέτευση Λυμάτων Οικισμών Π. Λιβάδι - Λογαρά Δ. Δ. Μάρπησσας Δήμου Πάρου	ΚΥΚ	Δ. Πάρου	1.333.831

85	2.1	57518	Υδρευση - Αποχέτευση Τορλου Μυκόνου	ΚΥΚ	Δ. Μυκόνου	2.196.525
86	2.1	57704	Αγωγός Μεταφοράς Λυμάτων Δήμου Πεταλούδων ν.Ρόδου (*)	ΔΩΔ	Δ. Πεταλούδων	456.329
87	2.1	57172	Ολοκλήρωση Εγκαταστάσεων Βιολογικού Καθαρισμού Δήμου Λέρου (*)	ΔΩΔ	Δ. Λέρου	2.631.061
88	2.1	56257	Επέκταση - Αντικατάσταση Δικτύου Υδρευσης	ΔΩΔ	Δ.Ε.Υ.Α. Καλύμνου	289.389
89	2.1	56270	Δίκτυα Αποχέτευσης Ομβρίων-Ακαθάρτων Δήμου Ρόδου	ΔΩΔ	Δ.Ε.Υ.Α. Ρόδου	2.543.333
90	2.1	60082	Δίκτυο Αποχέτευσης Ακαθάρτων Οικισμού Καλυθιών ν. Ρόδου	ΔΩΔ	Δ. Καλλιθέας	1.256.852
91	2.1	57173	Ολοκλήρωση Αποχετευτικού Δικτύου Λυμάτων Δ.Δ. Έμπωνα Δήμου Αταβύρου	ΔΩΔ	Δ. Αταβύρου	798.014
92	2.1	60470	Κ.Α.Α. & Κύριοι Συλλεκτήρες Αγωγοί Δήμου Ιαλυσού - Β'Φάση	ΔΩΔ	Δ. Ιαλυσού	5.215.811
93	2.1	56272	Αγωγός Μεταφοράς Λυμάτων από Αρχάγγελο στις Ε.Ε.Λ. Δ. Ρόδου - Α' Φάση	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	8.825.000
94	2.1	60951	Αποχέτευση Καταπόλων Δ. Αμοργού	ΚΥΚ	Δ. Αμοργού	1.872.546
95	2.1	75051	Επέκταση - Αντικατάσταση Δικτύου Υδρευσης Φαληρακίου	ΔΩΔ	Δ. Καλλιθέας	855.408
96	2.1	75616	Αποχέτευση Ακαθάρτων Κοιν. Πανόρμου (*)	ΚΥΚ	Κ. Πανόρμου	278.921
97	2.1	75963	Έργα Διαχείρισης Φράγματος Φανερωμένης Νάξου - Α Φάση	ΚΥΚ	Δ. Νάξου	2.038.293
98	2.1	76021	Επέκταση Δικτύου Αποχέτευσης Κρεμαστής και ΒΙΟ. ΚΑ. Δ. Πεταλούδων	ΔΩΔ	Δ.Ε.Υ.Α. Πεταλούδων	2.879.543

99	2.1	80127	Δίκτυο Αποχέτευσης και Εγκατάσταση Επεξεργασίας και Διάθεσης Λυμάτων Οικισμού Πλατύ Γιαλού Δήμου Σίφνου	ΚΥΚ	Δ. Σίφνου	1.330.687
100	2.1	83133	Αντικατάσταση και Επέκταση Εσωτερικού Δικτύου Ύδρευσης Δήμου Ποσειδωνίας	ΚΥΚ	Δ. Ποσειδωνίας	457.193
101	2.1	83302	Ολοκλήρωση - Συμπλήρωση Δικτύων Ύδρευσης Δ. Αφαντου	ΔΩΔ	Δ. Αφαντου	863.610
102	2.1	91498	Ε.Ε.Λ. Καταπόλων Αμοργού	ΚΥΚ	Δ. Αμοργού	1.800.028
103	2.1	91497	Αγωγός Μεταφοράς Λυμάτων από Αρχάγγελο στις Ε.Ε.Λ. Δ. Ρόδου - Β' Φάση	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	8.035.000
104	2.1	100491	Χ.Υ.Τ.Α. Νότιας Ρόδου	ΔΩΔ	Δ. Νότιας Ρόδου	3.950.000
105	2.1	100469	Χ.Υ.Τ.Α. Δήμου Καλυμνίων	ΔΩΔ	Δ. Καλυμνίων	2.300.000
106	2.1	100223	Ύδρευση Δονούσας	ΔΩΔ	Κ. Δονούσας	900.000
107	2.1	100222	Ύδρευση Κατταβιάς Δ. Νότιας Ρόδου	ΔΩΔ	Δ. Νοτ. Ρόδου	1.000.000
108	2.1	100228	Αντικατάσταση Εσωτερικού Δικτύου Ύδρευσης Κρεμαστής και Κατασκευή Νέας Δεξαμενής	ΔΩΔ	Δ.Ε.Υ.Α. Πεταλούδων	1.100.000
109	2.1	100268	Εσωτερικό Δίκτυο Αποχέτευσης Ακαθάρτων Οικισμού Πύργου Καλίστης Θήρας	ΚΥΚ	Δ. Θήρας	1.000.000
110	2.1	100262	Αποχέτευση - Ε.Ε.Λ. Κορθίου Ανδρου	ΚΥΚ	Δ. Κορθίου	4.500.000
111	2.1	100265	Αποχέτευση - Ύδρευση Περιοχής Χώρας Αμοργού	ΚΥΚ	Δ. Αμοργού	2.500.000
112	2.1	100260	Αποχέτευση και Ε.Ε.Λ. Αντιπάρου	ΚΥΚ	Κ. Αντιπάρου	5.000.000
113	2.1	100241	Κ.Α.Α. & Συλλεκτήρες Αγωγοί Δήμου Ιαλυσού - Γ' Φάση	ΔΩΔ	Δ. Ιαλυσού	2.500.000

114	2.2	57707	Αναβάθμιση Αστικού Περιβάλλοντος Συνοικιών Ερμούπολης	ΚΥΚ	Δ. Ερμούπολης	4.070.349
115	2.2	68916	Ανάπλαση Οικισμού Θεολόγου Δ. Πεταλούδων	ΔΩΔ	Δ. Πεταλούδων	1.046.645
116	2.2	71240	Ποιοτική Αναβάθμιση Ιστορικού Κέντρου και Αναπλάσεις στα Μαράσια Δ. Ρόδου	ΔΩΔ	Δ. Ρόδου	2.385.831
117	2.2	76850	Επιχορήγηση Δ.Ε.Π.Ο.Σ. Α.Ε. για την υλοποίηση του έργου "Κατασκευή Υπόγειων Δικτύων Μεσαιωνικής Πόλης Ρόδου β' Φάση - Α' Στάδιο"	ΔΩΔ	Δ. Ρόδου	3.513.377
118	2.2	83259	Ανάπλαση - Διαμόρφωση Πλατείας Αγ. Ιωάννη Δ. Αρχαγγέλου	ΔΩΔ	Δ. Αρχαγγέλου	227.562
119	2.3	82097	Προμήθεια πυροσβεστικών οχημάτων ελαφρού τύπου χωρητικότητας 500 lt νερού	ΠΕΡ	Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος	498.000
120	2.3	83437	Επιχορήγηση της Εταιρίας για τη μελέτη και προστασία της Μεσογειακής Φώκιας για την υλοποίηση της πράξης "Προστασία και Ανάδειξη του Φυσικού Περιβάλλοντος των ΝΔ Κυκλάδων	ΚΥΚ	Εταιρία για τη προστασία της Μεσογειακής Φώκιας	265.000
121	2.3	86291	Επιχορήγηση ΑΝ.ΕΤ.ΚΥ. Α.Ε. για την υλοποίηση του έργου "Προστασία και Ανάδειξη Βιοτόπων και Ειδών Περιοχών Natura 2000 Νήσου Μήλου"	ΚΥΚ	ΑΝ.ΕΤ.ΚΥ.ΑΕ	583.514
122	2.3	86488	Συντήρηση και Ανακατασκευή Λιθόστρωτων Μονοπατιών, Αναβαθμίδων και Τοιχίων Αντιστήριξης από Ξηρολιθοδομή ν.Νισήυρου	ΔΩΔ	Δ. Νισύρου	315.065

123	2.3	87427	Αποκατάσταση και Διαμόρφωση Χώρου Λατομείου στη θέση Χαλέπα ν. Μήλου	ΚΥΚ	Δ/νη Δασών Ν.Κυκλάδων	289.000
124	2.3	87433	Ολοκλήρωση Διαχείρισης Βιοτόπου Κοιλιάδας Πεταλούδων	ΔΩΔ	Δ. Πεταλούδων	450.177
125	2.3	90301	Μετασκευή και εξοπλισμός του ερευνητικού σκάφους του Υδροβιολογικού Σταθμού Ρόδου του Ε.Κ.Θ.Ε.	ΔΩΔ	Ε.Κ.Θ.Ε.	198.000
126	3.1	75457	Αγκυροβόλιο Τουριστικών Σκαφών Νάουσας ν.Πάρου	ΚΥΚ	ΝΑ.Κυκλάδων	2.769.910
127	3.1	83318	Αγκυροβόλιο Σκαφών Αναψυχής στη Σκάλα Αστυπάλαιας	ΔΩΔ	Δ.Λ.Τ. Κω	4.050.000
128	3.1	88151	Αγκυροβόλιο Σκαφών Αναψυχής στα Πηγάδια Καρπάθου	ΔΩΔ	Δ. Λ. Τ. Νότιας Δωδ/νήσου	2.565.609
129	3.1	101049	Τουριστικό Καταφύγιο Μπατσίου ν.Άνδρου	ΚΥΚ	Ν.Α.Κυκλάδων	1.940.000
130	3.1	101061	Αγκυροβόλιο Σκαφών Αναψυχής στους Πολλούς Νισύρου	ΔΩΔ	Δ.Λ.Τ. Νότιας Δωδ/σου	2.500.000
131	3.2	57505	Κέντρο Επισκευής & Διαχείμασης Σκαφών Αναψυχής Ρόδου (Β' Φάση) (*)	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	5.051.883
132	3.2	57517	Ολοκλήρωση Κέντρου Διαχείμασης Σκαφών Αναψυχής - Μαρίνας Σύρου (*)	ΚΥΚ	Ν.Α.Κυκλάδων	2.711.205
133	3.2	98593	Μαρίνα Ρόδου – διευθέτηση αγωγών όμβριων και αντικατάσταση υποθαλασσίου αγωγού ακαθάρτων	ΔΩΔ	Δ. Ρόδου	1.480.000
134	3.3	86212	Ενίσχυση Μ.Μ.Ε. της Π.Ν.Α. στον τομέα του Τουρισμού (Α' προκήρυξη)	ΠΕΡ	ΔΙ.Σ.Α. Π.Ν.Α.	3.476.864

135	3.3	88349	Ενίσχυση τουριστικών επιχειρήσεων του Νομού Κυκλάδων μέσω του Αναπτυξιακού Νόμου 2601/98.	ΠΕΡ	ΔΙ.Σ.Α. Π.Ν.Α.	4.743.415
136	3.3	88471	Ενίσχυση τουριστικών επιχειρήσεων του Νομού Δωδεκανήσου μέσω του Αναπτυξιακού Νόμου 2601/98	ΠΕΡ	ΔΙ.Σ.Α. Π.Ν.Α.	5.802.113
137	3.3	95233	Ενίσχυση Υφιστάμενων ΜΜΕ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου στον τομέα του Τουρισμού, μέσω του καν.70/2001, Β' προκήρυξη	ΠΕΡ	ΔΙ.Σ.Α. Π.Ν.Α.	4.204.926
138	3.3	106095	Ενισχύσεις Επενδύσεων Τουριστικής Υποδομής - Υπ.Οι.Ο.	ΠΕΡ	Υπ.Οι.Ο.	2.990.935
139	3.4	69197	Αναστήλωση - Αξιοποίηση Ιπποτικού Φρουρίου Αρχαγγέλου ν. Ρόδου - Α' Φάση	ΔΩΔ	Δ. Αρχαγγέλου	372.354
140	3.4	75091	Επιχορήγηση Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς για την υλοποίηση του έργου «Μουσείο Μαρμαροτεχνίας στον Πύργο Τήνου	ΚΥΚ	Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς	3.207.667
141	3.4	74985	Συντήρηση - Αποκατάσταση της Αναστηλωμένης Ρωμαϊκής Οικίας Κω	ΔΩΔ	Υπ. Πολιτισμού	2.666.458
142	3.4	75292	Αποκατάσταση αρχοντικού Νικολαΐδη στην Πάτμο	ΔΩΔ	4 ^η Ε.Β.Α.	519.552
143	3.4	75198	Αποκατάσταση Ιεράς Μονής Ζωοδόχου Πηγής Πάτμου	ΔΩΔ	4 ^η Ε.Β.Α.	856.933
144	3.4	75246	Αποκατάσταση ιπποτικής οικίας Τζέμ στη Μεσαιωνική πόλη της Ρόδου	ΔΩΔ	4 ^η Ε.Β.Α.	743.000

145	3.4	75610	Διαμόρφωση και Ανάδειξη Αρχαιολογικού Χώρου Αρχαίας Θήρας	ΚΥΚ	ΚΑ' Ε.Π.Κ.Α.	1.760.822
146	3.4	75500	Έκθεσης Ιστορικής Συλλογής Καστελλόριζου στο Οθωμανικό Τέμενος	ΔΩΔ	4 ^η Ε.Β.Α.	528.247
147	3.4	76034	Αποκατάσταση Ναού Αγίου Ιωάννη Θεολόγου στη Λέρο	ΔΩΔ	4 ^η Ε.Β.Α.	410.858
148	3.4	76214	Δίκτυο Μνημείων ν. Τήλου	ΔΩΔ	4 ^η Ε.Β.Α.	1.115.187
149	3.4	76098	Στερέωση, αναστήλωση και ανάδειξη αρχαίου τείχους Νισύρου	ΔΩΔ	ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α.	730.000
150	3.4	76220	Ενοποίηση Αρχαιολογικών Χώρων Πόλεως Κω	ΔΩΔ	Ινστιτούτο Αιγαιακών Σπουδών	1.058.484
151	3.4	75972	Αρχαιολογικό Μουσείο Καρπάθου	ΔΩΔ	ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α.	440.205
152	3.4	76320	Βελτίωση Αρχαιολογικού Μουσείου Ρόδου	ΔΩΔ	ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α.	1.798.680
153	3.4	77153	Διαμόρφωση και Ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου Υψηλής Άνδρου	ΚΥΚ	ΚΑ' Ε.Π.Κ.Α.	880.410
154	3.4	76993	Στερέωση-Συντήρηση Βυζαντικών Μνημείων Άνδρου	ΚΥΚ	2 ^η Ε.Β.Α.	303.469
155	3.4	76990	Αποκατάσταση και ανάδειξη Παλαιού Πυλίου στην Κω	ΔΩΔ	4 ^η Ε.Β.Α.	586.940
156	3.4	77614	Στερέωση - Ανάδειξη της Νότιας Ρόδου και Αποκατάσταση Ελληνιστικής Γέφυρας	ΔΩΔ	Δ. Ρόδου	952.156
157	3.4	80169	Αποκατάσταση Οικίας Δημητρακόπουλου στη Παροικία Πάρου	ΚΥΚ	Δ. Πάρου	871.440
158	3.4	82416	Αποκατάσταση, Συντήρηση και Ανάδειξη Ι.Μ. Χοζοβιωτίσσης Αμοργού	ΚΥΚ	4 ^η Ε.Β.Α.	586.940
159	3.4	82679	Αρχαιολογικό Μουσείο Κιμώλου	ΚΥΚ	ΚΑ' Ε.Π.Κ.Α.	402.252

160	3.4	82688	Διαμόρφωση και ανάδειξη αρχαιολογικού χώρου Φυλακωπής Μήλου	ΚΥΚ	ΚΑ' Ε.Π.Κ.Α.	880.411
161	3.4	82712	Επισκευή και Αναστήλωση του Πυργομονάστηρου του Χριστού Φωτοδότη στο Δανακό Νάξου	ΚΥΚ	Δ.Α.Β.Μ.Μ.	1.321.500
162	3.4	82804	Ανάδειξη Αρχαίου Πύργου Αγ. Τριάδος Αμοργού και Περιβάλλοντος Χώρου	ΚΥΚ	ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α	646.000
163	3.4	84496	Συντήρηση και Ανάδειξη Αρχαίου Υδραγωγείου Νάξου και Ιερού των Πηγών στις Μέλανες	ΚΥΚ	Πανεπιστήμιο Αθηνών	1.138.000
164	3.4	84601	Ιστορικό - Λαογραφικό Μουσείο του Λυκείου Ελληνίδων Σύρου	ΚΥΚ	Δ. Ερμούπολης	462.150
165	3.4	84597	Επισκευή Σχολής Ουρσουλινών Χώρας Νάξου και Μετατροπή σε Πολιτιστικό Κέντρο	ΚΥΚ	Δ. Νάξου	1.850.000
166	3.4	84317	Αναστήλωση και ανακαίνιση Νότιου Συγκροτήματος Μεγάλης Ροτόντας Τουριστικών Εγκαταστάσεων Καλλιθέας Ρόδου - Β' Φάση	ΔΩΔ	Δ. Καλλιθέας	2.069.846
167	3.4	84779	Αρχαιολογικό Μουσείο Καλύμνου	ΔΩΔ	ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α.	898.000
168	3.4	84780	Αρχαιολογικό Μουσείο Νισύρου	ΔΩΔ	ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α.	953.500
169	3.5	84070	Αξιοποίηση Σπηλαίου Αντιπάρου (Α' Φάση)	ΚΥΚ	Κ. Αντιπάρου	429.846
170	3.5	84341	Αποκατάσταση - Επισκευή Ανεμόμυλων και Παλαιού Φάρου Λιμένα Ίου	ΚΥΚ	Δ. Ιου	368.025
171	3.5	85028	Επέκταση Προπονητικού Κέντρου Κάλαθου ν. Ρόδου	ΔΩΔ	Δ. Λίνδου	457.091
172	3.5	84952	Προβολή του Τουριστικού Προϊόντος της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου	ΠΕΡ	ΔΙ.Σ.Α. Π.Ν.Α.	2.405.000

173	3.5	85313	Κατασκευή Μονοπατιών Ορειβατικού Τουρισμού Δήμου Καρπάθου	ΔΩΔ	Δ. Καρπάθου	104.391
174	3.5	85885	Δίκτυο Κάστρων Περίπλους - Συνολική Ανάδειξη Κάστρου Κρητηνίας Ρόδου	ΔΩΔ	Ταμείο Αρχ/κων Πόρων	1.206.086
175	3.5	85872	Δίκτυο Κάστρων Περίπλους - Συνολική Ανάδειξη Κάστρου Λέρου	ΔΩΔ	Ταμείο Αρχ/κων Πόρων	912.573
176	3.5	86520	Ανάδειξη Ηφαιστείου Νισύρου	ΔΩΔ	Δ. Νισύρου	968.591
177	3.5	98997	Διαδρομή οικολογικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος στον Άγιο Γεώργιο Δρακούντας προς Νημποριό Δήμου Σύμης	ΔΩΔ	Δ. Σύμης	200.000
178	3.5	99001	Κέντρο Αναρρίχησης Καλύμνου	ΔΩΔ	Δ. Καλυμνίων	150.000
179	3.5	99006	Κατασκευή συνεδριακού κέντρου Χάλκης.	ΔΩΔ	Δ. Χάλκης	700.000
180	3.5	98995	Επεμβάσεις στερέωσης, προστασίας και βελτίωσης επισκεψιμότητας Κατακομβών Μήλου.	ΚΥΚ	Υπ. Πολιτισμού / Δ.Α.Β.Μ.Μ.	650.000
181	3.5	98955	Αξιοποίηση Σπηλαίου Αντιπάρου (Β' Φάση)	ΚΥΚ	Κ, Αντιπάρου	500.000
182	3.5	98980	Βελτίωση - Ανάδειξη Παλαιάς Ημιονικής Οδού Οίας -Φηρών	ΚΥΚ	Κ. Οίας	200.000
183	3.5	98988	Αποκατάσταση Κινηματοθέατρου - Συνεδριακού Κέντρου Λακκίου Λέρου	ΔΩΔ	Δ. Λέρου	2.000.000
184	4.1	75660	Κατάρτιση ανέργων, εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων σε πιστοποιημένα Κ.Ε.Κ.	ΠΕΡ	ΔΙ.Σ.Α. Π.Ν.Α.	10.977.400

185	4.1	89642	Κατάρτιση Ανέργων, Εργαζόμενων και Αυτοαπασχολούμενων σε Πιστοποιημένα Κ.Ε.Κ. - Πρόσκληση 2003	ΠΕΡ	ΔΙ.Σ.Α. Π.Ν.Α.	5.800.000
186	4.1	96192	Επιχορήγηση Δ.Ε.Π.Α. Πάρου για την υλοποίηση Συμβουλευτικής της ΤΠΑ "Συνδυασμένη Τουριστική Ανάπτυξη"	ΚΥΚ	Δ.Ε.Π.Α. Πάρου	140.864
187	4.1	96195	Δράση Δημοσιότητας - Ευαισθητοποίησης της ΤΠΑ Συνδυασμένη Τουριστική Ανάπτυξη από το Δήμο Πάρου	ΚΥΚ	Δ. Πάρου	11.739
188	4.1	96197	Δράσεις Δικτύωσης της Τ.Π.Α. Συνδυασμένη Τουριστική Ανάπτυξη από το Δήμο Πάρου	ΚΥΚ	Δ. Πάρου	23.477
189	4.1	96201	Κατάρτιση της Τ.Π.Α. Συνδυασμένη Τουριστική Ανάπτυξη από το Δήμο Πάρου	ΚΥΚ	Δ. Πάρου	140.400
190	4.1	95864	Δράση Δημοσιότητας - Ευαισθητοποίησης της ΤΠΑ Ολοκληρωμένη Παρέμβαση Προώθησης της Απασχόλησης Δήμου Καλυμνίων	ΔΩΔ	Δ.Καλυμνίων	29.000
191	4.1	96187	Κατάρτιση της Τ.Π.Α. Ολοκληρωμένη Παρέμβαση Προώθησης της Απασχόλησης Δήμου Καλυμνίων	ΔΩΔ	Δ.Καλυμνίων	189.200
192	4.1	96188	Δράση Δικτύωσης της Τ.Π.Α. Ολοκληρωμένη Παρέμβαση Προώθησης της Απασχόλησης Δήμου Καλυμνίων	ΔΩΔ	Δ.Καλυμνίων	5.687

193	4.1	95101	Επιχορήγηση ΚΕ.Σ.Υ.Υ. - ΝΕΛΕ Δωδ/σου για την υλοποίηση Συμβουλευτικής της ΤΠΑ Ολοκληρωμένη Παρέμβαση Προώθησης της Απασχόλησης Δήμου Καλυμνίων	ΔΩΔ	ΚΕΣΥΥ -ΝΕΛΕ Δωδ/σου	110.579
194	4.1	95862	Δράση Σ.Υ.Υ. της Τ.Π.Α. Ολοκληρωμένη Παρέμβαση Προώθησης της Απασχόλησης Δήμου Καλυμνίων	ΔΩΔ	Δ.Καλυμνίων	123.256
195	4.1	96193	Επιχορήγηση Κέντρου Μέριμνας Οικογένειας και Παιδιού για την Υλοποίηση Συμβουλευτικής της ΤΠΑ Δίκτυο Ολοκληρωμένων Δωδεκανησιακών Συνεργασιών για την προώθηση της Απασχόλησης στις Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού	ΔΩΔ	Κέντρο Μέριμνας Οικογενείας	100.320
196	4.1	96194	Επιχορήγηση Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας Καλλιθέα-Αειφορία για την Υλοποίηση Συμβουλευτικής της ΤΠΑ Δίκτυο Ολοκληρωμένων Δωδεκανησιακών Συνεργασιών για την προώθηση της Απασχόλησης στις Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού	ΔΩΔ	Κερδοσκοπική Εταιρεία Καλλιθέα -	35.200

197	4.1	96210	Δράση Δημοσιότητας - Ευαισθητοποίησης της ΤΠΑ Δίκτυο Ολοκληρωμένων Δωδεκανησιακών Συνεργασιών για την προώθηση της Απασχόλησης στις Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού από Δήμο Αταβύρου	ΔΩΔ	Δ.Αταβύρου	1.000
198	4.1	96205	Δράση Δημοσιότητας - Ευαισθητοποίησης της Τ.Π.Α. δίκτυο ολοκληρωμένων Δωδεκανησιακών Συνεργασιών για την προώθηση της Απασχόλησης στις Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού από Δήμο Καλλιθέας	ΔΩΔ	Δ. Καλλιθέας	10.980
199	4.1	96206	Δράση Δημοσιότητας - Ευαισθητοποίησης της ΤΠΑ Δίκτυο Ολοκληρωμένων Δωδεκανησιακών Συνεργασιών για την προώθηση της Απασχόλησης στις Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού από Δήμο Πεταλούδων	ΔΩΔ	Δ. Πεταλούδων	2.400
200	4.1	96208	Δράση Δημοσιότητας - Ευαισθητοποίησης της ΤΠΑ Δίκτυο Ολοκληρωμένων Δωδεκανησιακών Συνεργασιών για την προώθηση της Απασχόλησης στις Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού από Δήμο Αστυπάλαιας	ΔΩΔ	Δ. Αστυπάλαιας	3.500

201	4.1	96196	Δράση Δικτύωσης της Τ.Π.Α. Δίκτυο Ολοκληρωμένων Δωδεκανησιακών Συνεργασιών για την προώθηση της Απασχόλησης στις Εναλλακτικές Μορφές τουρισμού από Δήμο Καρπάθου	ΔΩΔ	Δ.Καρπάθου	1.500
202	4.1	96200	Δράση Δικτύωσης της Τ.Π.Α. Δίκτυο Ολοκληρωμένων Δωδεκανησιακών Συνεργασιών για την προώθηση της Απασχόλησης στις Εναλλακτικές Μορφές τουρισμού από Δήμο Σύμης	ΔΩΔ	Δ.Σύμης	1.500
203	4.1	96202	Δράση Δικτύωσης της Τ.Π.Α. Δίκτυο Ολοκληρωμένων Δωδεκανησιακών Συνεργασιών για την προώθηση της Απασχόλησης στις Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού από Δήμο Πεταλούδων	ΔΩΔ	Δ.Πεταλούδων	1.500
204	4.1	96203	Δράση Δικτύωσης της Τ.Π.Α. Δίκτυο Ολοκληρωμένων Δωδεκανησιακών Συνεργασιών για την προώθηση της Απασχόλησης στις Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού από Δήμο Καλλιθέας	ΔΩΔ	Δ.Καλλιθέας	8.500

205	4.1	96198	Δράση Δικτύωσης της Τ.Π.Α. Δίκτυο Ολοκληρωμένων Δωδεκανησιακών Συνεργασιών για την προώθηση της Απασχόλησης στις Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού από Δήμο Αταβύρου	ΔΩΔ	Δ.Αταβύρου	1.500
206	4.1	96199	Δράση Δικτύωσης της Τ.Π.Α. Δίκτυο Ολοκληρωμένων Δωδεκανησιακών Συνεργασιών για την προώθηση της Απασχόλησης στις Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού από Δήμο Αστυπάλαιας	ΔΩΔ	Δ.	1.500
207	4.1	96215	Κατάρτιση της Τ.Π.Α. Δίκτυο Ολοκληρωμένων Δωδεκανησιακών Συνεργασιών για την προώθηση της Απασχόλησης στις Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού Δήμου Καρπάθου	ΔΩΔ	Δ.Καρπάθου	66.000
208	4.1	96209	Κατάρτιση της Τ.Π.Α. Δίκτυο Ολοκληρωμένων Δωδεκανησιακών Συνεργασιών για την προώθηση της Απασχόλησης στις Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού Δήμου Πεταλούδων	ΔΩΔ	Δ.Πεταλούδων	66.000

209	4.1.	96213	Κατάρτιση της Τ.Π.Α. Δίκτυο Ολοκληρωμένων Δωδεκανησιακών Συνεργασιών για την προώθηση της Απασχόλησης στις Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού Δήμου Καλλιθέας	ΔΩΔ	Δ.Καλλιθέας	66.000
210	4.1	96229	Δράση Σ.Υ.Υ. της Τ.Π.Α. Δίκτυο Ολοκληρωμένων Δωδεκανησιακών Συνεργασιών για την προώθηση της Απασχόλησης στις Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού Δήμου Πεταλούδων	ΔΩΔ	Δ.Πεταλούδων	16.500
211	4.1	96234	Δράση Σ.Υ.Υ. της Τ.Π.Α. Δίκτυο Ολοκληρωμένων Δωδεκανησιακών Συνεργασιών για την προώθηση της Απασχόλησης στις Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού Δήμου Καλλιθέας	ΔΩΔ	Δ.Καλλιθέας	33.600
212	4.1	96249	Δράση Συμβουλευτικής της Τ.Π.Α. Ρόδος - Απασχόληση - Πολιτισμός από Δήμο Ροδίων	ΔΩΔ	Δ. Ρόδου	193.600
213	4.1	96270	Επιχορήγηση ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Ρόδου για την υλοποίηση Δημοσιότητας-Ευαισθητοποίησης της ΤΠΑ Ρόδος-Απασχόληση-Πολιτισμός	ΔΩΔ	ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.	18.400

214	4.1	96298	Επιχορήγηση Πανεπιστημίου Αιγαίου για την υλοποίηση Δημοσιότητας - Ευαισθητοποίησης της ΤΠΑ Ρόδος-Απασχόληση- Πολιτισμός	ΔΩΔ	Πανεπιστήμιο Αιγαίου	10.000
215	4.1	96283	Επιχορήγηση ΙΝ.Ε. Γ. Σ. Ε. Ε. -Α.Δ.Ε.Δ.Υ. για την υλοποίηση Δημοσιότητας- Ευαισθητοποίησης της ΤΠΑ Ρόδος-Απασχόληση- Πολιτισμός	ΔΩΔ	ΙΝ Ε Γ Σ Ε Ε – ΑΔΕΔΥ	5.000
216	4.1	96282	Επιχορήγηση Σωματείου Διπλωματούχων Ξεναγών Δωδεκανήσου για την υλοποίηση Δημοσιότητας- Ευαισθητοποίησης της ΤΠΑ Ρόδος-Απασχόληση- Πολιτισμός		Σωματείο Διπλωματούχων Ξεναγών	5.000
217	4.1	96260	Επιχορήγηση Ερασιτεχνικής Θεατρικής Ομάδας ΠΡΑΞΙΣ για την υλοποίηση Δράσεων Δικτύωσης της ΤΠΑ Ρόδος-Απασχόληση- Πολιτισμός	ΔΩΔ	Ερασιτεχνική Θεατρική Ομάδα ΠΡΑΞΙΣ	10.000
218	4.1	96303	Κατάρτιση της Τ.Π.Α. Ρόδος - Απασχόληση - Πολιτισμός Δήμου Ροδίων	ΔΩΔ	Δ. Ρόδου	192200
219	4.1	96304	Δράση Σ.Υ.Υ. της Τ.Π.Α. Ρόδος - Απασχόληση - Πολιτισμός Δήμου Ροδίων	ΔΩΔ	Δ. Ρόδου	172.480
220	4.1	96308	Επιχορήγηση Πολυδύναμο Κέντρου Κοινωνικής Παρέμβασης Δήμου Αμοργού για την υλοποίηση Συμβουλευτικής της ΤΠΑ ΚΥΚΛΑΔΕΣ	ΚΥΚ	Πολυδύναμο Κέντρο Κοινωνικής Παρέμβασης Δήμου Αμοργού	35.000
221	4.1	96315	Επιχορήγηση Εταιρείας Κοινωνικής Μέριμνας Σίφνου για την υλοποίηση Συμβουλευτικής της ΤΠΑ ΚΥΚΛΑΔΕΣ	ΚΥΚ	Εταιρεία Κοινωνικής Μέριμνας Σίφνου	35.000

222	4.1	96313	Επιχορήγηση Πολυδύναμου Κέντρου	ΚΥΚ	Πολυδύναμο Κέντρο Κοινωνικής Παρέμβασης Νομού Κυκλάδων	62.200
			Κοινωνικής Παρέμβασης Νομού Κυκλάδων για την υλοποίηση Συμβουλευτικής της Τ.Π.Α. ΚΥΚΛΑΔΕΣ			
223	4.1	96325	Επιχορήγηση Τ. Α. Δ. Ε. Π. Ι. για την υλοποίηση Συμβουλευτικής της Τ.Π.Α. ΚΥΚΛΑΔΕΣ	ΚΥΚ	Τουριστική αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση Ίου	35.000
224	4.1	96326	Επιχορήγηση Δ.Ε.Α.Νάξου για την υλοποίηση Δημοσιότητας - Ευαισθητοποίησης της Τ.Π.Α. ΚΥΚΛΑΔΕΣ	ΚΥΚ	Δ.Ε.Α. Νάξου	10.000
225	4.1	96346	Επιχορήγηση Ενιαίου Κ.Ε.Κ Νομού Κυκλάδων για την υλοποίηση Δημοσιότητας - Ευαισθητοποίησης της Τ.Π.Α. ΚΥΚΛΑΔΕΣ	ΚΥΚ	Ενιαίο Κ.Ε.Κ.Νομού Κυκλάδων	11.000
226	4.1	96337	Επιχορήγηση Ενιαίου Κ.Ε.Κ Νομού Κυκλάδων για την υλοποίηση Δικτύωσης της Τ.Π.Α. ΚΥΚΛΑΔΕΣ	ΚΥΚ	Ενιαίο Κ.Ε.Κ Νομού Κυκλάδων	7.140
227	4.1	96338	Επιχορήγηση Κ.Ε.Κ Δήμου Ποσειδωνίας για την υλοποίηση Δικτύωσης της Τ.Π.Α. ΚΥΚΛΑΔΕΣ	ΚΥΚ	Κ.Ε.Κ. Δήμου Ποσειδωνίας	5.000
228	4.1	96343	Δράσεις Δικτύωσης Κυκλάδων της Τ.Π.Α. ΚΥΚΛΑΔΕΣ από Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κυκλάδων	ΚΥΚ	Ν.Α.Κυκλάδων	5.000
229	4.1	96361	Δράση Σ.Υ.Υ. της Τ.Π.Α. ΚΥΚΛΑΔΕΣ από Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κυκλάδων	ΚΥΚ	Ν.Α.Κυκλάδων	151.360

230	4.1	96311	Επιχορήγηση Πολυδύναμο Κέντρου Κοινωνικής Παρέμβασης Νομού Κυκλάδων για την υλοποίηση Συμβουλευτικής της Τ.Π.Α. ΔΙΑΣ	ΚΥΚ	Πολυδύναμο Κέντρο Κοινωνικής Παρέμβασης Νομού Κυκλάδων	117.200
231	4.1	96319	Επιχορήγηση Κ.Ε.Κ. Δήμου Ποσειδωνίας για την υλοποίηση Συμβουλευτικής της Τ.Π.Α. ΔΙΑΣ	ΚΥΚ	Κ.Ε.Κ. Δήμου Ποσειδωνίας	50.000
232	4.1	96354	Επιχορήγηση Κ.Ε.Κ. Νομού Κυκλάδων για την υλοποίηση Δημοσιότητας - Ευαισθητοποίησης της Τ.Π.Α. ΔΙΑΣ	ΚΥΚ	Κ Ε Κ Νομού	5.140
233	4.1	96349	Δράση Δημοσιότητας - Ευαισθητοποίησης της Τ.Π.Α. ΔΙΑΣ από Δήμο Ερμούπολης	ΚΥΚ	Δ. Ερμούπολης	2.000
234	4.1	96350	Δράση Δημοσιότητας - Ευαισθητοποίησης της Τ.Π.Α. ΔΙΑΣ από Δήμο Μυκόνου	ΚΥΚ	Δ. Μυκόνου	2.000
235	4.1	96353	Δράση Δημοσιότητας - Ευαισθητοποίησης της Τ.Π.Α. ΔΙΑΣ από Δήμο Εξωμβούργου	ΚΥΚ	Δ. Εξωμβούργου	2.000
236	4.1	96345	Δράση Δημοσιότητας - Ευαισθητοποίησης της Τ.Π.Α. ΔΙΑΣ από Επιμελητήριο Κυκλάδων	ΚΥΚ	Επιμελητήριο Κυκλάδων	2.000
237	4.1	96340	Επιχορήγηση Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου Κυκλάδων για την υλοποίηση Δημοσιότητας - Ευαισθητοποίησης της Τ.Π.Α. ΔΙΑΣ	ΚΥΚ	Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Κυκλάδων	2.000
238	4.1	96351	Δράση Δημοσιότητας - Ευαισθητοποίησης της Τ.Π.Α. ΔΙΑΣ από Δήμο Κορθίου	ΚΥΚ	Δ. Κορθίου	2.000

239	4.1	96328	Επιχορήγηση Ενιαίου Κ.Ε.Κ. Νομού Κυκλάδων για την υλοποίηση Δικτύωσης της Τ.Π.Α. ΔΙΑΣ	ΚΥΚ	Ενιαίου Κ.Ε.Κ. Νομού Κυκλάδων	18.000
240	4.1	96336	Δράση Δικτύωσης της Τ.Π.Α. ΔΙΑΣ από Δήμο Ερμούπολης	ΚΥΚ	Δ. Ερμούπολης	5.000
241	4.1	96357	Δράση Σ.Υ.Υ. της Τ.Π.Α. ΔΙΑΣ από Δήμο Ερμούπολης	ΚΥΚ	Δ. Ερμούπολης	151.360
242	4.1	100997	Πρόγραμμα Απόκτησης Εργασιακής Εμπειρίας - 3ί39β στο πλαίσιο του Μέτρου 4.1	ΠΕΡ	Ο.Α.Ε.Δ.	951.786
243	4.1	100993	Επιχορήγηση Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών στο πλαίσιο του Μέτρου 4.1	ΠΕΡ	Ο.Α.Ε.Δ.	1.153.368
244	4.1	100994	Επιχορήγηση Επιχειρήσεων για τη Δημιουργία Νέων θέσεων Εργασίας στο πλαίσιο του Μέτρου 4.1	ΠΕΡ	Ο.Α.Ε.Δ.	1.989.000
245	4.2	70193	Επιχορήγηση Δ. Ε. Προβολής & Ενημέρωσης Δ. Ανω Σύρου για τη Λειτουργία ΚΗΦΗ στο Δήμο Ανω Σύρου	ΚΥΚ	Δ. Ε. Προβολής & Ενημέρωσης Δήμου Ανω Σύρου	191.318
246	4.2	70198	Επιχορήγηση Δ. Ε. Ανάπτυξης Δ.Εξωμβούργου για τη Λειτουργία ΚΗΦΗ στο Δήμο Εξωμβούργου	ΚΥΚ	Δ. Ε. Ανάπτυξης Δ. Εξωμβούργου	247.220
247	4.2	70204	Επιχορήγηση Δ. Ε. Ανάπτυξης Δήμου Νάξου για τη Λειτουργία ΚΗΦΗ στο Δήμο Νάξου	ΚΥΚ	Δ. Ε. Ανάπτυξης Δήμου Νάξου	245.987
248	4.2	70578	Επιχορήγηση Α. Μ. Κ. εταιρείας «Καλλιθέα - Ρόδος Αειφορία" για τη Δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο σπίτι στο Δήμο Καλλιθέας Ρόδου	ΔΩΔ	Α.Μ.Κ. Εταιρεία «Καλλιθέα-Ρόδος Αειφορία»	227.702

249	4.2	70520	Επιχορήγηση Δ. Ε. Ανάπτυξης Δ.Εξωμβούργου για τη Δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο σπίτι στο Δήμο Εξωμβούργου Τήνου	ΚΥΚ	Δ. Ε. Ανάπτυξης Δ. Εξωμβούργου	178.195
250	4.2	70526	Επιχορήγηση Δ.Ε.Ανάπτυξης Δήμου Νάξου για τη Δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο σπίτι	ΚΥΚ	Δ.Ε. Ανάπτυξης Δήμου Νάξου	178.195
251	4.2	70575	Επιχορήγηση Α.Μ.Κ. εταιρείας «Καλλιθέα-Ρόδος Αειφορία» για τη Δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο σπίτι στο Δήμο Λινδίων Ρόδου	ΔΩΔ	Α.Μ.Κ.Εταιρεία «Καλλιθέα - Ρόδος Αειφορία»	194.954
252	4.2	70577	Επιχορήγηση Α.Μ.Κ. εταιρείας «Καλλιθέα - Ρόδος Αειφορία" για τη Δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο σπίτι στο Δήμο Αστυπάλαιας	ΔΩΔ	Α.Μ.Κ. Εταιρεία " Καλλιθέα - Ρόδος Αειφορία"	194.954
253	4.2	70522	Επιχορήγηση Πολυδύναμο Κέντρου Κοινωνικής Παρέμβασης Νομού Κυκλάδων για τη Δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο σπίτι στο Δήμο Μυκόνου	ΚΥΚ	Πολυδύναμο Κέντρο Κοινωνικής Παρέμβασης Νομού Κυκλάδων	194.000
254	4.2	70211	Επιχορήγηση Α.Μ.Κ. εταιρείας «Καλλιθέα - Ρόδος Αειφορία" για τη Λειτουργία ΚΗΦΗ στο Δήμο Καλλιθέας Ρόδου	ΔΩΔ	Α.Μ.Κ. Εταιρεία " Καλλιθέα - Ρόδος Αειφορία"	276.654
255	4.2	70514	Επιχορήγηση Δ. Ε. Πολιτιστικής Ανάπτυξης Πάρου για τη Δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο σπίτι στο Δήμο Πάρου	ΚΥΚ	Δ. Ε. Πολιτιστικής Ανάπτυξης Πάρου	188.906

256	4.2	70530	Επιχορήγηση Α.Μ.Κ. Εταιρείας Κοιν. Φροντίδας & Ανάπτυξης Δ.Ροδίων για τη Δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο σπίτι στην περιοχή Μεσαιωνικής Πόλης	ΔΩΔ	Α.Μ.Κ. Εταιρεία Κοιν. Φροντίδας & Ανάπτυξης Δ. Ροδίων	296.000
257	4.2	70531	Επιχορήγηση Α.Μ.Κ. Εταιρείας Κοιν. Φροντίδας & Ανάπτυξης Δ.Ροδίων για τη Δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο σπίτι στην περιοχή Μέγγαβλη	ΔΩΔ	Α.Μ.Κ. Εταιρεία Κοιν. Φροντίδας & Ανάπτυξης Δ. Ροδίων	296.000
258	4.2	70533	Επιχορήγηση Δ. Ε. Ανάπτυξης Δήμου Άνδρου για τη Δημιουργία Μονάδας βοήθειας στο σπίτι στο Δήμο Άνδρου	ΚΥΚ	Δήμου Άνδρου	168.633
259	4.2	70574	Επιχορήγηση Πολυδύναμου Κέντρου Κοιν. Παρέμβασης Δ.Δρυμαλίας για τη Δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο σπίτι στο Δήμο Δρυμαλίας Νάξου	ΚΥΚ	Πολυδύναμο Κέντρο Κοιν.Παρέμβασης Δ.Δρυμαλίας	194.000
260	4.2	70515	Επιχορήγηση Δ. Ε. Ανάπτυξης & Πολιτισμού Μισύρου για τη Δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο σπίτι στο Δήμο Νισυρου	ΔΩΔ	Δ. Ε. Ανάπτυξης & Πολιτισμού Νισύρου	231.059
261	4.2	70518	Επιχορήγηση Δ. Ε. Ανάπτυξης Ποσειδωνίας για τη Δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο σπίτι στο Δήμο Ποσειδωνίας Σύρου	ΚΥΚ	Δ. Ε. Ανάπτυξης	185.238
262	4.2	70521	Επιχορήγηση Δ. Ε. Ανάπτυξης Ερμούπολης για τη Δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο σπίτι στο Δήμο Ερμούπολης Σύρου	ΚΥΚ	Δ. Ε. Ανάπτυξης Ερμούπολης	194.000

263	4.2	70579	Επιχορήγηση Δ. Ε. Κοινωνικής Υποστήριξης Δήμου Κω για τη Δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο σπίτι στο Δήμο Κω	ΔΩΔ	Δ. Ε. Κοινωνικής Υποστήριξης Δήμου Κω	202.216
264	4.2	70872	Επιχορήγηση Δ. Ε. Πολιτιστικής Ανάπτυξης Πάρου για τη Λειτουργία Παιδικού Σταθμού στον Αρχίλοχο Πάρου	ΚΥΚ	Δ. Ε. Πολιτιστικής Ανάπτυξης Πάρου	211.594
265	4.2	71043	Επιχορήγηση Α.Μ.Κ. Εταιρείας Κοιν. Φροντίδας & Ανάπτυξης Δ. Ροδίων για τη Λειτουργία Παιδικού Σταθμού περιοχής Μόσχοβη	ΔΩΔ	Α.Μ.Κ. Εταιρεία Κοιν. Φροντίδας & Ανάπτυξης Δ. Ροδίων	529.069
266	4.2	71041	Επιχορήγηση Δ. Ε. Ανάπτυξης Δ. Εξωμβούργου για τη Λειτουργία ΚΔΑΠ Δήμου Εξωμβούργου	ΚΥΚ	Δ. Ε. Ανάπτυξης Δ. Εξωμβούργου	212.942
267	4.2	70884	Επιχορήγηση Δ. Ε. Προβολής & Ενημέρωσης Δ. Ανω Σύρου για τη Λειτουργία ΚΔΑΠ Δήμου Ανω Σύρου	ΚΥΚ	Δ. Ε. Προβολής & Ενημέρωσης Δήμου Ανω Σύρου	187.622
268	4.2	71042	Επιχορήγηση Δ. Ε. Ανάπτυξης Δήμου Νάξου για τη Λειτουργία ΚΔΑΠ Δήμου Νάξου	ΚΥΚ	Δ. Ε. Ανάπτυξης Δήμου Νάξου	234.283
269	4.2	71040	Επιχορήγηση Πολυδύναμου Κέντρου Κοιν. Παρέμβασης Ν.Κυκλάδων για τη Λειτουργία ΚΔΑΠ ΜΕΑ Δήμου Ερμούπολης	ΚΥΚ	Ν.Κυκλάδων	370.830
270	4.2	71044	Επιχορήγηση Α.Μ.Κ. Εταιρείας Κοιν. Φροντίδας & Ανάπτυξης Δ. Ροδίων για τη Λειτουργία ΚΔΑΠ. ΜΕΑ Αγ. Νικολάου	ΔΩΔ	Κοιν. Φροντίδας & Ανάπτυξης Δ. Ροδίων	468.000

271	4.2	70882	Επιχορήγηση Δ. Ε. Ανάπτυξης Ποσειδωνίας για τη λειτουργία παιδικού σταθμού στο Δήμο	ΚΥΚ	Δ. Ε. Ανάπτυξης	302.700
272	4.2	71045	Επιχορήγηση Α.Μ.Κ. Εταιρείας «Καλλιθέα - Ρόδος Αειφορία" για τη λειτουργία Παιδικού Σταθμού στις Καλυθιές Δήμου Καλλιθέας Ρόδου	ΔΩΔ	Α.Μ.Κ. Εταιρεία " Καλλιθέα - Ρόδος Αειφορία"	500.432
273	4.2	71047	Επιχορήγηση Α.Μ.Κ. Εταιρείας «Καλλιθέα - Ρόδος Αειφορία" για τη λειτουργία ΚΔΑΠ στις Καλυθιές Δήμου Καλλιθέας Ρόδου	ΔΩΔ	Α.Μ.Κ. Εταιρεία " Καλλιθέα - Ρόδος Αειφορία"	375.835
274	4.2	71048	Επιχορήγηση Εταιρείας Κοινωνικής Μέριμνας Σίφνου για τη λειτουργία ΚΔΑΠ στο Δήμο Σερίφου	ΚΥΚ	Εταιρεία Κοινωνικής Μέριμνας Σίφνου	270.000
275	4.2	70880	Επιχορήγηση Εταιρείας Κοινωνικής Μέριμνας Σίφνου για τη λειτουργία Παιδικού Σταθμού Δήμου Σίφνου	ΚΥΚ	Εταιρεία Κοινωνικής Μέριμνας Σίφνου	295.000
276	4.2	70875	Επιχορήγηση Α.Δ.Ε. Αφαντου - Ψίνθου - Αρχίπολης για τη λειτουργία ΚΔΑΠ Δήμου Αφαντου Ρόδου	ΔΩΔ	Α.Δ.Ε. Αφαντου - Ψίνθου Αρχίπολης	267.762
277	4.2	82761	Επιχορήγηση Δημοτικής Επιχείρησης Ανάπτυξης Δήμου Κέας για τη δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο Σπίτι	ΚΥΚ	Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Δήμου Κέας	199.300
278	4.2	82766	Επιχορήγηση Αναπτυξιακής Κοινοτικής Επιχείρησης Οίας για τη δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο Σπίτι στη ν.Θήρα	ΚΥΚ	Αναπτυξιακή Κοινοτική Επιχείρηση Οίας	238.353

279	4.2	82768	Επιχορήγηση Δημοτικής Επιχείρησης Κοινωνικής Υποστήριξης Δήμου Κω για τη Λειτουργία Κ. Δ. Α. Π. Μ.Ε.Α.	ΔΩΔ	Δημοτική Επιχείρηση Κοινωνικής Υποστήριξης Δήμου Κω	454.436
280	4.2	82769	Επιχορήγηση Τουριστικής Αναπτυξιακής Δημοτικής Επιχείρησης Ίου για τη Δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο Σπίτι	ΚΥΚ	Αναπτυξιακή Επιχείρηση Ιου	188.047
281	4.2	82770	Επιχορήγηση Τουριστικής Αναπτυξιακής Δημοτικής Επιχείρησης Ίου για τη Λειτουργία Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών	ΚΥΚ	Τουριστική Αναπτυξιακή Επιχείρηση Ιου	313.178
282	4.2	82771	Επιχορήγηση Δημοτικής Επιχείρησης Πολιτιστικής Ανάπτυξης Πάρου για τη Λειτουργία Βρεφονηπιακού Σταθμού στην Παροικία	ΚΥΚ	Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής ανάπτυξης Πάρου	401.316
283	4.2	82773	Επιχορήγηση Εταιρείας Κοινωνικής Μέριμνας Σίφνου για τη Δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο Σπίτι	ΚΥΚ	Εταιρεία Κοινωνικής Μέριμνας Σίφνου	164.456
284	4.2	82775	Επιχορήγηση Πολυδύναμο Κέντρου Κοινωνικής Παρέμβασης Δήμου Αμοργού για τη Δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο Σπίτι	ΚΥΚ	Πολυδύναμο Κέντρο Κοινωνικής Παρέμβασης Δήμου Αμοργού	164.456
285	4.2	82776	Επιχορήγηση Εταιρείας Κοινωνικής Μέριμνας Κύθνου για τη Δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο σπίτι	ΚΥΚ	Εταιρεία Κοινωνικής Μέριμνας Κύθνου	164.456
286	4.2	82778	Επιχορήγηση Δημοτικής Επιχείρησης Πολιτιστικής Ανάπτυξης Πάρου για τη Λειτουργία Κ.Η.Φ.Η	ΚΥΚ	Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής ανάπτυξης Πάρου	246.000

287	4.2	82779	Επιχορήγηση Δημοτικής Επιχείρησης Τουρισμού και Αναψυχής Καμείρου για τη Λειτουργία Παιδικού Σταθμού στο Δ.Δ. Φανών Δ.Καμείρου	ΔΩΔ	Δημοτική Επιχείρηση Τουρισμού και Αναψυχής Καμείρου	341.040
288	4.2	82782	Επιχορήγηση ΑΜΚ Εταιρείας Κοινωνικής Φροντίδας & Ανάπτυξης Δήμου Ροδίων για τη Λειτουργία Κ.Η.Φ.Η. περιοχής Αγ. Αναργύρων	ΔΩΔ	Α.Μ.Κ. Εταιρεία Κοιν. Φροντίδας & Ανάπτυξης Δ. Ροδίων	255.000
289	4.2	82784	Επιχορήγηση Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας «ΑΘΗΝΑ» Δήμου Σύμης για τη Λειτουργία Βρεφονηπιακού σταθμού	ΔΩΔ	Α.Μ.Κ. Εταιρεία «ΑΘΗΝΑ» Δ.Σύμης	269.280
290	4.2	82786	Επιχορήγηση Αστικής μη Κερδοσκοπικής εταιρείας "Καλλιθέα - Ρόδος Αειφορία" για τη Λειτουργία Παιδικού Σταθμού στο Φαληράκι Δ.Καλλιθέας	ΔΩΔ	Α.Μ.Κ. Εταιρεία "Καλλιθέα-Ρόδος Αειφορία"	503.204
291	4.2	82789	Επιχορήγηση Αναπτυξιακής Νότιας Ρόδου για τη Λειτουργία Παιδικού Σταθμού περιοχής Ασκληπειό	ΔΩΔ	Αναπτυξιακή Νότιας Ρόδου	290.000
292	4.2	82793	Επιχορήγηση Δημοτικής Επιχείρησης Πολιτιστικής Ανάπτυξης & Πρόνοιας Δήμου Λέρου για τη Δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο Σπίτι	ΔΩΔ	Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης & Πρόνοιας Δήμου Λέρου	178.384
293	4.2	82794	Επιχορήγηση Ανώνυμης Διαδημοτικής Επιχείρησης Αφαντου - Ψίνθου - Αρχίπολης για τη Δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο σπίτι στο Δ. Αφαντου	ΔΩΔ	Α.Δ.Ε. Αφαντου -Ψίνθου -Αρχίπολης	169.312

294	4.2	82797	Επιχορήγηση Αναπτυξιακής Δωδεκανησιακής Εταιρίας Κατασκευών & Μελετών ΑΕΔ Πεταλούδων για τη Λειτουργία Παιδικού Σταθμού Κρεμαστής	ΔΩΔ	Αναπτυξιακή Δωδεκανησιακή Εταιρία Κατασκευών & Μελετών ΑΕΔ Πεταλούδων	400.000
295	4.2	82799	Επιχορήγηση Αναπτυξιακής Δωδεκανησιακής Εταιρίας Κατασκευών & Μελετών ΑΕΔ Πεταλούδων για τη Δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο Σπίτι Κρεμαστής	ΔΩΔ	Αναπτυξιακή Δωδεκανησιακή Εταιρία Κατασκευών & Μελετών ΑΕΔ Πεταλούδων	271.536
296	4.2	82800	Επιχορήγηση Δημ. Επιχ. Τουρ. Αθλητ. - Πολιτ. Κοιν.Πρόνοιας και Ανάπτυξης Δήμου Αρχαγγέλου για τη Δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο Σπίτι	ΔΩΔ	Δημ. Επιχ. Τουρ. Κοιν.Πρόνοιας και Ανάπτυξης Δήμου Αρχαγγέλου	177.467
297	4.2	82802	Επιχορήγηση Δημοτικής Επιχείρησης Κοινωνικής Υποστήριξης Δήμου Κω για τη Δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο Σπίτι Δ. Δικαίου	ΔΩΔ	Δημοτική Επιχείρηση Κοινωνικής Υποστήριξης Δήμου Κω	167.000
298	4.2	101946	Επιχορήγηση Δημοτικής Επιχείρησης Δικαίου για τη λειτουργία Παιδικού Σταθμού στο Πυλί	ΔΩΔ	Δημοτική Επιχείρηση Δικαίου	458.000
299	4.2	101969	Επιχορήγηση Δημοτικής Αναπτυξιακής Επιχείρησης Μήλου για τη λειτουργία Παιδικού Σταθμού	ΚΥΚ	Δημοτική Αναπτυξιακή Επιχείρηση Μήλου	237.552
300	4.2	101966	Επιχορήγηση Δημοτικής Αναπτυξιακής Επιχείρησης Μήλου για τη δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο Σπίτι	ΚΥΚ	Δημοτική Αναπτυξιακή Επιχείρηση Μήλου	171.000

301	4.2	101950	Επιχορήγηση Δημοτικής Επιχείρησης Κοινωνικής Υποστήριξης Κω για τη δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο Σπίτι Δήμου Ηρακλείδων	ΔΩΔ	Δημοτική Επιχείρηση Κοινωνικής Υποστήριξης Δήμου Κω	171.000
302	4.2	101937	Επιχορήγηση Αναπτυξιακής Δημοτικής Επιχείρησης Υδρούσας για τη λειτουργία Παιδικού Σταθμού Μπατσίου	ΚΥΚ	Αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση Υδρούσας	197.018
303	4.2	101972	Επιχορήγηση ΑΜΚ Εταιρείας Κοινωνικής Φροντίδας & Ανάπτυξης Δήμου Ροδίων για τη Λειτουργία Παιδικού Σταθμού Νέου Νοσοκομείου	ΔΩΔ	ΑΜΚ Εταιρεία Κοινωνικής Φροντίδας & Ανάπτυξης Δ.Ροδίων	244.430
304	4.2	101970	Επιχορήγηση ΑΜΚ Εταιρεία Καλλιθέα-Ρόδος-Αειφορία για τη δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο Σπίτι Δήμου Ιαλυσού	ΔΩΔ	ΑΜΚ Εταιρεία Καλλιθέα - Ρόδος Αειφορία	171.000
305	4.3	86032	Ενίσχυση υφιστάμενων Μ. Μ. Ε. της Π.Ν.Α. στον τομέα της Μεταποίησης - Α' προκήρυξη	ΠΕΡ	ΔΙ.Σ.Α. Π.Ν.Α.	1.578.624
306	4.3	86033	Ενίσχυση νέων (υπό ίδρυση) Μ. Μ. Ε. της Π.Ν.Α. στον τομέα της Μεταποίησης - Α' προκήρυξη	ΠΕΡ	ΔΙ.Σ.Α. Π.Ν.Α.	492.062
307	4.3	95242	Ενίσχυση Υφιστάμενων ΜΜΕ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου στον τομέα της μεταποίησης, μέσω του καν. 70/2001 Β' προκήρυξη	ΠΕΡ	ΔΙ.Σ.Α. Π.Ν.Α.	1.652.338
308	4.3	95243	Ενίσχυση υπό ίδρυση (νέων) ΜΜΕ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου στον τομέα της μεταποίησης, μέσω του καν. 70/2001, προκήρυξη	ΠΕΡ	ΔΙ.Σ.Α. Π.Ν.Α.	609.750

309	4.4	96318	Επισκευή - Συντήρηση νεοκλασικού αρχοντικού Πρασσακάκη και μετατροπή του σε κέντρο προβολής παραδοσιακών προϊόντων	ΚΥΚ	Επιμελητήριο Κυκλάδων	1.095.583
310	4.4	96329	Οίκος του επιχειρηματία-Οικονομικό Παρατηρητήριο Επιμελητηρίου Δωδεκανήσου	ΔΩΔ	Επιμελητήριο Δωδεκανήσου	1.098.565
311	4.4	106304	Ανάπτυξη τοπικών υποδομών Επιμελητηρίου Κυκλάδων σε 6 νήσους του Ν. Κυκλάδων με σκοπό την ενίσχυση των δομών πρόσβασης των τοπικών ΜΜΕ σε υπηρεσίες ηλεκτρονικής συνεργασίας και πληροφόρησης των τοπικών ΜΜΕ σε υπηρεσίες ηλεκτρονικής	ΚΥΚ	Επιμελητήριο Κυκλάδων	1.000.000
312	4.5	86206	Ενίσχυση υφιστάμενων Μ. Μ. Ε. της Π.Ν.Α. στον τομέα της Μεταποίησης - Καινοτόμες εφαρμογές (Α' προκήρυξη)	ΠΕΡ	ΔΙ.Σ.Α. Π.Ν.Α	135.000
313	4.5	95244	Ενίσχυση Υφιστάμενων ΜΜΕ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου στον τομέα της μεταποίησης, μέσω του καν. 70/2001 - Καινοτόμες Εφαρμογές Β' προκήρυξη	ΠΕΡ	ΔΙ.Σ.Α. Π.Ν.Α.	21.941
314	4.5	95730	Ενίσχυση Υπό ίδρυση (νέων) ΜΜΕ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου στον τομέα της μεταποίησης, μέσω του καν. 70/2001, Καινοτόμες Εφαρμογές Β' προκήρυξη	ΠΕΡ	ΔΙ.Σ.Α. Π.Ν.Α.	147.602
315	4.6	57090	Ανάπλαση Ιστορικού Κέντρου Ερμούπολης - Δίκτυα Υποδομής (Εμπορικό Κέντρο)	ΚΥΚ	Δ. Ερμούπολης	797.291

316	4.6	85392	Διαμόρφωση Πλατείας Μιαούλη Δ. Ερμούπολης	ΚΥΚ	Δ. Ερμούπολης	408.260
317	4.6	86210	Ανάπλαση Πεζόδρομων Οίας (Β' Φάση)	ΚΥΚ	Κ. Οίας	745.800
318	4.6	86215	Ανάπλαση Δρόμου Οικισμού Πύργου Καλλιόστης ν. Θήρας	ΚΥΚ	Δ. Θήρας	370.640
319	4.7	87482	Ανάπλαση και Ανάδειξη των Δυτικών Συνοικιών της Ερμούπολης	ΚΥΚ	Δ. Ερμούπολης	493.415
320	4.7	87481	Βελτίωση του Περιβάλλοντος Χώρου των Αθλητικών Εγκαταστάσεων και Δημιουργία Ανοιχτού Χώρου Στάθμευσης	ΚΥΚ	Δ. Ερμούπολης	359.683
321	4.7	97651	Κατασκευή κτιρίου στάθμευσης αυτοκινήτων Δήμου Ερμούπολης	ΚΥΚ	Δ. Ερμούπολης	2.126.280
322	4.7	90814	Δημιουργία και Βελτίωση Υποδομών Παροχής Κοινωνικών Υπηρεσιών και Αξιοποίησης του Ελεύθερου Χρόνου των Κατοίκων Δ.Ρόδου	ΔΩΔ	Δ. Ρόδου	1.179.000
323	4.7	96795	Διαμόρφωση Κοινωνικών και Υποστηρικτικών Υποδομών Χώρας Καλύμνου	ΔΩΔ	Δ. Καλυμνίων	510.000
324	4.7	97642	Δημιουργία χώρου πρασίνου, στάθμευσης και υπαίθριου θεάτρου Χώρας Καλύμνου	ΔΩΔ	Δ. Καλυμνίων	723.807
325	4.7	97166	Συντήρηση-διαμόρφωση και ανάδειξη Βασιλικής Χριστού της Ιερουσαλήμ Καλύμνου	ΔΩΔ	Δ. Καλυμνίων	460.000
326	4.7	97663	Διαμόρφωση και ανάδειξη πολιτιστικών και υποστηρικτικών υποδομών	ΚΥΚ	Δ. Ερμούπολης	600.757
327	4.7	94836	Βελτίωση διασύνδεσης της περιοχής εφαρμογής με την πόλη της Ρόδου	ΔΩΔ	Δημοτική Επιχείρηση Συγκοινωνιών ΡΟΔΑ	380.000

328	4.8	97509	Προγράμματα κατάρτισης σε πιστοποιημένα Κ.Ε.Κ. της "Ολοκληρωμένης Παρέμβασης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Ερμούπολης"	ΚΥΚ	Δ. Ερμούπολης	399.300
329	4.8	97694	Επιχορήγηση Δ.Ε.Α.Ε. για την υλοποίηση Συμβουλευτικής του Σχεδίου "Ολοκληρωμένη Παρέμβαση Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Ερμούπολης"	ΚΥΚ	Δ.Ε.Α.Ε.	198.000
330	4.8	97507	Προγράμματα κατάρτισης σε πιστοποιημένα Κ.Ε.Κ. της "Ολοκληρωμένης Παρέμβασης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Καλυμνίων"	ΔΩΔ	Δ. Καλυμνίων	596.005
331	4.8	97696	Παροχή Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών του Σχεδίου "Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Καλυμνίων"	ΔΩΔ	Δ. Καλυμνίων	95.083
332	4.8	106471	Επιχορήγηση της Α.Μ.Κ. Εταιρείας Κοινωνικής Φροντίδας & Ανάπτυξης Δ.Ροδίων για τη λειτουργία Κ.Δ.Α.Π. περιοχής Αγ.Αποστόλων	ΔΩΔ	ΑΜΚ Εταιρεία Κοινωνικής Φροντίδας & Ανάπτυξης Δ.Ροδίων	257.000
333	4.8	106384	Προώθηση της αυτοαπασχόλησης μέσω εφαρμογής προγραμμάτων κατάρτισης της Ολοκληρωμένης Παρέμβασης Αστικής Ανάπτυξης του Δ.Ροδίων	ΔΩΔ	Δ. Ρόδου	292.000
334	4.8	101012	Πρόγραμμα Απόκτησης Εργασιακής Εμπειρίας - stage στο πλαίσιο του Μέτρου 4.8	ΠΕΡ	Ο.Α.Ε.Δ.	115.830

335	4.8	101014	Επιχορήγηση Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών στο πλαίσιο του Μέτρου 4.8	ΠΕΠ	Ο.Α.Ε.Δ.	318.610
336	4.8	101015	Επιχορήγηση Επιχειρήσεων για τη Δημιουργία Νέων θέσεων Εργασίας στο πλαίσιο του Μέτρου 4.8	ΠΕΠ	Ο.Α.Ε.Δ.	142.560
337	4.9	85977	Επιχορήγηση Αναπτυξιακής Σύμπραξης Λέρου για την ενίσχυση νέων μορφών οικονομικής δραστηριότητας ν.Λέρου	ΔΩΔ	Αναπτυξιακή Σύμπραξη Λέρου	1.500.000
338	4.9	101010	Πρόγραμμα Απόκτησης Εργασιακής Εμπειρίας - 3(396 στο πλαίσιο του Μέτρου 4.9	ΠΕΠ	Ο.Α.Ε.Δ.	247.946
339	4.9	100999	Επιχορήγηση Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών στο πλαίσιο του Μέτρου 4.9	ΠΕΠ	Ο.Α.Ε.Δ.	198.000
340	4.9	101009	Επιχορήγηση Επιχειρήσεων για τη Δημιουργία Νέων θέσεων Εργασίας στο πλαίσιο του Μέτρου 4.9	ΠΕΠ	Ο.Α.Ε.Δ.	54.054
341	5.1	57519	Έργα Αξιοποίησης Λιμνοδεξαμενής Μεσσαριάς Κω (*)	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	222.807
342	5.1	57520	Έργα Αξιοποίησης Λιμνοδεξαμενής Σκολωνίτη Ρόδου (*)	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	582.677
343	5.1	75844	Φυτο-υγειονομικό Εργαστήριο ν. Ρόδου	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	840.000
344	5.1	82391	Βελτίωση αγροτικής οδού Λαθρίνος - Άγιος Γαλάτης - Αγιασσός Νήσου Νάξου	ΚΥΚ	ΝΑ,Κυκλάδων	2.066.000
345	5.1	85024	Αξιοποίηση Λιμνοδεξαμενής Αγ. Ειρήνης Ν. Τήλου	ΔΩΔ	Δ. Τήλου	2.068.754
346	5.1	85033	Αξιοποίηση Ταμιευτήρα Πλατύ ν. Κω	ΔΩΔ	Δ.Ε.Υ.Α. Κω	1.071.123

347	5.1	85128	Φράγμα Ανάσχεσης - Εμπλουτισμού Βακέτας ν. Τήνου	ΚΥΚ	Ν.Α.Κυκλάδων	2.031.360
348	5.1	85426	Φράγμα Ανάσχεσης - Εμπλουτισμού Ρούκουνα Ν.Ανάφης	ΚΥΚ	Ν. Α. Κυκλάδων	1.521.175
349	5.1	85549	Αξιοποίηση Ταμιευτήρα Παρθενίου ν. Λέρου	ΔΩΔ	Δ. Λέρου	4.008.899
350	5.1	86180	Φράγμα Ανάσχεσης - Εμπλουτισμού στη θέση Βροντάς Ν.Πάρου	ΚΥΚ	Ν.Α.Κυκλάδων	1.147.739
351	5.1	87834	Ασφαλτόστρωση Αγροτικής Οδού Αετοφωλιάς -Αγ. Αναργύρων Πανόρμου ν. Τήνου	ΚΥΚ	Ν.Α.Κυκλάδων	1.999.858
352	5.1	88891	Βελτίωση Αρδευτικού Δικτύου Λινοπότη - Τιγκάκι από Λίμνη Πυλίου Δ. Δικαίου	ΔΩΔ	Δ. Δικαίου	1.233.000
353	5.1	91777	Καλλιέργεια Πηγών Μερτώνα Απερίου, Φλέας Αρκάσας και Προνί Πυλών	ΔΩΔ	Δ. Καρπάθου	111.870
354	5.1	92059	Βελτίωση αγροτικών δρόμων των Δ. Δ. Μεσαναγρού, Ιστρίου, Απολακιάς, Καταβιάς του Δήμου Νοτίας Ρόδου	ΔΩΔ	Δ. Νοτ. Ρόδου	89.558
355	5.1	92491	Κατασκευή Δεξαμενής Άρδευσης στο Δ. Δ. Ασκληπειού του Δήμου Νότιας Ρόδου	ΔΩΔ	Δ. Νοτ. Ρόδου	173.358
356	5.1	92844	Βελτίωση δικτύου άρδευσης Δ. Δ. Λαχανιάς του Δήμου Νοτίας Ρόδου	ΔΩΔ	Δ. Νοτ. Ρόδου	135.500
357	5.1	92507	Καλλιέργεια πηγών Μαλένου στο Δ. Δ. Ασκληπειού του Δήμου Νότιας Ρόδου	ΔΩΔ	Δ. Νοτ. Ρόδου	340.000
358	5.1	93355	Βελτίωση Αγροτικού δρόμου Καλαμωνιάς	ΔΩΔ	Δ. Αταβύρου	277.200
359	5.1	94871	Νέα Ομβροδεξαμενή Κοινότητας Φολεγάνδρου	ΚΥΚ	Κ. Φολεγάνδρου	167.240

360	5.1	94842	Βελτίωση Αρδευτικών Δικτύων Δήμου Καμείρου	ΔΩΔ	Δ. Καμείρου	296.000
361	5.1	96512	Αξιοποίηση λιμνοδεξαμενής Λιβαδιού νήσου Πάτμου	ΔΩΔ	Δ. Πάτμου	2.390.000
362	5.1	96579	Αξιοποίηση λιμνοδεξαμενής Βαθύ νήσου Καλύμνου	ΔΩΔ	Δ. Καλυμνίων	520.000
363	5.1	100080	Συνολική Βελτίωση και Αξιοποίηση Αρδευτικού Δικτύου Αφαντου	ΔΩΔ	Δ. Αφαντου	775.000
364	5.1	106998	Αγροτική οδοποιία Κύθνου	ΚΥΚ	Ν.Α.Κυκλάδων	354.077
365	5.1	106917	Βελτίωση αρδευτικών δικτύων Δήμου Καλλιθέας	ΔΩΔ	Δ. Καλλιθέας	424.568
366	5.1	107118	Βελτίωση φραγμάτων χειμάρου Σκυλά νήσου Κάσου	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	145.500
367	5.1	107120	Ασφαλτόστρωση τμημάτων αγροτικού οδικού δικτύου νήσου Κάσου	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	697.500
368	5.2	75204	Βελτίωση, Αναδάσωση και Αντιπυρική Προστασία Δασικών Εκτάσεων στο Ν. Κυκλάδων	ΚΥΚ	Δ/νση Δασών Ν.Κυκλάδων	901.117
369	5.2	85257	Ανόρθωση Δάσους Καλλιθέας ν. Ρόδου	ΔΩΔ	Δ/νση Δασών Ν. Δωδ/σου	500.824
370	5.2	96189	Αντιπυρική προστασία δάσους Κοιμισάλας Ρόδου και δάσους Σύμπεντρο Κω	ΔΩΔ	Δ/νση Δασών Ν.Δωδ/σου	520.496
371	5.2	97411	Αντιπυρική προστασία κατά μήκος της επαρχιακής οδού Κολυμπιών - Αρχίπολης	ΔΩΔ	Δ/νση Δασών Ν.Δωδ/σου	229.786
372	5.2	97416	Αντιπλημμυρική προστασία Μεσοχωρίου Καρπάθου	ΔΩΔ	Δ/νση Δασών Ν.Δωδ/σου	150.000
373	5.2	102619	Προμήθεια μέσων περιπολίας και πρώτης προσβολής για την αντιμετώπιση Δασικών πυρκαγιών στο Νομό Κυκλάδων	ΚΥΚ	Δ/νση Δασών Ν.Κυκλάδων	196.000

374	5.2	102692	Προμήθεια μέσων περιτολίας και πρώτης προσβολής για την αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών στο Νομό Δωδ/σου	ΔΩΔ	Δ/νση Δασών Ν.Δωδ/σου	196.000
375	5.2	103851	Δράσεις αντιπυρικής προστασίας Δασικών Εκτάσεων Ν. Κυκλάδων	ΚΥΚ	Δ/νση Δασών Ν.Κυκλάδων	234.950
376	5.2	102688	Ολοκληρωμένη Παρέμβαση Προφήτη Ηλία ν. Ρόδου	ΔΩΔ	Δ/νση Δασών Ν.Δωδ/σου	505.000
377	5.2	104169	Προστασία Δασών Δήμου Νότιας Ρόδου	ΔΩΔ	Δ/νση Δασών Ν.Δωδ/σου	812.000
378	5.2	105095	Δημιουργία ολοκληρωμένου συστήματος ΟΙ5 για τη βέλτιστη διαχείριση δασικών πόρων Ν. Δωδεκανήσου	ΔΩΔ	Δ/νση Δασών Ν.Δωδ/σου	226.000
379	5.3	77169	Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις κύριας παραγωγικής κατεύθυνσης φυτικής παραγωγής - Α' κύκλος προκήρυξη έτους 2002	ΠΕΡ	Δ/νση Γεωργικής Ανάπτυξης Π. Ν. Α.	168.603
380	5.3	80587	Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις κύριας παραγωγικής κατεύθυνσης φυτικής παραγωγής - Β' κύκλος προκήρυξη έτους 2002	ΠΕΡ	Δ/νση Γεωργικής Ανάπτυξης Π.Ν.Α.	384.627
381	5.3	87896	Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις κύριας παραγωγικής κατεύθυνσης φυτικής παραγωγής - Α' κύκλος προκήρυξη έτους 2003	ΠΕΡ	Δ/νση Γεωργικής Ανάπτυξης Π.Ν.Α.	1.413.499

382	5.3	97710	Εκπλήρωση των νομικών και χρηματοδοτικών υποχρεώσεων του καθεστώτος ενισχύσεων για επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις του Καν. (ΕΚ) 950/97 στη Δ.Α.Α Δωδεκανήσου	ΚΥΚ	Υπ. Ανάπτυξης Τροφίμων	Αγροτικής και	1.158.316
383	5.3	97711	Εκπλήρωση των νομικών και χρηματοδοτικών υποχρεώσεων του καθεστώτος ενισχύσεων για επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις του Καν. (ΕΚ) 950/97 στη Δ.Α.Α Δωδεκανήσου	ΔΩΔ	Υπ. Ανάπτυξης Τροφίμων και	Αγροτικής Ανάπτυξης και	1.341.841
384	5.4	87914	Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις για την ανάπτυξη εναλλακτικών προς τη γεωργία δραστηριοτήτων - Α΄ κύκλος προκήρυξη έτους 2003	ΠΕΡ	Δ/ση Ανάπτυξης Π.Ν.Α.	Γεωργικής	304.366
385	5.4	88071	Εμπορία γεωργικών προϊόντων ποιότητας - Α΄ κύκλος προκήρυξη έτους 2003	ΠΕΡ	Δ/ση Ανάπτυξης Π.Ν.Α.	Γεωργικής	30.152
386	5.4	90062	Ενίσχυση βιοτεχνικών δραστηριοτήτων - Α΄ Κύκλος Ο.Π.Α.Α.Χ.	ΠΕΡ	Δ/ση Ανάπτυξης Π.Ν.Α.	Γεωργικής	240.562
387	5.4	90030	Ενίσχυση τουριστικών δραστηριοτήτων, Προβολή των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των περιοχών παρέμβασης - Α΄ Κύκλος Ο.Π.Α.Α.Χ.	ΠΕΡ	Δ/ση Ανάπτυξης Π.Ν.Α.	Γεωργικής	1.449.819

388	5.4	90070	Διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων ώστε να δοθεί η δυνατότητα απόκτησης εναλλακτικών εισοδημάτων με την ενθάρυνση τουριστικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων - Α΄ Κύκλος Ο.Π.Α.Α.Χ	ΠΕΡ	Δ/ση Γεωργικής Ανάπτυξης Π.Ν.Α.	656.203
389	5.4	99335	Ενίσχυση τουριστικών δραστηριοτήτων - Προβολή των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των περιοχών παρέμβασης - Β΄ κύκλος Ο.Π.Α.Α.Χ. (2005)	ΠΕΡ	Δ/ση Γεωργικής Ανάπτυξης Π.Ν.Α.	1.981.162
390	5.4	99366	Ενίσχυση βιοτεχνικών δραστηριοτήτων - Β΄ κύκλος Ο.Π.Α.Α.Χ (2005)	ΠΕΡ	Δ/ση Γεωργικής Ανάπτυξης Π.Ν.Α.	485.469
391	5.4	99389	Εμπορία γεωργικών προϊόντων ποιότητας - Β΄ κύκλος Ο.Π.Α.Α.Χ. (2005)	ΠΕΡ	Δ/ση Γεωργικής Ανάπτυξης Π.Ν.Α.	37.725
392	5.4	99371	Διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων ώστε να δοθεί η δυνατότητα απόκτησης εναλλακτικών εισοδημάτων με την ενθάρυνση τουριστικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων - Β΄ Κύκλος Ο.Π.Α.Α.Χ (2005)	ΠΕΡ	Δ/ση Γεωργικής Ανάπτυξης Π.Ν.Α.	723.300
393	5.4	101560	Εμπορία γεωργικών προϊόντων ποιότητας - Β΄ κύκλος, Προκήρυξη έτους 2005	ΠΕΡ	Δ/ση Γεωργικής Ανάπτυξης Π.Ν.Α.	270.000
394	5.5	90132	Μεταποίηση και Εμπορία Γεωργικών Προϊόντων -Α΄ Κύκλος Ο.Π.Α.Α.Χ.	ΠΕΡ	Δ/ση Γεωργικής Ανάπτυξης Π.Ν.Α.	220.000
395	5.5	99316	Μεταποίηση και Εμπορία Γεωργικών Προϊόντων - Β΄ Κύκλος 2005	ΠΕΡ	Δ/ση Γεωργικής Ανάπτυξης Π.Ν.Α.	1.230.000

396	5.6	57291	Αλιευτικό Καταφύγιο στη θέση Βορεινός Φαληρακίου ν.Ρόδου	ΔΩΔ	Δ.Λ.Τ. Νότιας Δωδ/σου	454.113
397	5.6	72887	Ανάπτυξη Παράκτιας Αλιείας στο Νότιο Αιγαίο	ΔΩΔ	Ε.Κ.Θ.Ε.	398.120
398	5.6	74943	Καταφύγιο Αλιευτικών Σκαφών στο Καραβοστάσι Φολεγάνδρου	ΚΥΚ	Ν. Α. Κυκλάδων	930.000
399	5.6	75672	Επιχορήγηση του ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. - ΙΝ.ΑΛ.Ε. για την υλοποίηση του ερευνητικού προγράμματος "Ανάπτυξη των αλιευτικών δραστηριοτήτων στη περιοχή Καλύμνου με σκοπό την ανάδειξη των τοπικών αλιευτικών προϊόντων"	ΔΩΔ	ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. / ΙΝ.ΑΛ.Ε	360.773
400	5.6	82326	Αλιευτικό Καταφύγιο Καλαντού Νήσου Νάξου	ΚΥΚ	ΝΑ Κυκλάδων	1.882.986
401	5.6	76369	Η Αλιεία στις Κυκλάδες στο πλαίσιο της Πράσινης Βίβλου για την Ευρωπαϊκή Αλιεία	ΚΥΚ	Πανεπιστήμιο Πατρών	500.000
402	5.6	86889	Καταφύγιο Αλιευτικών Σκαφών στον Πλατύ Γυαλό Σίφνου	ΚΥΚ	Ν.Α.Κυκλάδων	2.333.088
403	5.7	57160	Δημοτική Οδοποιία ν. Χάλκης	ΔΩΔ	Δ. Χάλκης	1.851.650
404	5.7	60535	Ύδρευση - Αποχέτευση Οικισμού Διαφανίου Κ. Ολύμπου ν. Καρπάθου	ΔΩΔ	Κ. Ολύμπου	626.870
405	5.7	60343	Γυμνάσιο - Λύκειο Αστυπάλαιας	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	2.004.853
406	5.7	57161	Ύδρευση Δ. Κάσου	ΔΩΔ	Δ. Κάσου	2.268.526
407	5.7	57171	Ολοκλήρωση αποχετευτικού δικτύου Δ. Λειψών	ΔΩΔ	Δ. Λειψών	836.459
408	5.7	71512	Ύδρευση - Αποχέτευση - Ε.Ε.Λ. Κουφονησίου	ΚΥΚ	Κ. Κουφονησίου	2.160.000
409	5.7	75595	Λιμάνι Λειψών - Γ Φάση	ΔΩΔ	Δ. Λ. Τ. Πάτμου	1.710.800

410	5.7	80567	Δημοτική Οδοποιία Οικισμού Λιβαδιών Τήλου	ΔΩΔ	Δ. Τήλου	2.545.740
411	5.7	83156	Βελτίωση οδού Πλατύς Γιαλός - Μοσχάτο ν. Λειψών	ΔΩΔ	Δ. Λειψών	348.500
412	5.7	84586	Νέο Λιμάνι Σχοινούσας	ΚΥΚ	ΝΑΚυκλάδων	1.977.450
413	5.7	84836	Δίκτυα Ύδρευσης - Αποχέτευσης και Ε.Ε.Λ. Δήμου Αστυπάλαιας	ΔΩΔ	Δ. Αστυπάλαιας	4.689.000
414	5.7	90960	Πολυδύναμο Περιφερειακό Ιατρείο Θηρασίας	ΚΥΚ	Κ. Οίας	420.000
415	5.7	92038	Κατασκευή Δεξαμενής Ύδρευσης Δ. Χάλκης	ΔΩΔ	Δ. Χάλκης	280.240
416	5.7	92218	Εξοπλισμός Πολυδύναμων Περιφερειακών Ιατρείων στα νησιά Σίκινος, Φολέγανδρος, Ανάφη, Θηρασία και Κίμωλος	ΚΥΚ	Υπ. Υγείας -Πρόνοιας / Α' Δ Υ Π Ε Νοτίου Αιγαίου	375.250
417	5.7	92178	Ασφαλτόστρωση και τεχνικά έργα οδού από Χέλατρο σε Τρούλες Δήμου Κάσου	ΔΩΔ	Δ. Κάσου	660.000
418	5.7	92362	Κατασκευή Υδατοδεξαμενής στα Πηγάδια Καρπάθου	ΔΩΔ	Δ. Καρπάθου	279.032
419	5.7	92440	Αντικατάσταση αποχέτευσης λιμανιού στο Νημπορειό Χάλκης	ΔΩΔ	Δ. Χάλκης	410.190
420	5.7	92595	Πλακόστρωση δρόμου από Πιάτσα προς Πόνταμο νήσου Χάλκης	ΔΩΔ	Δ. Χάλκης	275.648
421	5.7	95082	Κατασκευή Υδατοδεξαμενής στον Πανορμίτη Σύμης	ΔΩΔ	Δ. Σύμης	266.610
422	5.7	99355	Έργα ύδρευσης Ανάφης	ΚΥΚ	Κ. Ανάφης	542.400
423	5.7	99525	Κατασκευή υδατοδεξαμενής και δικτύου ύδρευσης στο Δ.Δ. Γαυρίου του Δήμου Υδρούσας	ΚΥΚ	Δ. Υδρούσας	336.966

424	5.7	98709	Κατασκευή Δεξαμενής 300 κυβ. στο Δ.Δ. Κορωνίδας του δήμου Δρυμαλίας	ΚΥΚ	Δ. Δρυμαλίας	164.110
425	5.7	94925	Κατασκευή δημοτικού σχολείου Απόλλωνα στο Δ.Δ. Κορωνίδας του Δήμου Δρυμαλίας	ΚΥΚ	Δ. Δρυμαλίας	150.078
426	5.7	98901	Ανέγερση πρατηρίου καυσίμων νήσου Θηρασιάς	ΚΥΚ	Κ. Οίας	340.200
427	5.7	102816	Κατασκευή αποβάθρας στα Κανιά νήσου Χάλκης	ΔΩΔ	Δ.Λ.Τ. Νότιας Δωδ/σου	1.400.000
428	5.7	1 02672	Βελτίωση οδών προς Κουσέλιο, Καραντάνη, Νεκροταφείο, Αγ.Ιωάννη, οριοθετημένου οικισμού Λειψών	ΔΩΔ	Δ. Λειψών	668.847
429	5.7	102695	Κατασκευή υποθαλάσσιου αγωγού διάθεσης λυμάτων Ε. Ε. Λ. Κοινότητας Κιμώλου	ΚΥΚ	Κ. Κιμώλου	770.000
430	5.7	102731	Αποχέτευση Λιβαδιών και υπόλοιπα δίκτυα υδρεύσεως - αποχετεύσεως Χώρα Αστυπάλαιας	ΔΩΔ	Δ. Αστυπάλαιας	1.785.000
431	5.7	102682	Υδρευση νήσου Τήλου	ΔΩΔ	Δ. Τήλου	730.000
432	5.7	102812	Πολυδύναμο Περιφερειακό Ιατρείο Λειψών	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	540.000
433	5.7	102815	Αγροτικό Ιατρείο Ψερίμου	ΔΩΔ	Δ. Καλυμνίων	215.000
434	5.7	102814	Πολυδύναμο Περιφερειακό Ιατρείο Μεγίστης	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	660.000
435	5.7	102813	Πολυδύναμο Περιφερειακό Ιατρείο Αστυπάλαιας	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	680.000
436	5.7	102818	Προσθήκη κατ' έκταση και διαρρύθμιση σχολικών αιθουσών στο δημοτικό σχολείο Λιβαδειών Τήλου	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	226.000
437	5.7	102707	Βελτίωση οδικού δικτύου νήσου Θηρασιάς	ΚΥΚ	Κ. Οίας	430.558
438	5.7	102789	Κατασκευή Νέου Διώροφου Κτίσματος 1 ^{ου} Δημοτικού Σχολείου Σύμης	ΔΩΔ	Δ. Σύμης	354.717

439	5.7	102790	Κατασκευή Νέου Διώροφου Κτίσματος 2 ^{ου} Δημοτικού Σχολείου Σύμης	ΔΩΔ	Δ. Σύμης	330.628
440	5.7	102788	Εξοπλισμός Πολυδύναμων Περιφερειακών Ιατρείων στα νησιά Αντίπαρο, Δονούσα, Ηράκλεια, Σχοινούσα, Κουφονήσια	ΚΥΚ	Υπ. Υγείας -Πρόνοιας /Α' Δ Υ Π Ε Νοτίου Αιγαίου	375.250
441	5.8	91788	Επιχορήγηση Δ.Ε.Π.Α. Χάλκης για τη δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο Σπίτι	ΔΩΔ	Δ.Ε.Π.Α. Χάλκης	186.319
442	5.8	91808	Επιχορήγηση Δ.Ε.Τ.Α. Καμείρου για τη δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο Σπίτι	ΔΩΔ	Δημοτική Επιχείρηση Τουρισμού και Αναψυχής Καμείρου	298.656
443	5.8	91833	Επιχορήγηση Δ.Ε.Π.Κ.Τ.Α.Α. Αταβύρου για τη δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο Σπίτι	ΔΩΔ	Δ.Ε.Π.Κ.Τ.Α.Α Αταβείρου	265.000
444	5.8	91784	Επιχορήγηση Δ. Ε.Α.Καρπάθου για τη δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο Σπίτι Δήμων Καρπάθου, Κάσου και Κοινότητας Ολύμπου	ΔΩΔ	Δ.Ε.Α. Καρπάθου	439.356
445	5.8	91802	Επιχορήγηση Αναπτυξιακής Νότιας Ρόδου για τη δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο Σπίτι	ΔΩΔ	Αναπτυξιακή Νότιας Ρόδου	298.656
446	5.8	92621	Επιχορήγηση ΑΝ.Δ.Ε.Δ. Υδρούσας για τη δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο Σπίτι	ΚΥΚ	ΑΝ.Δ.Ε.Δ. Υδρούσας	186.333
447	5.8	91828	Επιχορήγηση Αναπτυξιακής Κοινοτικής Επιχείρησης Οίας για τη δημιουργία δύο παραρτημάτων Μονάδας Βοήθειας στο Σπίτι στη Θηρασιά και Φολέγανδρο	ΚΥΚ	Αναπτυξιακή Κοινοτική Επιχείρηση Οίας	286.080

448	5.8	92628	Επιχορήγηση Α.Μ. Κ. Εταιρείας Κοινωνικής Φροντίδας και Ανάπτυξης Δ.Τήλου "Αγ.Παντελεήμων" για τη δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο Σπίτι	ΔΩΔ	Α.Μ.Κ. Εταιρεία Κοιν. Φροντίδας & Ανάπτυξης Δ. Τήλου	189.764
449	5.8	92618	Επιχορήγηση Δ.Ε.Α.Κορθίου για τη δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο Σπίτι	ΚΥΚ	Δ.Ε.Α. Κορθίου	222.319
450	5.8	92623	Επιχορήγηση Α.Μ. Κ. Εταιρεία «ΑΘΗΝΑ» Δ. Σύμης για τη δημιουργία Μονάδας Βοήθειας στο Σπίτι	ΔΩΔ	Α.Μ.Κ. Εταιρεία ΑΘΗΝΑ» Δ.Σύμης	186.789
451	5.8	92477	Κατάρτιση ανέργων, εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων σε πιστοποιημένα Κ.Ε.Κ. - Μέτρο 5.8.1.	ΠΕΡ	ΔΙ.Σ.Α. Π.Ν.Α.	1.600.000
452	5.9	94884	Δημιουργία Παραθύρου Συνολικής Εξυπηρέτησης για παροχή υπηρεσιών Κέντρου Υποδοχής Επενδυτών και Θυρίδας Νεανικής Επιχειρηματικότητας σε απομακρυσμένες περιοχές των Ο.Π.Α.Α.Χ μέσω καινοτόμου τηλεματικού συστήματος	ΔΩΔ	Ν.Α.Δωδ/σου	61.180
453	5.9	94834	Ανάπτυξη Ενιαίας Διαδικτυακής Υποδομής Ενδιάμεσου Φορέα για την Ανάδειξη, Προώθηση και Διάθεση του Τοπικού Προϊόντος και των Επιχειρήσεων της Νήσου Θηρασίας	ΚΥΚ	Κ. Οίας	84.311
454	5.10	105000	Μετεγκατάσταση Κτηνοτροφικών Μονάδων	ΠΕΡ	Δ/νση Γεωργικής Ανάπτυξης Π.Ν.Α.	1.000.000
455	6.1	75869	Εκπόνηση μελετών και εμπειρογνωμοσυνών	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	30.000

456	6.1	76985	Έξοδα πολλαπλών εκτυπώσεων - Ε.Τ.Π.Α.	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	2.630
457	6.1	77072	Αγορά Η/Υ και Περιφερειακών	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	5.858
458	6.1	77435	Δημοσιότητα, Προβολή και Πληροφόρηση - Ε.Τ.Π.Α.	ΠΕΡ	ΕΥ.Δ.	811.240
459	6.1	76864	Σύμβουλοι Έτους 2002 - Ε.Τ.Π.Α.	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	100.000
460	6.1	77281	Προμήθεια και εγκατάσταση ειδικών λογισμικών Ε.Τ.Π.Α.	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	4.995
461	6.1	83708	Ενδιάμεση Αξιολόγηση του Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου	ΠΕΡ	Υπ.Οι.Ο. Ε.Υ.Σ.Α.Π.Π.Π.	/ 153.400
462	6.1	85287	Εκπόνηση Μελετών και Εμπειρογγνωμοσυών έτους 2003 - ΕΤΠΑ	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	271.240
463	6.1	86184	Λειτουργικές Δαπάνες Ε.Υ.Δ. έτους 2003 - Ε.Τ.Π.Α.	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	223.000
464	6.1	87892	Υπηρεσίες Συμβούλων Έτους 2003 - Ε.Τ.Π.Α.	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	20.000
465	6.1	90817	Προμήθεια και Εγκατάσταση Ειδικών Λογισμικών Έτους 2003 - Ε.Τ.Π.Α.	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	65.000
466	6.1	92685	Εκπόνηση Μελετών και Εμπειρογγνωμοσυών Έτους 2004 - Ε.Τ.Π.Α.	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	180.000
467	6.1	94827	Υποστήριξη, Συντήρηση Εξοπλισμού και Λογισμικού Έτους 2003 - Ε.Τ.Π.Α.	ΠΕΡ	ΕΥ.Δ.	10.000
468	6.1	94818	Εργαστηριακός Εξοπλισμός Έτους 2004 - Ε.Τ.Π.Α.	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	3.000
469	6.1	96615	Αγορά Η/Υ και Περιφερειακών έτους 2004 -Ε.Τ.Π.Α.	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	6.000
470	6.1	97637	Σύμβουλοι Έτους 2004 - Ε.Τ.Π.Α.	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	150.000

471	6.1	98548	Ενημέρωση Ενδιάμεσης Αξιολόγησης του Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου του Κ.Π.Σ. 2000 - 2006	ΠΕΡ	Υπ.Οι.Ο Ε.Υ.Σ.Α.Π.Π.Π.	117.542
472	6.1	102349	Σύμβουλοι έτους 2005 - Ε.Τ.Π.Α.	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	204.700
473	6.1	102625	Υπηρεσίες Δημοσιότητας, προβολής και πληροφόρησης έτους 2005 - Ε.Τ.Π.Α.	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	950.000
474	6.2	75661	Εκπόνηση Μελετών	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	180.000
475	6.2	76498	Έξοδα πολλαπλών εκτυπώσεων - Ε.Γ.Τ.Π.Ε.	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	10.763
476	6.2	76736	Υποστήριξη, συντήρηση εξοπλισμού και λογισμικού	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	6.000
477	6.2	77611	Δημοσιότητα, προβολή και πληροφόρηση -Ε.Γ.Τ.Π.Ε.	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	50.000
478	6.2	77616	Σύμβουλος τεχνικής υποστήριξης Δ/σης Γεωργικής Ανάπτυξης Π.Ν.Α.	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	60.000
479	6.2	86675	Εκπόνηση Μελετών ΕΓΤΠΕ-Π 2003	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	205.000
480	6.2	87940	Λειτουργικές δαπάνες Ε.Υ.Δ. έτους 2003 - Ε.Γ.Τ.Π.Ε. -Π.	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	70.000
481	6.2	88588	Σύμβουλοι Ολοκληρωμένων Δράσεων Αγροτικής Ανάπτυξης - Ε.Γ.Τ.Π.Ε. -Π. 2003	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	90.000
482	6.2	93201	Αγορά Η/Υ και Περιφερειακών Ε.Γ.Τ.Π.Ε.-Π. - έτους 2004	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	6.000
483	6.2	96531	Δημοσιότητα, προβολή και πληροφόρηση Ε.Γ.Τ.Π.Ε. 2004-2005	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	80.000
484	6.2	97989	Υπηρεσίες Συμβούλων Έτους 2004 - Ε.Γ.Τ.Π.Ε	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	90.000
485	6.2	99228	Εκπόνηση μελετών - εμπειρογνομосυνών έτους 2004 Ε.Γ.Τ.Π.Ε. -Π	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	50.000

486	6.2	105560	Σύμβουλοι έτους 2005 - ΕΓΤΠΕ-Π	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	90.000
487	6.3	75681	Σύμβουλος Τεχνικής Υποστήριξης Τελικού Δικαιούχου Κατάρτισης (ΔΙ.Σ.Α.)	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	60.000
488	6.3	76666	Έξοδα πολλαπλών εκτυπώσεων	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	9.322
489	6.3	76242	Υποστήριξη, συντήρηση εξοπλισμού και λογισμικού	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	16.000
490	6.3	77329	Δημοσιότητα, Προβολή και Πληροφόρηση -Ε.Κ.Τ.	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	5.876
491	6.3	77625	Προμήθεια και εγκατάσταση ειδικών λογισμικών Ε.Κ.Τ.	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	4.946
492	6.3	87005	Υπηρεσίες Αξιολόγησης & Ελέγχου Ε.Κ.Τ. -2003	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	110.000
493	6.3	93030	Σύμβουλος Τεχνικής Υποστήριξης Τελικού Δικαιούχου (ΔΙ.Σ.Α.) Έτους 2004 - Ε.Κ.Τ.	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	70.000
494	6.3	94986	Υποστήριξη, Συντήρηση Εξοπλισμού και Λογισμικού Έτους 2004 - Ε.Κ.Τ..	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	6.000
495	6.3	93038	Αγορά Η/Υ και Περιφερειακών Έτους 2004 -Ε.Κ.Τ.	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	6.000
496	6.3	93036	Υπηρεσίες Αξιολόγησης και Ελέγχου Έτους 2004 - Ε.Κ.Τ.	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	150.000
497	6.3	93033	Δημοσιότητα, Προβολή και Πληροφόρηση Έτους 2004 - Ε.Κ.Τ	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	80.000
498	6.3	96438	Λειτουργικά - ΕΚΤ	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	30.000
499	6.3	98747	Σύμβουλος Τεχνικής Υποστήριξης ΔΙ.ΣΑ. Κατά την υλοποίηση δράσεων κατάρτισης των Μέτρων 4.1. και 5.8	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	178.000

500	6.3	102138	Αγορά Η/Υ και Περιφερειακών έτους 2005 -Ε.Κ.Τ.	ΠΕΡ	Ε.Υ.Δ.	6.000
Σύνολο						
507.461.130						

ΚΛΑΔΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ : ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο τουρισμός είναι ένας από τους περισσότερο δυναμικούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας. Αποτελεί βασικό συντελεστή οικονομικής ανάπτυξης και έχει μεγάλη συνεισφορά στο ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών. Τα τελευταία χρόνια, ο συνολικός αριθμός των αφίξεων ξένων επισκεπτών υπερβαίνει το συνολικό πληθυσμό της χώρας. Το 2005, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις σημειώθηκε σημαντική αύξηση της δραστηριότητας του τομέα, ο οποίος ωφελήθηκε από την διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων. Το Παγκόσμιο Συμβούλιο Τουρισμού και Ταξιδιών εκτιμά την συνεισφορά του τομέα στο ΑΕΠ σε 7,2% και στην συνολική απασχόληση σε 18,2%.

Παρά το γεγονός ότι το ελληνικό τουριστικό προϊόν κατέχει σημαντική θέση στην παγκόσμια τουριστική αγορά, εντούτοις παρουσιάζει προβλήματα ιδιαίτερης διαρθρωτικής φύσης (συγκέντρωση προσφοράς, εποχικότητα, ανεπάρκεια ειδικών υποδομών κλπ.). Ωστόσο, οι προτεραιότητες της εθνικής τουριστικής πολιτικής για το μέλλον επικεντρώνονται στην αναβάθμιση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος και στον εμπλουτισμό αυτού, στην περιφερειακή ανάπτυξη, σε ζητήματα χωροταξικού ενδιαφέροντος, αλλά και στην ενίσχυση του ρόλου της τοπικής αυτοδιοίκησης στην υποστήριξη και προστασία της τουριστικής δραστηριότητας.

Μια νέα αναπτυξιακή δυναμική στον κλάδο αναμένεται να προσδώσει ο αρμονικός συνδυασμός του real estate με την ξενοδοχειακή βιομηχανία. Πρόκειται για σύνθετα αναπτυξιακά προγράμματα, τα οποία θα αποτελέσουν το νέο μοντέλο τουριστικής ανάπτυξης για την ερχόμενη 20ετία. Στην ουσία, πρόκειται για επιχειρηματικά σχέδια άρρηκτα συνδεδεμένα με την ανέγερση πολυτελών ξενοδοχείων, παραθεριστικών κατοικιών και εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής. Επίσης, οι προοπτικές που ανοίγονται για την ελληνική τουριστική αγορά, φαίνεται να αναθερμαίνουν το ενδιαφέρον για επενδύσεις στην Ελλάδα αρκετών ξένων ισχυρών ξενοδοχειακών ομίλων.

Το έτος 2004 υπήρξε ορόσημο για τον ξενοδοχειακό κλάδο της χώρας, καθώς, εν όψει των Ολυμπιακών Αγώνων, ολοκληρώθηκαν σημαντικά επενδυτικά σχέδια. Αυτά όχι μόνο αναβάθμισαν την υπάρχουσα ξενοδοχειακή υποδομή, αλλά και δημιούργησαν και νέες μονάδες υψηλού επιπέδου.

Με βάση τα στοιχεία του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου, οι μονάδες που λειτούργησαν σε ολόκληρη τη χώρα το 2004 ανήλθαν σε 8.899 έναντι 6.423 το 1990 (2.476 νέα ξενοδοχεία σε διάστημα 15 ετών). Σχετικά δε με την κατανομή του ξενοδοχειακού δυναμικού της χώρας κατά κατηγορία, τα περισσότερα σε αριθμό είναι τα ξενοδοχεία Γ' κατηγορίας τα οποία και ανήλθαν το 2004 σε 4.473 (μερίδιο 50,3% επί του συνόλου). Ακολούθησαν τα ξενοδοχεία Δ' & Ε' κατηγορίας με 1.731 μονάδες (μερίδιο 19,5%) και τα ξενοδοχεία Β' κατηγορίας με 1.660 μονάδες (μερίδιο 18,7%). Τα ξενοδοχεία Α' κατηγορίας ήταν αρκετά λιγότερα το 2004 (896 μονάδες), ενώ ακόμη λιγότερα είναι τα Πολυτελείας (139 μονάδες). Αναφορικά με τη γεωγραφική κατανομή του συνόλου των ξενοδοχειακών κλινών της χώρας, σύμφωνα με στοιχεία του 2004 επί συνόλου 668.271 κλινών, στην περιφέρεια της Κρήτης λειτούργούσαν 140.502 κλίνες (μερίδιο 21%). Ακολουθούν οι περιφέρειες της Δωδεκανήσου με 112.990 κλίνες (μερίδιο 16,9%) και της Στερεάς Ελλάδας με 93.654 κλίνες (μερίδιο 14,%).

Πίνακας 1: Εξέλιξη ξενοδοχειακού δυναμικού Ελλάδας

Έτος	ΑΑ'	Α'	Β'	Γ'	Δ' & Ε'	Σύνολο
1990	45	470	1.571	2.722	1.615	6.423
1991	46	515	1.674	2.840	1.572	6.647
1992	46	560	1.773	2.910	1.567	6.856
1993	51	629	1.896	2.923	1.636	7.135
1994	52	595	1.294	3.592	1.637	7.170
1995	60	621	1.328	3.719	1.659	7.387
1996	62	656	1.362	3.750	1.647	7.477
1997	65	681	1.405	3.615	1.628	7.394
1998	72	728	1.449	3.870	1.666	7.785
1999	77	745	1.456	3.907	1.671	7.856
2000	79	766	1.474	3.967	1.650	7.936
2001	90	816	1.543	4.189	1.646	8.284
2002	97	847	1.579	4.329	1.658	8.510
2003	104	870	1.613	4.403	1.699	8.689
2004	139	896	1.660	4.473	1.731	8.899

Πηγή: Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο

Πίνακας 2: Γεωγραφική κατανομή ξενοδοχειακού δυναμικού Ελλάδας
(2004)

Περιφέρεια	Μονάδες	Κλίνες:
Στερεά	1.260	93.654
Πελοπόννησο	688	44.871
Ιόνιο	853	80.157
Ήπειρος	244	10.797
Αιγαίο	404	31.858
Κρήτη	1.492	140.502
Δωδεκάνησο	988	112.990
Κυκλάδες	988	39.458
Θεσσαλία	553	26.706
Μακεδονία	1,439	91,797
Θράκη	90	5.481
Σύνολο	8.899	668.271

Πηγή: Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο

Όσον αφορά την κατανομή κατά κατηγορία-τάξη, στην περιφέρεια της Κρήτης βρίσκονται οι περισσότερες κλίνες Πολυτελείας για το 2004 (15.833 - μερίδιο 30,5°Α επί του συνόλου των κλινών Πολυτελείας), ενώ τα Δωδεκάνησο συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο αριθμό των ξενοδοχειακών κλινών Α' κατηγορίας με 47,591 κλίνες (μερίδιο 28,2% επί του συνόλου των κλινών Α' κατηγορίας). Όσον αφορά στις κατηγορίες Β' και Γ', οι περισσότερες κλίνες βρίσκονται συγκεντρωμένες στην Κρήτη με 30.410 και 43.613 κλίνες αντίστοιχα (μερίδιο 19,3% επί του συνόλου των κλινών Β' κατηγορίας και μερίδιο 18,9% επί του συνόλου των κλινών Γ' κατηγορίας), ενώ η Μακεδονία παρουσιάζει τη μεγαλύτερη συγκέντρωση σε κλίνες Δ' και Ε' κατηγορίας με 19.080 κλίνες και μερίδιο 32%.

Τέλος, σύμφωνα με τις αποφάσεις υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων στο Ν.2601/98, κατά την περίοδο 1998-2004, στο συγκεκριμένο αναπτυξιακό νόμο υπήχθησαν συνολικά 912 επενδυτικά σχέδια από όλη την επικράτεια, συνολικού προϋπολογισμού 981 εκατ. συνολικής επιχορήγησης 277,6 εκατ. (ποσοστό 28,3%) και συνολικών ιδίων κεφαλαίων 504 εκατ. Ειδικότερα κατά κατηγορία επένδυσης, τα επενδυτικά σχέδια που αφορούν τον εκσυγχρονισμό ξενοδοχείων είναι και τα περισσότερα σε αριθμό (602).

Πίνακας 3: Τουριστικές επενδύσεις υπαγθθείσες στο Ν. 2601/98 (1998-2004)

Κατηγορία επένδυσης	Αριθμός επενδύσεων	Προϋπολογισμός σε €
Εκσυγχρονισμός ξενοδοχείων	002	516.731.943
Μετατροπή διατηρητέων - παραδοσιακών κτιρίων σε κύρια καταλύματα	194	122.833.030
Ανάεερση - επέκταση ξενοδοχείων	67	129.376.603
Λοιπές τουριστικές επενδύσεις	49	212.110.143
Σύνολο επενδύσεων	912	981.024.720

Πηγή: Προσωρινό στοιχεία Ε.Ο. Τ./ Δ/ση Μελετών & Επενδύσεων

Η εξέλιξη της ξενοδοχειακής υποδομής στην Ελλάδα θα πρέπει να εξετασθεί παράλληλα με το ρυθμό εξέλιξης της τουριστικής κίνησης στη χώρα. Με βάση τα στοιχεία του ΕΟΤ, το 2003 το οποίο είναι το τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχουν τελικά στοιχεία, καταγράφηκαν 14,8 εκ. αφίξεις αλλοδαπών, έναντι 14,9 εκατ. αφίξεων το προηγούμενο έτος. Οι δύο σημαντικότερες αγορές για το ελληνικό τουριστικό προϊόν, είναι η Βρετανία και η Γερμανία. Συγκεκριμένα, το 2003 στη χώρα μας αφίχθησαν 3 εκατ. Βρετανοί και 2,3 εκατ. Γερμανοί με μερίδια επί του συνόλου των αφίξεων 20,3% και 15,3% αντίστοιχα. Ακολούθησαν οι Ιταλία (5,9%), Γαλλία (4,8%) και Ολλανδία (4,3%), ενώ από την ΕΕ προήλθε το 63,1% των συνολικών αφίξεων στη χώρα. Επίσης, η πλειοψηφία των αλλοδαπών τουριστών που επισκέπτονται τη χώρα μας επιλέγει ως μέσο μεταφοράς το αεροπλάνο καθώς με βάση τα στοιχεία του 2003 το 70,5% του συνολικού αριθμού των αφιχθέντων ταξίδεψε αεροπορικώς.

Πίνακας 4: Αφίξεις και Κλίνεσ ανά Έτος

Έτος	Αφίξεις	Κλίνε	Αφίξεις
1970	1.455.000	119.000	12.2
1980	5.271.000	278.000	19.0
1990	9.310.000	423.660	22.0
1995	10.712.145	533.818	20.1
1996	9.782.061	543.785	17.8
1997	10.583.489	561.068	18.9
1998	11.363.822	576.876	19.7
1999	12.605.928	853.814	21.6
2000	13.567.453	586.372	23.1
2001	14.678.688	608.140	24.1
2002	14.913.177	625.155	23.9
2003	14.784.560	644.898	22.9

Πηγή: ΕΟΤ / ΕΣΥΕ / ΞΕΕ

Όσον αφορά τον αριθμό των συνολικών διανυκτερεύσεων στα διάφορα καταλύματα της χώρας, μείωση κατά 2,4% εμφανίζουν οι διανυκτερεύσεις το 2003 σε σχέση με το 2002 (ποσοστά μείωσης 2,4%) έναντι ακόμη μεγαλύτερης μείωσης το 2002 σε σχέση με το 2001 (5,1%). Οι αλλοδαποί τουρίστες αποτελούν τη βασικότερη κατηγορία πελατών για τα ξενοδοχεία της χώρας καθώς αντιπροσωπεύουν το 74,1% του συνόλου των διανυκτερεύσεων για το 2003, ενώ έντονος είναι ο παράγων της εποχικότητας καθώς οι μήνες Ιούλιος, Αύγουστος και Σεπτέμβριος συγκεντρώνουν το 52,8% του συνόλου των διανυκτερεύσεων κατά το 2003.

Πίνακας 5: Διανυκτερεύσεις και πληρότητες ξενοδοχειακών καταλυμάτων

Έτος	Διανυκτερεύσεις	Πληρότητα (%)
1994	52.891.918	60,6
1995	51.294.196	56,3
1996	47.294.196	54,4
1997	53.364.507	58,4
1998	56.549.442	61,1
1999	60.256.902	63,5
2000	61.302.903	65,0
2001	58.832.656	62,7
2002	55.840.611	61,7
2003	54.502.104	51,7

Πηγή: ΕΣΥΕ

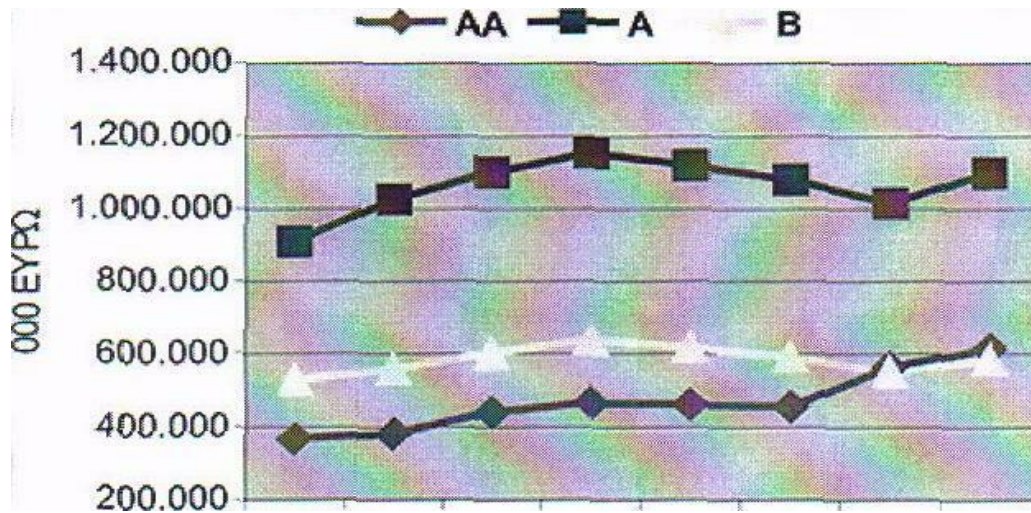
Αναφορικά με την κατανομή των διανυκτερεύσεων των αλλοδαπών τουριστών κατά γεωγραφική περιφέρεια για το 2003, η περιφέρεια του Νοτίου Αιγαίου (Δωδεκάνησα και Κυκλάδες) συγκέντρωσε το μεγαλύτερο αριθμό διανυκτερεύσεων με μερίδιο 33,5% επί του συνόλου και ακολουθούν οι περιφέρειες Κρήτης (27,6%), Ιονίων Νήσων (13,2%) και Αττικής (8,5%). Από την πλευρά των διανυκτερεύσεων των ημεδαπών τουριστών, η περιφέρεια Αττικής συγκέντρωσε το μεγαλύτερο αριθμό διανυκτερεύσεων με μερίδιο 16,8% επί του συνόλου για το 2003 και ακολούθησαν η Κεντρική Μακεδονία (13,2%) και το Νότιο Αιγαίο (10,3%).

Σημαντική πτώση εμφανίζει η μέση ετήσια πληρότητα των ξενοδοχείων της χώρας το 2003 (51,7%) σε σχέση με το 2002 (61,7%), ενώ την υψηλότερη μέση ετήσια πληρότητα παρουσίασαν το 2002 τα ξενοδοχειακά καταλύματα του Ιονίου (82,6%), του Νοτίου Αιγαίου (77,4%) και της Κρήτης (76,6%), ενώ τη χαμηλότερη μέση ετήσια πληρότητα παρουσίασαν τα καταλύματα στην περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας (31,3%).

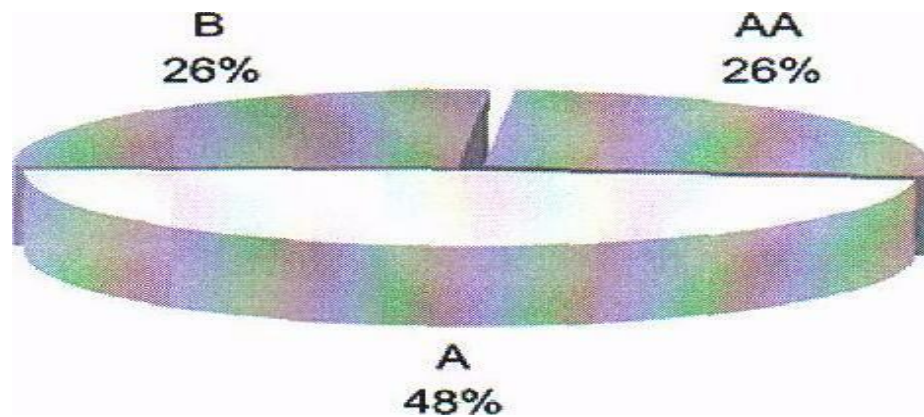
Διαχρονική αύξηση παρουσιάζουν τα έσοδα των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων Πολυτελείας, Α' και Β' κατηγορίας κατά την περίοδο 1998-2001 με μέσο ετήσιο ρυθμό 7,8%. Αντίθετα, μείωση καταγράφηκε το 2002 και 2003, ενώ σταθεροποίηση υπήρξε το 2004. Αναφορικά με την ποσοστιαία συμμετοχή της κάθε κατηγορίας ξενοδοχείων στο σύνολο της υπό εξέταση αγοράς, το 2004 οι μονάδες Α' κατηγορίας αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μερίδιο (περίπου 50%) το δε υπόλοιπο της αγοράς κατανέμεται σχεδόν εξίσου μεταξύ των μονάδων Β' κατηγορίας και Πολυτελείας.

Η Αγορά των Ξενοδοχειακών επιχειρήσεων (ΑΑ', Α', και Β')

α. Εξέλιξη του μεγέθους αγοράς (1998-2004)

β. Κατανομή του μεγέθους αγοράς (2004)

Πηγή: ICAP, Εκτιμήσεις της αγοράς

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΕΙ
Η ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Αριθμός Αναπτυξιακών Έργων ανα Κατηγορία Έργων και ανα Νησι

Νομός/Νησι											Σύνολο
ΑΓΑΘΟΝΗΣΙ		2	1	1	4	2					10
ΑΜΟΡΓΟΣ		3	7	1	2	2		2	1	1	19
ΑΝΑΦΗ	1	3	1		2	1		1		1	10
ΑΝΔΡΟΣ	1	8	11	2		11	3	2	1	4	43
ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ		3	1	2	3	3		4			16
ΑΣΤΥΠΑΛΛΑΙΑ	1	1	3	1	2	5	2	2		3	20
ΔΟΝΟΥΣΑ		1	2		2	1		2		1	9
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ				3		4					7
ΗΡΑΚΛΕΙΑ			1		2	4		2			9
ΙΟΣ	2	3	3	1		8		1	2		20
ΚΑΛΥΜΝΟΣ	1	5	2	2		7	3	3	4	1	28
ΚΑΡΠΑΘΟΣ		6	1	2		10	1	3		1	24
ΚΑΣΟΣ		3	2		2	4		2		1	14
ΚΕΑ	1		3	3	2	3		1	1		14
ΚΙΜΩΛΟΣ		1	2		2	3		2			10
ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΑ	1	1	1		2	3		3			11
ΚΥΘΝΟΣ		1	4	2	3	9		2	1		22
ΚΥΚΛΑΔΕΣ	6			7	5	6	9				33
ΚΩΣ	3	7	9	4	1	13	3	2	4	7	53
ΛΕΙΨΟΙ		1	1	2	2	4	2	1	1	1	15
ΛΕΡΟΣ	1	8	4			7	1	2	1	2	26
ΜΕΓΙΣΤΗ (ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΙΖΟ)		1									1
ΜΗΛΟΣ		2	4			6	1			1	14
ΜΥΚΟΝΟΣ	1	3	2	1		4		6	1	1	19
ΝΑΞΟΣ	3	10	20	4	1	13	1	2	4	5	63
ΝΙΣΥΡΟΣ		8	2	1	2	8			1		22
ΠΑΡΟΣ	6	5	12	3		12	3	15	4	2	62
ΠΑΤΜΟΣ		2	4			2	1	2		2	13
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Ν. ΑΙΓΑΙΟΥ	1			1		7	1			31	41
ΡΟΔΟΣ	11	16	36	9	3	61	3	19	24	10	192
ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ (ΘΗΡΑ)		3	14	4	3	8	1	5	1		39
ΣΕΡΙΦΟΣ	1	1	2		2	3	1	2			12
ΣΙΚΙΝΟΣ	1		2	1	2	2		2		1	11
ΣΙΦΝΟΣ			1	2	3	1		2	3		12
ΣΥΜΗ		3	1	2	3	1	1		1		12
ΣΥΡΟΣ	3	15	9	7	2	10		4	10	2	62
ΣΧΟΙΝΟΥΣΑ			2		2	1		2			7
ΤΗΛΟΣ		2	2	3	2	3	1	1		3	17
ΤΗΝΟΣ		4	13	4		6	1	13	3		44
ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΣ		1	1	2	2	3		1			10
ΧΑΛΚΗ			1	1	3	2		1		1	9

Αριθμός Αναπτυξιακών Έργων ανά Νησί

ΡΟΔΟΣ	192	
ΝΑΞΟΣ	63	
ΠΑΡΟΣ	62	
ΣΥΡΟΣ	62	
ΚΩΣ	53	
ΤΗΝΟΣ	44	
ΑΝΔΡΟΣ	43	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Ν. ΑΙΓΑΙΟΥ	41	
ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ (ΘΗΡΑ)	39	
ΚΥΚΛΑΔΕΣ	33	
ΚΑΛΥΜΝΟΣ	28	
ΛΕΡΟΣ	26	
ΚΑΡΠΑΘΟΣ	24	
ΚΥΘΝΟΣ	22	
ΝΙΣΥΡΟΣ	22	
ΙΟΣ	20	
ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑ	20	
ΑΜΟΡΓΟΣ	19	
ΜΥΚΟΝΟΣ	19	
ΤΗΛΟΣ	17	
ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ	16	
ΛΕΙΨΟΙ	15	
ΜΗΛΟΣ	14	
ΚΑΣΟΣ	14	
ΚΕΑ	14	
ΠΑΤΜΟΣ	13	
ΣΙΦΝΟΣ	12	
ΣΥΜΗ	12	
ΣΕΡΙΦΟΣ	12	
ΣΙΚΙΝΟΣ	11	
ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΑ	11	
ΚΙΜΩΛΟΣ	10	
ΑΝΑΦΗ	10	
ΑΓΑΘΟΝΗΣΙ	10	
ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΣ	10	
ΧΑΛΚΗ	9	
ΗΡΑΚΛΕΙΑ	9	
ΔΟΝΟΥΣΑ	9	
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	7	
ΣΧΟΙΝΟΥΣΑ	7	
ΜΕΓΙΣΤΗ (ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΙΖΟ)	1	

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΙΑ ΤΟΥ **ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ**

ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η ανάγκη ύπαρξης μιας ενιαίας τουριστικής πολιτικής στα Δωδεκάνησα οδήγησε στη δημιουργία του Δωδεκανησιακού Οργανισμού Τουρισμού (Δ.Ο.Τ.). Με τη δραστηριοποίηση του, που ξεκίνησε το 1999, δόθηκε η δυνατότητα να αντιμετωπισθεί για πρώτη φορά το θέμα της τουριστικής προβολής και διαφήμισης σε επίπεδο Νομού και να αξιοποιηθούν οι τοπικές ιδιαιτερότητες και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του κάθε νησιού.

Στόχοι:

- Ο ποιοτικός εμπλουτισμός της προσφοράς του τουριστικού πακέτου
- Η ανάπτυξη νέων μορφών εναλλακτικού - θεματικού τουρισμού
- Η ανάδειξη νέων προορισμών ώστε να επιτευχθεί η αύξηση του τουριστικού ρεύματος και η διάχυση του στα λιγότερο τουριστικά αναπτυγμένα νησιά.
- Αρμοδιότητες.
- Προβολή και διαφήμιση του τουριστικού προϊόντος της Δωδεκανήσου
- Εξειδίκευση της τουριστικής πολιτικής σε νομαρχιακό επίπεδο
- Οργάνωση και συμμετοχή σε εθνικές και διεθνείς τουριστικές εκθέσεις και εκδηλώσεις προβολής της Δωδεκανήσου
- Μελέτη τουριστικών ζητημάτων της περιοχής και διερεύνηση της εσωτερικής και διεθνούς τουριστικής αγοράς
- Βελτίωση προσφερομένων τουριστικών υπηρεσιών και δημιουργία ανταγωνιστικών συνθηκών στην τουριστική ζήτηση
- Εκπόνηση προγραμμάτων ανάπτυξης του τουρισμού
- Αξιοποίηση Ευρωπαϊκών προγραμμάτων σχετικά με θέματα τουρισμού (εισαγωγή νέας τεχνολογίας, πιλοτικές εφαρμογές εναλλακτικών μορφών τουρισμού κτλ)

- Ενημέρωση και στήριξη του επιχειρηματικού κόσμου στον τριτογενή τομέα (ημερίδες, επιδοτήσεις, προβολή αξιόλογων -καινοτόμων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών).

ΤΟ ΠΕΠ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Το περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Νοτίου Αιγαίου είναι ένα από τα 24 Επιχειρησιακά Προγράμματα του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (ΚΠΣ). Η υλοποίηση του ξεκίνησε με την έγκριση του, την άνοιξη του 2001 και θα ολοκληρωθεί στις 31 Δεκεμβρίου 2008. Με συνολικό αναθεωρημένο προϋπολογισμό 582 εκ. ευρώ (μαζί με την αναμενόμενη ιδιωτική δαπάνη που θα προσεγγίσει τα 60 εκ. ευρώ) αποτελεί το μεγαλύτερο αναπτυξιακό πρόγραμμα που έχει υλοποιηθεί ποτέ στο Νότιο Αιγαίο- δηλαδή τις Κυκλάδες και τη Δωδεκάνησο.

Υπολογίζεται ότι συνολικά περισσότερα από 500 έργα υποδομής και δράσεις κοινωνικής αλληλεγγύης θα χρηματοδοτηθούν από το Πρόγραμμα.

Σε αυτά πρέπει να προστεθεί η μερική χρηματοδότηση άλλων 500 περίπου ιδιωτικών επενδυτικών σχεδίων, όπως αγροτικές, τουριστικές ή άλλες επιχειρηματικές δράσεις.

Το ΠΕΠ Νοτίου Αιγαίου χρηματοδοτείται κατά 75% από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατά 25% από το ελληνικό δημόσιο.

Αναπτυξιακή Δωδεκανήσου.

Η Αναπτυξιακή Δωδεκανήσου ΑΕ ιδρύθηκε το 1993 από την Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων και 52 δήμους και κοινότητες των νησιών του νομού. Μετά το 1995, μέτοχοι της είναι η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Δωδεκανήσου, η Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων, οι Δήμοι Ρόδου, Πεταλούδων, Ατταβύρου, Καλυμνίων, Νοτίας Ρόδου, Αρχαγγέλου, Κω, Καλλιθέας, Καμείρου, Ηρακλειδών, Αφάντου, Λινδίων, Ιαλυσού, Δικαίου, Σύμης, Πάτμου, Τήλου, Κάσου, Καρπάθου, Λειψών, Χάλκης και οι κοινότητες Ολύμπου και Αγαθονησίου. Το μετοχικό της κεφάλαιο είναι 116.000.000 δρχ.

Στόχοι της εταιρίας είναι:

- Ø Η συμβολή στην ανάπτυξη, την αξιοποίηση, τη διαχείριση και την προστασία των φυσικών πόρων του νησιού.
- Ø Η τεχνική και η επιστημονική υποστήριξη των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
- Ø Η επιμόρφωση του προσωπικού των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
- Ø Η εκπόνηση μελετών για την προστασία του περιβάλλοντος.
- Ø Η ανάληψη και η διαχείριση κοινοτικών προγραμμάτων και πρωτοβουλιών.
- Ø Η συνεργασία με τη Νομαρχία, τα επιμελητήρια, τους επιστημονικούς και τους επαγγελματικούς φορείς με στόχο την ανάπτυξη του νομού.

Αγροτουριστικές δράσεις στο πλαίσιο Leader II:

- Ø Τουριστικά καταλύματα στο Καστελόριζο.
- Ø Τουριστικό κατάλυμα στην Αστυπάλαια.
- Ø Τουριστικά καταλύματα στη Χάλκη.
- Ø Τουριστικά καταλύματα στην Κάρπαθο.
- Ø Ξενοδοχειακή μονάδα και ψυχαγωγικός τουρισμός στη Μεγίστη.
- Ø Ποδηλατικός και οικολογικός τουρισμός στην Κάρπαθο.
- Ø Τουριστικά καταλύματα στην Τήλο.
- Ø Τουριστικά καταλύματα στη Νίσυρο.
- Ø Τουριστικά καταλύματα στη Κάσο.
- Ø Γειτονιά καλλιτεχνών- αρχιτεκτόνων με οκτώ studio και εργαστήριο στην Αστυπάλαια.
- Ø Κατασκευή ξύλινου σκάφους για την περιήγηση τουριστών στη Χάλκη.
- Ø Γραφείο πληροφοριών Δήμου Χάλκης.
- Ø Προβολή και προώθηση αγροτουρισμού στο νομό.

Μελέτες και Εκδόσεις ΣΕΤΕ

2005

- Ø Η Πρόκληση της ανταγωνιστικότητας και η ανάγκη επανατοποθέτησης του ελληνικού τουριστικού προϊόντος.

2004

- Ø Πρόταση σχεδίου μάρκετινγκ για τον ελληνικό τουρισμό.

Σήματα και σύμβολα τουρισμού-έκθεση κατάστασης και οδηγός εφαρμογής (ελληνική έκδοση σε συνεργασία με τον παγκόσμιο οργανισμό τουρισμού).

2003

- Ø Τουρισμός και απασχόληση.

Ελληνικός τουρισμός 2010: στρατηγική και στόχοι β' έκδοση.

2002

- Ø Ελληνικός τουρισμός 2010: στρατηγική και στόχοι Α' έκδοση.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ο τουρισμός είναι ένας από τους σπουδαιότερους παραγωγικούς κλάδους στον οποίο η Ελλάδα διαθέτει αναμφισβήτητα συγκριτικά πλεονεκτήματα. Μαζί με τη ναυτιλία εντάσσονται στο τομέα των διεθνών εμπορεύσιμων υπηρεσιών και χαρακτηρίζονται από μια δυναμική αναπτυξιακή πορεία σε ολόκληρη τη μεταπολεμική περίοδο.

Ενισχύουν την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και επηρεάζουν τη διάρθρωσή της και αναπτυξιακή δυναμική όλων των άλλων κλάδων. Επίσης, η ανταγωνιστικότητα και η αναπτυξιακή δυναμική του τουρισμού και της ναυτιλίας επηρεάζουν τη διάρθρωση του ισοζυγίου των εξωτερικών συναλλαγών της χώρας, που διακρίνεται από μεγάλο πλεόνασμα στο ισοζύγιο των υπηρεσιών που μαζί με το πλεόνασμα στο ισοζύγιο των εισοδηματικών και κεφαλαιακών μεταβιβάσεων, αντισταθμίζουν το μεγάλο έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου.

Τα φυσικά πλεονεκτήματα της χώρας προσδιορίζονται από το εντυπωσιακό το εντυπωσιακό μεσογειακό της τοπίο και τις ήπιες κλιματολογικές συνθήκες που παρέχουν μεγάλες δυνατότητες για ανάπτυξη του τουρισμού σε όλη τη διάρκεια του έτους.

Τα πολυάριθμα νησιωτικά της συμπλέγματα και οι τεράστιες σε μήκος και ποικιλία πεντακάθαρες ακτές (το 2006 η Ελλάδα είχε 404 παραλίες βραβευμένες με «Γαλάζια Σημαία», καταλαμβάνοντας τη 2η θέση ανάμεσα σε 40 χώρες από όλο το κόσμο) συμπληρώνονται με ιδανικό τρόπο από αναρίθμητα ηπειρωτικά φυσικά συγκροτήματα , τουριστικά θέρετρα και καταφύγια. Αυτά δε, συνδυάζονται ιδανικά με τη πλούσια πολιτιστική και ιστορική κληρονομιά της Ελλάδος, που αποτελεί από μόνη της πόλο έλξης ενός μεγάλου αριθμού επισκεπτών. Επιπλέον, η αναβάθμιση της οικονομικής – τουριστικής και κοινωνικής υποδομής της χώρας λόγω των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 και υψηλός βαθμός ασφαλείας, σε συνδυασμό με τη παραδοσιακή ελληνική φιλοξενία, τη παιδεία και το τρόπο ζωής, έχουν αναβαθμίσει ουσιαστικά την Ελλάδα ως τουριστικό προσδιορισμό.

Γενικά η Ελλάδα διαθέτει σε αφθονία σημαντικές φυσικές και ιστορικές – πολιτιστικές πλουτοπαραγωγικές πηγές, των οποίων η αξία αυξάνει με τη πάροδο του χρόνου. Οι πηγές αυτές δίδουν τη δυνατότητα προσφοράς ενός σημαντικά

διαφοροποιημένου – ελκυστικού προϊόντος υψηλής ποιότητας σε δωδεκάμηνη βάση και σε πολύ ανταγωνιστικούς συνδυασμούς ποιότητας- τιμής έναντι άλλων χωρών.

Ο βαθμός αξιοποίησής αυτών των αξιόλογων συγκριτικών πλεονεκτημάτων προσδιορίζεται από την ανταγωνιστικότητα του οικονομικού περιβάλλοντος στην οικονομία ως σύνολο, καθώς και από το συγκριτικό βαθμό ανάπτυξης της ελληνικής τουριστικής επιχειρήσεως σε σχέση με τα διεθνή δεδομένα. Το κατά πόσον εκμεταλλευόμαστε τα αναμφισβήτητα συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτουμε είναι τελικά συνάρτηση και του βαθμού ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας στο τουρισμό και σε άλλους κλάδους σε σύγκριση με άλλες ανταγωνίστριες χώρες.

Γενικά η ανάπτυξη του τουρισμού στη μεταπολεμική περίοδο ήταν εντυπωσιακή (μέση ετήσια αύξηση των αφίξεων τη περίοδο 1995-2005, εξαιρουμένων αυτών από τις Βαλκανικές χώρες:2,3%, μέση ετήσια αύξηση των εισπράξεων από τον εξωτερικό τουρισμό σε δολάρια τη περίοδο 1960-2005 13,3%) και μπορεί να εξηγηθεί από την ύπαρξη αναμφισβήτητων συγκριτικών πλεονεκτημάτων που προαναφέρθηκαν. Σήμερα, τρία χρόνια μετά την εντυπωσιακή επένδυση που πραγματοποίησε η χώρα μας σε οικονομική και τουριστική υποδομή επ' ευκαιρία των Ολυμπιακών Αγώνων και από της αμύθητης αξίας τουριστική προβολή της χώρας από την επιτυχή διοργάνωση των Αγώνων, οι προοπτικές είναι άριστες καθώς όπως προκύπτει από μελέτες διεθνών οργανισμών, η Ελλάδα δεν έχει ακόμα αξιοποιήσει παρά μόνο ένα μικρό ποσοστό των δυνατοτήτων της στον τομέα του τουρισμού.

Οι προϋποθέσεις αξιοποίησής αυτών των δυνατοτήτων και τα εμπόδια που ενδεχομένως προκύπτουν στη ανάπτυξη του ελληνικού τουρισμού διαπιστώνονται και αναλύονται στη παρούσα πτυχιακή εργασία όπου εξετάζονται και οι αναγκαίες αλλαγές στη στρατηγική ανάπτυξης του τομέα για την επιτάχυνση της ανάπτυξης.

Παρατηρούμε, λοιπόν, πως συγκεκριμένα η περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου διαθέτει όλες τις κατάλληλες προϋποθέσεις για να αναπτυχθεί τουριστικά αφού τα χαρακτηριστικά που τη προσδιορίζουν είναι οι όμορφες και καθαρές της παραλίες, τα μαγευτικά της τοπία, ο ήλιος που λάμπει κατά τους καλοκαιρινούς μήνες όσο σε κανένα άλλο μέρος στο πλανήτη και τέλος η φιλοξενία που μας χαρακτηρίζει σαν λαό και μας καθιστά πολύ καλούς οικοδεσπότες της χώρας μας. Αν όλη αυτή η ομορφιά και μαγεία αξιοποιηθεί κατάλληλα από εμάς τους ίδιους τότε θα έχουμε σίγουρα τα καλύτερα αποτελέσματα για τα νησιά μας και την ανάπτυξή τους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ø www.notioaigaio.gr
- Ø www.kyklades.gr
- Ø www.eot.gr
- Ø www.dodekanisa.gr
- Ø www.menoume.ellada.ert.gr
- Ø www.kykladesnews.gr
- Ø www.istosweb.org
- Ø www.news.kathimerini.gr
- Ø **division of reasearch & forecasting**